

P. HOWARD

ORAȘUL REVOLVERELOR MUTE

CAPITOLUL I

— La mulți ani, cu-bucurie.

— Mormăi Tivald Belea 13, în timp ce detectivul îi prindea cătușele și, concomitent, îl invita ca, în măsura în care așa ceva e posibil, să facă bine să-și țină gura.

— Mă rog.

— Bombăni ofensat, pentru că îi dispăcea să se facă atâta caz din orice fleac.

Unul dintre detectivi u aduse la cunoștință că, dacă are bani, se poate merge și cu mașina până la Poliție.

— Și mai ce? Să nu vă invit și la teatru?!

Celălalt detectiv dori să-i atragă atenția asupra împrejurării în care faptul că cineva este plesnit peste bot poate avea consecințe dureroase, și se întreabă dacă are vreun rost să colecționeze palme, știind cât de puțin probabil era ca un astfel de capital să poată sluji la amenajarea unui amurg cât de cât liniștit al vieții omenești. Apoi îl încadrară, apucându-l de brațe, și-l conduseră pe Tivald Belea 13 de-a lungul celei mai aglomerate străzi din Tegucigalpa, capitala Hondurasului.

Desigur, cititorul va fi oarecum uimit observând că vorbesc despre un delincent punându-i în urma numelui un număr, semn potrivit mai degrabă în cazul unor regi, pentru ca nu cumva vreunul dintre domnitori să fie confundat cu tizul său predecesor. Te iau ametelele numai dacă te gândești ce s-ar fi întâmplat fără numărătoarea asta în Franța, de pildă, cu Ludovicii de odinioară! Să nu ne închipuim însă că Tivald Belea 13 era regele lumii interlope. Lumea interlopă nu se îndeletnicește cu alegeri regale, deoarece în ochii cetățenilor ei constituția, legalitatea, piecun și stabilirea oricăror drepturi ce ar decurge din acestea echivalează cu o veritabilă anarhie.

Tivald Belea 13, după cum o spune și numele lui, dădea adeseori și cu mare ușurință peste tot felul de belele. Astfel că, pe lângă porecla de Belea, se alesese și cu codița aceasta, 13, care, după cum o știe toată lumea, e un număr păgubos.

De bună seamă pentru că e prea mic.

De ce fusese botezat și Tivald nici el însuși n-ar mai fi știut să spună.

De ce un lăcătuș cu aptitudini muzicale din Devonshire îi dăduse fiului său tocmai numele de Tivald este una dintre tainele care așteaptă să fie dezlegate de către psihologii viitorimii. Prin ce se manifesta, de altfel, ghinionul celei de-a 13-ă Belele, numită Tivald? Iată:

Să ni-l imaginăm pe Tivald Belea 13, cel mai de seamă specialist în case de bani din lume; în cercurile criminalistice, numele lui este pomenit cu o sinceră admirație. Ori de câte ori se întâmplă să fie semnalat, paznicii se grăbesc să-l caute de parcă jar dori să-l felicite pentru inegalabila măiestrie de care dă dovadă prin tăietura la rece în formă de floare de lotus, tip Belea. Îndemânatic, prudent, prevăzător, rapid, inteligent, și totuși.

Să zicem că efectuează o spargere la firma Trilley &. Ireproșabilă. Muncă de calitate întru”. Disparație ca-n basme. O pradă de șaizeci de mii de dolari. În scurtă vreme, la două ore de locul faptei, fluieră plin de voieșie.

În clipa aceea îl calcă o mașină!

I^umea adunată înjur scoate țipete de uimire căci, în timp ce e ridicat și așezat în Salvare, dolarii plutesc prin aer de parcă toamna ar scutura frumoase frunze dreptunghiulare de pe crengile unuiia dintre pomii de bănet ce se înșiruie pe marginea șoselei.

Dar nu! Banii curg din buzunarele rănitului LDesigur, când își revine, într-un târziu, la căpătâi stă de pază un blând inspector de poliție și clatină din cap, zâmbitor.

Ăsta-i Belea! Tivald al 13-lea! Pe ăsta-l găsește totdeauna ghinionul!

Era cunoscut, s-ar putea spune că se bucura chiar de popularitate, datorită acestui ghinion al lui.

Când, în zilele deosebit de senine de primăvară, Belea 13 își punea pălăria de pai, cunoscuții care-l întâlneau se întorceau acasă în grabă, să-și ia pelerinele, căci, dacă pe capul lui Tivald se află o pălărie de pai, e de prevăzut ca, în cel mai scurt timp posibil, vremea să devină precumpănitor umedă.

Tivald Belea 13 se deosebea de semenii săi ghinionişti doar prin faptul că era vesel. Rătăcea prin lumea largă și făcea haz de propriul său nenoroc. Deviza lui era: „Mă doare-n cot de mine”. Obişnuia să mai spună uneori, cu obucurieră utăcioasă: „Aşa-mi trebuie, de ce-am venit pe lume?!” încetul, cu încetul, se lăsase de seifuri, nu se apuca de lucru decât rar și în împrejurări ce păreau excepțional de favorabile. Dar cum pot exista împrejurări excepțional de favorabile pentru el?

Ghinionul te duce la închisoare până și în cazurile cele mai clare și mai lipsite de risc. În schimb, norocul îți vine în ajutor pe neașteptate, chiar și în clipele cele mai nefaste. Cazul din urmă îi era cu totul necunoscut lui Tivald Belea 13.

Iată felul în care cel mai mare specialist în seifuri de pe suprafața pământului se poate transforma, încetul cu încetul, într-un fluieră-vânt. Ajunsese să aprecieze, înainte de toate, câte o pozna bine pusă la Cale, câte o lovitură de pumn bine plasată. Faptul că, din când în când, acest fluieră-vânt

devenea jefuitor' de case de bani în vreuna dintre metropolele lumii, iar apoi, după împlinirea pedepsei, redevenea fluieră-vânt, era de natură să-i îmbogățească viața cu nuanțe interesante.

Trecut de patruzeci, ușor încărunit, colinda voios prin lume, prin închisori și știa că are ghinion în toate. Din cauza asta lumea interlopă îl cunoștea drept Tivald Belea 13.

Numele de Pencroft u apărea, până și lui, ca plutind undeva în ceață.

În Honduras, avea pe conștiință operațiuni mai mici și mai mari, de a^eea făcu la rezeală un bilanț al pedepsei presupuse și al delictelor săvârșite, în timp ce detectivii îl conduceau, ținându-l de brațe. Nu vor putea dovedi decât cel mult două cazuri. Și, să zicem, acela de la Guadalcar ar fi al treilea.

În cazul Marlow, va ieși basma curată. Nimeni n-o să-și închipuie că e lucrătura lui Belea 13.

Acela nu fusese stilul lui!

La Marlow, prada aceea legendară de blestemată amintire – începuse prin a se strecura în casă, gest care nu-l caracteriza câtuși” de puțin. E adevărat că, mai târziu, printr-o minune de tăiere la rece, izbutise să scoată din seiful blindat briliantele de farmTie Marlow, atât de admirate în înalta societate din Honduras, dar asta nu schimbă cu nimic precaritatea, caracterul superfluu și lipsa de eleganță a procedeului inițial. Iar după aceea nu-l călcase nici un vehicul. Lumea interlopă fusese de părere că, în urma unei asemenea reușite, putea să-l socotească pe Tivald Belea detronat.

Resupunere firească.

Ghinionul e ca femeia îndrăgostită: n-are nici în clin, nici în mtnecă cu logica. Uneori, aparent sfidând orice rațiune, se atașează de câte cineva dar, tot așa, îl părăsește fără vreun motiv palpabil, dintr-o clipă într-alta.

Dar, în cazul acesta, opinia publică a lumii interlope se afla în eroare. Niciodată și niciunuia dintre semenii noștri să nu'-i dorim ghinion mai mare decât cel avut de Tivald Belea 13 în legătură cu lovitura amintită.

Se dovedi că diamantele Marlow erau false!

Acest fapt nu deveni evident decât după ce Manuel Artistul, prietenul și tovarășul de afaceri al făptașului, examina diamantele. Manuel Artistul era traducător și eseist. De asemenea, scria drame istorice, desfășurând și o înfloritoare activitate de tănuir în locuința sa de la periferia orașului. Împrejurimile casei lui Manuel Artistul semănau în multe privințe cu așa-nu-mitele ferme. Și într-un loc și într-altul, partea cea mai însem-' nată a muncilor o constituia cultivarea pământului. Aici, ceasuri înstrăinate, tacâmuri confecționate din metale nobile, napoleoni, sfeșnice de argint intrau în pământ la vremea semănatului. La ferma asta, stăpânul executa de unul singur munca câmpului și ar fi fost vai de acela care ar fi întreprins săpături noaptea prin grădină. Aici se împlinise deja proverbul despre cel care săpase o groapă și căzuse singur în ea. Și a rămas acolo pentru totdeauna.

Șezând în vecinătatea unui seif uriaș, Manuel Artistul pre-țăluia cât era ziua de lungă tot felul de lucruri. Ceasuri de buzunar, opere dramatice, diamante, covoare persane, balade suedeze, porțelanuri japoneze, comedii franțuzești, ceasuri elvețiene și scriitori ruși.

Prețuia cu inimaginabil entuziasm, demn de un suflet de idealist, operele marilor scriitori, în schimb își exprima cu disprețul unui spirit superior părerea despre pietrele prețioase, fie ele cât de valoroase. Disprețuia bunurile pământești! Despre un superb ceas de platină afirma cu cea mai dramatică ironie că oricare dintre versurile lui Byron este mai valoros, nemaiamintind că mecanismul este defect (nu cel al lui Byron!). Pentru rabla întreagă – exclusiv de dragul lui Dostoiev-ski care-l transpusele într-o stare sufletească înălțătoare – se declara dispus să plătească o sută cincizeci de dolari. Desigur, e cu totul altă întrebare ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi fost nevoit să-și exprime în bani gheață și extazul resimțit în fața artei. Ei bine, domnule! Atunci să-l lăsăm de-o parte pe Manuel Artistul, căci nu putem ști ce soartă ar fi avut Beethoven ori Goethe, dacă oamenii ar fi trebuit să-și exprime în bani superba emoție pe care pretind că o simt în fața artei!

N-ar fi exclus ca. Nimeni să nu mai cunoască azi numele lui Beethoven, iar Goethe să-și doarmă somnul de veci îo chip de ministru nemuritor, uitat de toată lumea.

Așadar, să arunce piatra în Manuel Artistul doar cel care ar da de bunăvoie un ban muzelor, când dragostea pentru arte nu ar mai putea fi exprimată în alt fel.

La Manuel Artistul se dusesse specialistul în seifuri cu legendarele bijuterii Marlow.

La vederea bijuteriilor Marlow, bătrânul tăinuit izbucnise într-un râs plin de cruzime, ca un diavol sau, mai mult, ca intrigantul unei trupe de provincie. Îi adusesse la cunoștință lui Ti-vald Belea 13 că, dintre toate diamantele, colierele, pietrele prețioase împrăștiat pe masă, o singură piatră era veritabilă: diamantul de tăiat sticlă al spărgătorului. Toate celelalte erau bijuterii false, fără valoare. Atâtde false, îhcât mai false nici nu ar putea să fie. Ce se putea face aici?

Spărgătorului u veni o idee: expedie nimicurile strălucitoare nevestei lui de care divorțase și care se remăritase nu de mult la rjew-York și trăia în provincie, avea și un copil și, între timp, devenise și văduvă. Schimbul de scrisori între ei nu se întrerup-sese niciodată. Copilul o să se poată juca cu bijuteriile false. Mai târziu, Madge u scrisese că păstreazăbijuteriile drept amintire, în pod, într-un coș vechi de rufe, dar că nu le dă pe nuna copilului, pentru că fetița s-ar zgâria în tăișul monturilor. O adevărată jucărie nu trebuie să fie ascuțită.

Așadar, până și ca jucării erau false!

În asemenea împrejurări, Tivald Belea fusese nevoit să suporte ca ziarele să dea proporții cosmice incredibilului furt de bijuterii și ca acești Marlowi, cu

totul și cu totul lipsiți de rușine, să-și trâmbițeze în lumea largă bogăția, vorbind despre sticlăria aceea într-o asemenea manieră, încât legendarele diamante albastre aveau să se nverzească de-o galbenă invidie.

Se gândea la toate acestea în timp ce pășea încadrat de detectivi.

Dar unde-l duceau detectivii? Pe-aici nu exista nici un comisariat! Se opri.

— Hai, mișcă!

— Nu mă-nghionti! Ce te-mpingi? Unde mă duceți?!

— La comisariat!

Iată-i ajunși în fața unei clădiri cenușii.

Ce mai e și asta? De ce s-au oprit aici?

Belea cunoștea clădirile tuturor secțiilor de poliție. Și aici nu exista așa ceva.

— Aici eu nu intru! Asta nu e clădirea poliției, și.

Nu putu să termine fraza, căci un ghiont îl proiectă până dincolo de poartă. O! Dar ăștia nu-s polițiști! Escrocherie! Numai de și-ar putea mișca brațele! Dar era încătușat. După o nouă lovitură, se rostogoli într-un fel de pivniță. Căzu de-a lungul câtorva trepte și își sparse nasul. Ce mai e și asta? Se ridică. În jurul lui – ărituneric beznă, câteva lăzi și butoaie. Îi zburase între timp pălăria și nu și-o mai găsea: Văzu, plin de uimire, că undeva sus există o fereastră opacă și auzi sunând pașii trecătorilor.

Oho! Asta e strada! Porni.

— Rămâi acolo unde ești!

— Răsună o voce în beznă. Dacă dorești să-ți semnalezi prezența, voi fi bucuros să dau o fugă până la cel mai apropiat post de poliție.

Preferă să rainâijă.

— Cine-i acolo?

— Nu te privește!

— De ce am fost făcut prizonier?

— Ca să fii adus aici!

— De ce mi s-au pus cătușe?

— Ca să nu-ți poți mișca mâinile. Dar e doar un efect psihologic. Dacă tragi, se desfac. Nu-s încuiate.

A! Imediat ce le forță, cătușele se desfăcută ca niște fundițe! Ce forță de sugestie are legea! Ești neputincios chiar dacă ai de-a face doar cu prestigiul unor cătușe!

Celălalt nu mai zise nimic. Dar când Belea 13 se apropie de el, gesticulând amenințător, o palmă se prăbuși de undeva din beznă și Belea, plonjând magistral, ateriza printre lăzile și butoaiele din colțul cel mai îndepărtat al încăperii.

Ce nelegiure se pune la cale aici?

În orice caz, ar fi caraghios să încerce tocmaie/să strige după ajutor și să cheme poliția. În viață se ivesc tot felul de situații ciudate. El suferise o ilegalitate, libertatea lui personală fusese îngrădită, beneficiind de asemenea de

ușoare leziuni datorate. Luării de contact cu membrele superioare ale unor persoane necunoscute, fapt asupra căruia va mai reveni, de altfel, de îndată ce se va putea găsi față în față cu indivizii. Dar, ca să luăm un exemplu, de ce să poată fi el, Tivald Belea 13, maltratat și închis, în așa fel încât orice polițist să-i poată auzi strigătul prin fereastra subsolului și totuși el să nu poată striga? În sir tuația lui, de acum, orice alt om ar putea urla în voie. Ar trebui făcută o lege, se gândea în vreme ce stătea ghemuit într-un colț, conform căreia delincvenții să nu poată fi arestați decât pentru delictele comise de ei. Polițistul care l-ar elibera de aici să nu-l poată duce decât direct la poliție. Întrucât, după câte știa, o asemenea lege nu exista, își zise că va trebui să încerce să doarmă, și prinse să pipăie un teren propice printre lăzile din jur.

În clipa următoare, în imediata lui apropiere, atinse un trup țeapăn, oarecum rece.

Ce-i asta? Un mort. Un mort gol pușcă zăcea acolo, pe jos.

— Domnule!

— I se adresă necunoscutului, aici se află un cadavru.

— Știu. Eu l-am pus acolo.

— Cine e? Și de ce a murit?

— Fii drăguț și vezi-ți de morții dumitale. Pe ăsta lasă-l să se odihnească în pace, Zicând acestea, calmul și netrebnicul străin își aprinse o țigară.

Belea 13 se așeză întristat pe o ladă joasă,. Lângă cadavru. Era foarte jenat. Se obișnuise de mult cu mici detențiuni inofensive. Dar aici se vedea amestecat într-o afacere mai gravă. Și se mai gândea că ar fi trebuit să-și realizeze vechiul plan, spargerea uriașei case de bani a celui mai bun prieten al său, Manuel Artistul.

În treacăt fie spus, acest Tivald Belea, era un tovarăș de nădejde. Știa prea bine ce înseamnă onoarea de țgar. Însă, în ciuda prieteniei care-i lega, considera justă jefuirea seifului lui Manuel Artistul. Și-l atrăgea acel uriaș seif blindat, și-l atrăgea ideea de a-l pedepsi pe Manuel Artistul care, referindu-se mereu la scriitorii lui preferați, cumpăra cu sume incredibil de mici lucruri dobândite de spărgători cu prețul unor riscuri imense.

În pofida tuturor ghinioanelor sale, pornise azi la drum tocmai cu această intenție. Avea un complice care s-ar fi dus la Manuel Artistul cu diverse obiecte de valoare, pentru ca apoi să-l adoarmă cu cloroform. Manuel Artistul, o dată adormit, ar fi fost transformat într-un colet corespunzător, după care ar fi început lupta corp la corp cu seiful de faimă mondială. Toate mergeau ca pe roate când apăruseră cei doi detectivi.

— Spune-mi, domnule.

— Se adresă blazatului străin – n-ai vrea să-mi dai o țigară?

— Unde ești?

— Șed pe o ladă, lângă cadavrul ce constituie proprietatea dumneavoastră.

— Mișcă-ncoace. Dar ia-o ușurel.

Bâjbâi prin întuneric în direcția vocii și prelua o țigară. Simțea o poftă nebună să-i ardă una la moacă. Însă – biruind o dorință aproape de nesuportat – n-o făcu. La flacăra brichetei, desluși o față. Proprietarul cadavrului. Cel care avea aici în beci un mort al lui, personal, și vorbea despre asta ca păstorul despre turma sa.

La lumina brichetei, constată puțin speriat ca fața indolentului străin îi era cunoscută. O mai văzuse undeva! Sau nu. La dracu! Acest om semăna cu el!

— Ascultă! Dumneata semeni cu mine?

— Cum. Adică, sunt tâmpit?

— Vrei cu orice preț să te caftești cu mine-aici? Îți atrag atenția că în domeniul ăsta am o malta calificare.

— Te las să-ți formezi singur, pe baza palmei de adineaori, o părere corespunzătoare.

— Sunt nevoit să fiu prudent – răspunse Belea (Tivald 13) -dar sper că în curând n-are să mă mai împiedice nimic să te cârpesc așa cum se cuvine. Ce înseamnă toată ticăloșia asta?

— Te lămuresc cu plăcere. Beciul acesta e o magazie secretă de cadavre. În ce mă privește, păzesc cadavrele, căci la fiecare întâi ale lunii se face inventarul. Vrei să intri și dumneata în rihdul lor? Nu te costă nimic. Doar să mai pui o întrebare.

Tivald Belea 13 nu dădu curs unei provocări atât de josnice. Se întoarse în fundul beciului, se așeză și începu să cânte în guid. Cântând, în ciuda situației sale incerte, adormi, deoarece se obișnuise cu nenorocul, asemeni scafandruului care, după un timp oarecare, nu mai simte presiunea apei. Se trezi în zori. Se lumina și cineva tocmai se apropia încetitor de ușă.

Ei, acum e lumină! Țsta ar vrea s-o șteargă, desigur, se gândi Belea și, sărind peste câteva lăzi, se răsti:

— Hei! Ia să-ți văd mutra, dacă tot rh-ai pocnit!

— Strigă și, dintr-un salt, îl ajunse, dar, spre totala lui uluire, se pomeni față-n față cu o bătrână îngrozită. Femeia în vârstă se jura pe tot ce are mal scump că ea nici nu l-a atins pe Belea, că n-a făcut decât să trimită pe cineva să cheme un polițist pentru că îi văzuse dormind aici. Și polițistul se și Vedea venind!

Atunci, cu un salt deznădăjduit, Belea 13 ajunse dincolo de poartă și o luă la goană și fugi cât îl țineau picioarele până ce se prăbuși într-un loc viran, lângă ghereta unui paznic de noapte. Mașinile poliției treceau pe lângă el, una după alta, claxonând, urlând din sirene.

CAPITOLULII.

Până după-amiază, împrejurimile se liniștiră îndeajuns pentru ca Belea să-și poată părăsi ascunzătoarea. Total epuizat, cu mâțele ghiorăind, se îndreptă în grabă spre locuința lui Ma-nuel Artistul.

Îl găsi în papuci. Marele idealist lucrase toată noaptea, pentru că fusese nevoit să scoată din monturi câteva pietre prețioase și, când sfârșise această

muncă, se apucase să continue traducerea în limba spaniolă a cărții lui Nietzsche Zarathustra.

— Mi-e foame, Manuel, zise Belea 13. Ce poți să-mi dai?

— Două minute. Asta-i tot ce-ți pot da. Și asta numai pentru că ești tu, pentru că tu mi-ai citit drama în versuri, Anna Kare-nina, operă căreia, în ciuda pesimismului impus de natura meseriei mele, îi acord o înaltă prețuire. Dacă peste două minute mai ești aici, jur pe Shakespeare că te denunț.

Belea știa prea bine că bătrânul tănuitor, care uneori nu dădea doi bani pe o tabacheră de aur cu încrustații, u stima în mod cu totul deosebit pe Shakespeare, așa că nu trebuia să-l convingă nimeni de gravitatea acestei declarații.

— Spune-mi măcar de ce mă gonești? Întrebă cu o uimire plină de tristețe.

— Pentru că îmi e dragă libertatea. Ca lui Shelley. După consumarea celor două minute, voi anunța polițistul din colț. Cu precizia unui ceasornic garantat.

Belea 13 nu pricepea nimic, uar ce putea să facă? Se strecură pe ușă afară. Dar pentru că îi era tare foame, fi mai strigă din stradă:

— Manuel! Nu-mi dai nimic?

Fereastra se deschise pentru o secundă, apăru brațul slab și uscat al lui Manuel și-i aruncă un exemplar ilustrat dlRamaya-nei. În urma acestuia” pluti și caietul cu explicațiile cuvintelor hinduse. Și fereastra se închise.

Ce l-a apucat pe Manuel?! Acest gmditor plin de bunăvoință, iubitor al adevăratei literaturi și al obiectelor de artă nefalsificate?

O luă spre bulevard. Apoi, la un colț de stradă, află răspunsul, îl urlau mai multe persoane deodată și. Toate aceste persoane vindeau ziare:

„Cunoscutul personaj al lumii interloopenew-yorkeze, Tivald Belea 13, a comis o crimă înfiorătoare! Făptașul a adormit la locul faptei, apoi a dispărut!”

Chiar dacă aş zice că Tivald 13 a înmărmurit de groază, tot n-aş face decât să caracterizez un sentiment de voioşie, în esență, pe lângă starea în care spărgătorul de seifuri stătea acolo lovit de soartă, cu Ramayana pentru dejun sub braț și cu caietelul-anexă cuprinzmd explicațiile cuvintelor hinduse. Cumpără în grabă ziarul de dimineață și, adăpostit într-un gang din apropiere, O citi. Ieșiră la iveală următoarele: în beciul acelei case în care își petrecuse noaptea, fusese descoperit cadavrul încă proaspăt al unei femei. Comisia care, în momentul de față, își desfășura activitatea la fața locului, încă nu-i stabilise identitatea dar, era evident, încă din prima clipă, că inima femeii fusese supusă perforării cu un obiect lung și subțire. Îngrijitoarea adjunctă a imobilului (văd. Trapezov) declara că un om, având înfățișare de criminal, dormise în beci și că respectivul o luase la goană aflând că fusese chemată poliția. Din fericire, făptașul își uitase pălăria la fața locului. În căptușeala pălăriei, s^ifla un bilețel împăturit.

Helena! Am plecat la lucru cu Ribolt, până-n zori mă-ntorc, dacă nu, spune-i avocatului că m-a călcat o mașină acum un an și că de atunci sunt

iresponsabil. Nu da apă la șoareci tot timpul; când vii la vorbitor, nu-mi aduce atâtea conserve de thon, Tivald își dăduseră seama de îndată că acest Tivald nu putea fi altul decât Belea 13. Cine mai purta numele ăsta nenorocit?!

În momentul de față, poliția se află pe urmele lui Belea 13., Așa era. În fața porții, stătea un polițist, jucându-se gmditor cu bastonul de cauciuc, și Ungă el un domn cu nasul de o formă ciudată. Domnul ooborâse de câteva minute dintr-o mașină ca să-și cumpere un ziar. Era un bărbat plăcut la mfațișare, de vreo patruzeci de ani, și pe frunte avea o cicatrice subțire. Belea îl recunoscuse pe loc! Individul de azi-noapte! Proprietarul!

— Îl puteți prinde pe ticălosul ăsta?

— Întrebă străinul.

— E singurul de care sunt sigur că va fi înhățat – dădu din cap polițistul. Pentru că nici un anchetator nu poate ști când îi cade, ca musca în lapte, acest Tivald 13.

— În cazul acesta – zise zâmbind celălalt – aruncă o privire în gangul ăsta, poate că-i chiar aici, în spatele dumatăle. Și răsă copios.

— Crăpa-ți-ar ochii!

— Gândi Belea. Polițistul răspunse:

— Chiar atât de ghinionist n-o fi nici el ca să se ascundă, din întâmplare, tocmai în clădirea Poliției. Mai bine mă duc la salvare, stau acolo până diseară și îi însoțesc la fiecare accident, pentru că pe Belea ăla o să-l calce ceva încă azi. E absolut sigur.

Și plecă mai departe. Domnul cu nas grecesc turtit se urcă în mașină și Tivald Belea 13 părăsi în grabă clădirea Poliției. Pentru a se asigura de la bun început împotriva oricărui accident de circulație, o luă spre malul râului. În clipa următoare, simți în spate o lovitură puternică, Ramayana (ilustrată) zbură descriind un arc de cerc perfect, în urma ei caietul-anexă cu explicațiile și, în sfârșit, dar nu în ultimul rihd în ceea ce privește vehemența prăbușirii, zbură și Belea peste un coș cu fructe pentru ca apoi să execute un slalom grațios, pe nas și pe gură, prin mijlocul drumului.

Faptul că autobuzul nu l-a strivit dintr-o dată ține de domeniul întâmplărilor deosebit de norocoase, deloc caracteristice în ceea ce-l privește pe Belea 13. Se întunplase ca șoferul autobuzului să fi fost pe vremuri un celebru campion al'curselor de automobile. Reînviind una dintre ametițoarele sale figuri de altădată, frânase la câțiva milimetri de gâtlejul individului aflat în calea roții. Mulți fl aplaudară, campionul salută în dreapta și-n stânga zâmbind ușor, apoi ambrele și porni în așa fel, încât Tivald Belea 13, care tocmai se adunase de pe jos, fu proiectat peste un triciclist și, îmbrățișându-l pe acesta, se răsturnă din nou.

Deoarece avea o ~n. norocoasă, Belea 13 apucă să se ridice înainte-ca tramvaiul să fi trecut peste el. Automobilul care, incontestabil, avea întâietatea de a-l fi călcat, se măi afla acolo, lângă bordură, și domnul de la volan stătea aplecat în afară. Era același individ neobrăzat care fusese cât pe-acum să-l dea pe

mina poliției. Avea nasul strâmb și, de altfel, îi devenise nesuferit încă în cursul nopții. Belea u strigă cu grosolănie:

— Nu poți să câști ochii? ' '

— De ce?

— Răspunse necunoscutul și dădu din umeri. Eu mi-am pierdut pălăria sau dumneata?

Belea 13 păli și se pregăti s-o șteargă, dar în jur se adunaseră deja vreo două sute de oameni.

Cel din mașină u făcu un semn amical.

— Ei hai, urcă, fii cuminte. Te duc eu la un doctor, dacă ești rănit, sau să chem mai degrabă un polițist?

Ce putea să facă? Soarta u” punea la cheremul acestui ins. Abia se trântise portiera mașinii în urma lui, când la geam apăru capul unui polițist.

S-asfârșit! ' '

— Care ești cel accidentat? Dumneata? Ia-ți cărțile și haleala.

Îi dădu Ramayana, carnetelul-anexă conținând explicațiile cuvintelor în hindusă și un sfert de kilogram de pere. La vederea perelor, Belea se bucură, căci îi era încă foame.

— Perele nu-s ale acestui domn – zise individul de alături. Au-căzut din coșul acela.

— Ce-ar fi să te mai ia și naiba – se gândi Belea 13, total nefericit.

Mașina mai rulă vreo jumătate de oră, tot mai departe de străzile orașului.

Între timp, avea prilejul să-i asculte pe vânzătorii de ziare.

„Toată lumea îl caută pe Twald Belea! Poliția roagă pe toți cetățenii care văd vreuiom leșinat, rănit sau mutilat, să anunțe de îndată cel mai apropiat post de poliție!”

Mașina se opri în fața unei vile singuratice. Domnul necunoscut, un bărbat de altfel destul de arătos, fluiera încetitor.

— Ei hai, du-te acum înăuntru – zice cu voce blinda și îi arată vila. Aici ți se va face o mică operație.

— Dar eu nu sufăr de nici „6 boală.

După un colț, apăru un polițist.

— Păi, dacă vrei să pleci, eu nu te rețin – spuse, indiferent, necunoscutul.

Dar se înțelege că gândea exact pe dos. Dacă Belea voia să fie reținut, atunci n-avea decât să plece. Ce-o să iasă din asta?

— Se întrebă cu amărăciune Tivald Belea 13 în timp ce, cu maximă repeziciune, intra pe poartă. Era un fel de sanatoriu, în hol – palmieri sintetici, podea de cauciuc, câteva camere cu uși albe. O infirmieră tocmai trecea.

— Uite ce-i.

— Zise necunoscutul – acum dumneata poți să faci ce vrei, dar dacă vrei altceva decât ceea ce-ți spun eu, vei fi, bineînțeles, spânzurat pentru omucidere. E simplu, nu?

— Cum să nu? Și ce vreți dumneavoastră de la mine?

— Viața dumitale. De mune, eu sunt „îivald Pencroft.

Belea 13 ascultă cu oarecare emoție sunetul numelui său civil, Pencroft și, plin de amărăciune, înciudat, gândi despre sâcâitorul necunoscut: Oh, numai de-ar da Domnul ca de mâine să fii tu Pencroft. De-adevăratelea. Amin.

— Am nevoie de habitusul unui criminal pus sub urmărire. Scriu un roman care mă va face celebru. Sunt scriitor. Și bogat. Eu am ucis femeia. Dar asta nu ajunge! Trebuie să cunosc viața sufletească a unui criminal, să pătrund în lumea interlopă. De aceea vreau să devin Belea 13.0 dată cu premiul Nobel, sper că mi se va trece cu vederea și crima făptuită astă-noapte.

— Și dacă veți fi spâhzurat cu ocazia acestui însemnat eveniment literar?

— Trebuie să-mi asum riscul. D ar asta nu te privește pe dumneata. Te țin de mult sub observație, semănăm puțin la statură și la chip. Ai constatat și dumneata. Medicul-șef al sanatoriului ne va supune pe amândoi la mici operații estetice și gata. Plecăm din Honduras și nu se poate întâmpla nimic. Nici anul dintre noi n-a mai avut de-a face cu prieteni sau rude de mai bine de zece ani. După atâta vreme, identitatea devine de necontestat chiar și pe baza celei mai mici asemănări.

— Și de ce-ai ucis-o pe femeia aceea?

— Nu te privește. Spectacolul l-am montat eu, cu ajutorul citorva prieteni. Dacă vrei să scapi de răspundere, străduieș-te-te să pleci spre alte meleaguri cu noua dumitale înfățișare. Dumneata n-ai nici măcar șansa de-a fi grațiat pe baza unui roman.

— De ce? Întrebă Belea 13 jignit. Ai citit vreo carte de-a mea?

— Ai scris dumneata ceva?

— Nu. Dar mai pot să scriu.

— În cazul acesta; va trebui să te folosești de experiența vieții mele, dacă vrei să te inspire din realitate. Pentru că, de mâine, numele dumitale va fi Benjamin Walter.

— Nu-mi place.

— Îți surâde mai mult o: Belea? Căci eu te pot lăsa să dai din nou de ea. Însă, dacă ești dispus să accepți un cal de dar, fie și cu dinții plombați, atunci te vei mulțumi cu Benjamin Walter. Apoi va trebui să te supui unei neînsemnate operații și, peste câteva zile, posedând niște hârtii excelente, vei fi din nou un om liber. Numele nu este într-un totu ireproșabil, dar pe-aici nu-i pus sub urmărire pentru crimă, ca acela de Belea 13. Și asta-i mare lucru! Nu? Deci – fruntea sus! Haide, Benjamin! Îți surâd zorile unei vieți noi!

— Încetează cu uralele, domnule, că nu le suport. Îți doresc să ai parte, dumneata și toată familia dumitale, de viața mea cea nouă și de cea veche, și de toate viețile mele!

Începea să-i fie pe plac toată această afacere. Adio urmărire, adio cazier! Lepădate toate ca niște iămn stoarse! Trăsături noi! Nu-i o bagatelă! Și ce opțiune avea la dispoziție? Niciuna. Numai aceea pe care i-o îngăduise misteriosul străin.

Peste o jumătate de oră, se afla pe masa dje operație și, în timp ce savura primele picături ale narcoticului, se gândea din nou la Madge. Ce păcat că n-a fost în stare să se schimbe după căsătorie. Și ce mult dorise-să înceapă o viață nouă, după căsătorie! –

Mirosul neplăcut 9 amețea tot mai mult, apoi apăru Madge și îi spuse:

— Vezi, eu trăiesc și acum în Bronx, ca odinioară, și te iubesc și astăzi tot pe tine. Dacă vei avea vreodată o viață nouă, las-o dracului pe cea veche, vino acas', Belea-Benjamin-Walter-Pencroft-Tivald, căci de acum nu vom mai avea nici o grijă, cu un nume atât de lung vei fi cu siguranță primit în rândurile casei regale. Fruntea sus!

— Îl încuraja Madge. Copoi urâcioși ai nenorocului o să-ți piardă urma și, orbi cum sunt, vor goni mai departe după celălalt Belea-Tivald-Waltes etc, până în Suedia, după cealaltă Belea care, cu capodopera sa încheiată, candidează la sigur pentru premiul Nobel. Și iată că în sala tronului u așteptă (pe el – cealaltă Belea) Maiestatea sa, regele Suediei.

Și acolo dă peste un rege înfrânt de viață, care îi spune: Domnule, premiul Nobel e al Dumneavoastră. Dar ce folos? Ieri după-amiază, la ora patru, am anunțat că acest premiu i-a fost acordat lui Tivald Belea și, la cinci fără un sfert a ieșit la iveală că inventatorul dinamitei a comis, încă în viață fiind, un furt, o falsificare de brevete. Societățile de asigurare au contestat fondurile Nobel, s-azis cu premiul! \$ în afară de asta: președintele juriului a coborât neatent din tramvai și și-a scrinit piciorul; iar actele oficiale ale donatjei'au luat foc de la havana lui Bernard Show. În sfârșit, am fost informat și asupra faptului că, pe baza unui vechi document descoperit ieri după-amiază la cinci și jumătate, dinastia pe care o reprezintă nici nu este în drept să acorde premiul Nobel.

Și auzind acestea, Walter-Tivald-Belea părăsește pun de mână sala tronului, dar, între timp, alunecă și, firește, își rupe un picior. Și vine Salvarea.

Iată ce i-a spus Madge în timpul narcozei.

Se trezi la auzul unor zgomote puternice. Zgomotele proveneau de la mnile lui lovite ușurel, iar el zăcea pe masa de operație, cu un bandaj uriaș peste nas și pe gură.

— Operația s-a terminat! T zise un bărbat care ținea în mână un cuțit. Nu răspunde, căci un singur cuvânt te poate costa viața. Sunt medicul primar Bahrmann. Consider că ai spus că ești încântat de cunoștință. Dumneata, stimate Benjamin Walter, vei sta în convalescență două zile, în care timp vei avea dureri. Să nu-ți pese de ele. Consider că ai răspuns că mie-mi vine ușor să vorbesc. Consideră și dumneata că am spus: ai dreptate. După mine, orice operație estetică e o tâmpenie și nici măcar nu e lipsită de primejdii. Marii chirurghi au fost întotdeauna grosolani. Eu sunt un chirurg atât de mare încât, odată, i-am tras unui bolnav un șut în fund. Scoateți-t de-aici!

Avea niște dureri diabolice. Dar ședea într-o cameră frumoasă, plăcută, într-un fotoliu. Frumoasă cameră! Diabolice dureri! Poate fi o soartă mai nefastă?

Și totuși! Tivald Belea 13, respectiv proaspătul Benjamin Walter, socotea că era mai bine așa decât arestat pentru omucidere. Nu l-ar fi crezut nimeni că e nevinovat.

Când Belea 13 se gîndea la toate acestea, încă nu știa ce face. Încă n-o cunoștea pe Elvira! Dacă ar fi cunoscut-o într-o dată pe El-vira, cu siguranță că și-ar fi asumat bănuiala unei crime, eventual chiar și consecințele acestei bănuieli.

Elvira era infirmiera. Elvira era o bună infirmieră. Dar o făcea tot timpul pe infirmiera! Ce infirmitate la o infirmieră! Nici nu-i trecea prin minte că un bolnav ar putea avea nevoie și de odihnă. Mai ales în urma îngrijirilor ei. Apoi, mai avea Elvira un miraculos defect omenesc: se cunoștea pe sine doar din vedere. Văzuse în oglindă o Elviră și-și închipuia că femeia aia e toată numai îndemânare, înțelegere, pricepere, talent, bunăvoință, simpatie. Pe când, dintre toate astea, numai imaginea din oglindă era adevărată.

Iată, cazul de față.

Belea, o dată operat, după cum știm, nu putea scoate o vorbă, în schimb, Elviră îi luase carnetul și creionul.

— La mine bolnavii nu trebuie să-și scrie fiecare dorință -zâmbi Elviră, și zâmbetul ei trecu ca un ac prin rănilor proaspete ale lui Tivald.

Zâmbetul Elvirei este dulceag. Și uneori gîngurește. Și e durdulie.

Bolnavul ar fi vrut să se întindă pe pat. Îi făcu semn infirmierei să-l ajute. Elviră, fără vorbă, îl spălă. Ce poți face aici? Belea 13 tăcea și răbda.

Prin fereastra deschisă, pătrundea o muzică nesuferită. Jos, în stradă, un cerșetor orb cânta la armonică. Îi era scîrbă de instrumentul acesta. Strica atmosfera răcoroasă a camerei.

Îi făcu semn infirmierei. Elviră era numai ochi și urechi. Belea 13 își duse mâna la ureche, apoi arătă fereastra.

— Sigur că da! E curent! Hopa-hopa, și s-a dus curentul!

— Zise infirmiera și închise fereastra.

Mirosul amețitor, greu, îmbăcsea încăperea. În schimb, prin oberlihtul deschis pătrundeau voioase trilurile nesuferite. Belea era în pragul disperării. Belea 13 suferea îngrozitor. Își simțea stomacul în gât și durerea u paraliza. Toată fața u ardea, brațele u amortiseră, pentru că pijamaua strîmtă îl tăia la subsuori.

— O să vadă bolnăviorul meu scumpic cum, hopa-hopa, se va face bine și va pleca – țopa-țopa – gîngurea Elvira.

Pif-puf, o omor în bătaie de îndată ce voi avea destulă putere – gîndi Pencroft-Belea-Tivald-Walter-13-Benjamin. Treaba asta cu mulțimea de nume va trebui rezolvată. Și armonica asta insuportabilă! Aruncă o privire îndurerată spre oberliht.

Puf! Elvira îl închise îndată. Doamne-Dumnezeule! Din ce părinți s-o fi născut acest monstru?!

— Mie îmi ajunge o clipire – ciripea -în secția asta, dacă ai experiență, te înveți așa de mult cu semnele, Încât te simți un adevărat surdo-mut!

— Dar-ar domnul să fii!

— Își zise bolnavul, ostenit. Și încă tot în fotoliu!

— Acum te gândești, desigur, că ar fi bine să faci o baie, nu?

Bandajul făcea imposibilă orice mimică. Și ar fi vrut orice acum, numai să facă baie nu! Să se odihnească! Să doarmă! Dar cum să-i spună? Încercă, mișcând degetele, să-i arate că pijamaua îl taie la subsuori.

— Ai dreptate! Unde e termometrul?

Și îi luă temperatura, iar bolnavul era gata să izbucnească în plâns.

Cum de e posibil? Nu s-a găsit până acum nici un bolnav care să-i spună cât e de nesuferită, neghioabă, odioasă, insuportabilă? Că ea este avangarda egalității femeii cu bărbatul, pentru că activitatea ei de infirmieră a asigurat accesul femeilor la profesiunea de călău! Un gâde. Fără nici o îndoială!

Era ora amiezii. Vânzătorii alergau în toate direcțiile cil ziarele proaspăt tipărite. Unul se opri chiar sub fereastra lui. Bolnavul se târî până acolo și se uită afară cu tristețe. Din pâr, de parcă mintea i-ar plânge cu lacrimi ciudate, picura apa. Și se auzea strigătul celui mai ager dintre vânzătorii de ziare: ' „Enigma a fost dezlegată! Cadavrul misterios a fost identificat! Tivald Pencroft 13 e nevinovat! Senzațional! Tnuld Pencroft e nevinovat!”

Obrajii îl usturau, u era încă rău din cauza cloroformului. Ce s-a întâmplat, ce înseamnă asta?! Numele lui! Crima! Îi trebuie un ziar! Un ziar! Cum să-i spună acestei. Elvire?

Desfăcu brațele. Imită gestul de a despături un ziar.

Elvira dădu din cap, înțelegătoare și, cu ochii închiși, pudică, u căzu drept în brațe. Pencroft își zise: Dacă nu pleacă de pe pieptul meu, o omor. Și horeai stins. Era atât de evident că nu u făcea nici o plăcere, îneât infirmiera se desprinsese.

— Dar ce vrea bolnăviorul meu micuț?

Tivald Belea 13 ș.a.m.d. oftă, înfrânt, și își desfăcu din nou brațele de parcă ar fi citit un ziar, și le apropie din nou și le desfăcu iar.

Elvira dădu din cap cu deplină înțelegere, alergă până în stradă și i-l aduse pe acordeonist. Și ăsta se așeză pe un scaun, acolo, în cameră, și cântă vreme de zece minute și bolnavul nu îndrăzni să facă nici o mișcare, căci cine știe ce urmări ar mai fi putut avea.

Preferă să suporte armonica.

Când, în sfârșit, ajunse în pat, simțea cum toate chinurile operației pălesc pe lângă bunăvoința Elvirei. Și își imaginează ca va dcrj. Oi, Elvira se așeză alături, scoase lucrul de mână și prinse

— Am să te distrez eu, dacă e nevoie, pentru că am ghicit că nu vrei să citești ziarele.

Și vorbi, vorbi. Și se făcu seară.

Lui Belea îi era tare foame, înghițea în sec, chinuit, drept care Elvira dădu din cap și zâmbi și-i așeză pe față o pungă cu gheață lungă de o jumătate de metru.

Oare niciunul dintre cei ce au trecut pe aici n-a încercat s-o omoare pe femeia asta?

Și zăcea așa, îngropat de viu sub punga de gheață, și nu îndrăznea nici să se mai miște. Atunci, după două minute de tăcere, Elvira se duse în vârful picioarelor la ușă, u spuse infirmierului din salonul vecin că bolnavul a adormit, în sfârșit, și că vor putea coborî să se plimbe câteva clipe.

Se întoarseră după două ore și jumătate. Elvira îi făcu semn prietenului ei, liniștindu-l, că bolnavul tot mai doarme. Îl informă că e un om deosebit de drăguț și răbdător și că se simte bine. Slavă Domnului, ea are parte numai de bolnavi înțelegători. Doar că, după ce pleacă de aici, niciunul nu-i trimite nimic, ingrații ăștia o uită pe micuța lor Elvira!

Operația reușise destul de bine, dar n-a lipsit mult ca bolnavul să sucombe de pe urma îngrijirilor.

În sfârșit, apăru Bahrmann, ca să îndepărteze bandajul.

— O să ai dureri, dar asta nu contează. Din păcate, bandajul trebuie scos rapid. O durere scurtă, ascuțită. Așa. Și gata. Ține-ți piciorul acasă, că te cârlesc! Aici dumneata să nu dai din picioare! Aici eu sunt chirurgul!

Bandajul era scos.

— Au! Luate-ar dracu!

— U scăpă bolnavului printre dinți.

— Să te ia pe dumneata, stimate domn. Un bandaj nu se scoate fără dureri. Și cealaltă operație a reușit pe deplin. Nasul dumatăle avea 6 asemenea formă, încât transformarea celui alt domn a fost aproape lipsită de probleme. Uite, mister Pencroft tocmai părăsește spitalul, întocmai: 3 părăsea. Vedea foarte bine și Belea 13, prin geam. Înainte de a ieși pe poartă, întoarse capul. Fusesse și el operat. Se sperie văzând cât de mult îi semăna acum, cu nasul puțin turtit și buza superioară aidoma cu fosta lui buză de sus.

Hoțul, cel care-i furase identitatea se uită în urmă, u zări și flutură batista în semn de rămas-bun, ca un călător pașnic și blând care se desparte de un prieten, rămas, melancolic, pe peronul unei gări. Apoi plecă cu pași voioși. Deoarece figura lui Belea 13 îi asigurase o operație facilă, se vindecase mai repede. Căci până și figura lui Belea servea doar norocul altora.

Rămase singur și trist la fereastră.

Apoi își zări chipul în geam. Cine e ăsta?! Încremeni. Nasul i se făcuse mai subțire. Pe frunte – cicatricea lui Benjamin Wair ter, și gura. Aproape identică. Aceasta era gura lui Benjamin Walter, Chipul care-l privea din geam fi era cu totul străin. Într-o asemenea măsură, încât îl pipăi șovăielnic.

Era un sentiment cu totul neobișnuit, de parcă sufletul lui ar fi venit în vizită în trupul unui alt om.

În sfârșit făcu rost de un ziar și află și el ce se petrecuse în pivnița aceea. La etajul casei aceleia cenușii, o cucoană murise de gripă. La cererea ei, medicul, după ce moartea survenise, îi străpunse inima cu un instrument subțire și lung. Nimeni nu i știa cum a ajuns cadavrul în beci, unde dormea Belea 13 cel fără adăpost, care, trezindu-se brusc, fusese surprins de spaimă, o luase la fugă și dispăruse.

Chirurgul Bahrmann, medicul curant al sărmanei femei, declara că, după ce, pe baza calificării sale de medic militar, executase străpungerea inimii, părăsise clădirea.

Deci acest Bahrmann lucrase mână-n mână cu scriitorul obsedat de premiul Nobel. Nu încapă nici o îndoială! Duseseră cadavrul în beci, iar pe el îl duseseră de nas la cadavru. Și toate astea pentru ca să se lase operat o dată cu ăla, cu mutra aia care-i semăna.

— Iubitul meu amic, îi spuse Bahrmann după-amiază, operația a reușit strălucit. Du-te, Benjamin Walter, încotro te poartă gândul. Acum celălalt îți seamănă mai mult decât îți semeni dumneata însuși.

Peste o oră, părăsea sanatoriul. El, Benjamin Walter.

Umbla de colo-colo, pradă unei ciudate apatii. Din fiecă vitrină, îl privea, dând din cap, noua lui cunoștință, el însuși. Se simțea ispitit să salute, scoțându-și pălăria.

Nasul părea ciudat, dar nu era urât, puțintel coroiat, însă un nas așa-numit grecesc. Sprâncenele deveniseră drepte, pe frunte avea o cicatrice. O dungă fină, roșie.

Se întâlnește cu fosta lui gazdă, care îl privi cu uimire când salută, scoțându-și pălăria. Nu-i răspunse la salut.

Așadar, cunoștințele nu-l mai recunosc. Acum ce să facă?

Are să-l caute totuși pe Manuel Artistul. Poate că acum nu mai există nici un motiv ca individul ăsta să nu-l primească. Va arunca o privire prin locuință și apoi, la noapte, va mai face, eventual, o vizită, dar fără să se anunțe. Dificilă treabă, căci are întotdeauna la îndemână pistolul automat, și e de presupus că seiful nu e de fabricație proastă. Dar toate astea sunt mai puțin îngrijorătoare decât faptul că îndemânarea de faimă mondială, inteligența, tehnica și perseverența lui Tivald Belea 13 nu fac doi bani fără un dram de noroc. Doar dacă nu l-o fi operat și de 13. Dar asta e o negliobie. Cine-i ghinionist e ghinionist.

Intră într-un restaurant ca să mănânce ceva. Își zise că trebuie să fie atent, să nu-și mai salute cunoștințele, deoarece i se aruncau priviri din ce în ce mai bănuitoare. Mușca plin de tristețe dintr-un pui fript. Deodată, deveni atent la conversația de la masa vecină.

— Într-o țară europeană, asta nu s-ar putea întâmpla niciodată!

— Spunea un lăcătuș gras, cu mustața pe oală. Unui bandit nu i se pot ierta faptele!

— N-ai dreptate de loc!

— Spunea altul. Asta a dat douăzeci de mii de lire sterline pentru ajutorarea săracilor. Ce le iese săracilor din faptul că-l bagă ia închisoare pe doi ani? Dar douăzeci de mii de lire – ăsta e bănet, nu glumă! Bine a făcut președintele că l-a grațiat datorită donației.

— N-am mai auzit despre tai asemenea noroc! Cine-ar fi crezut că e posibil așa ceva!

— Ce anume?

— Întrebă unul care abia venise.
— Acest Tivald Belea 13 – spuse grasul arătându-i ziarul, nai* ba știe de unde-l luase. Acum o lună i-a murit un unchi sau așa ceva, în Australia, și i-a lăsat cinci sute de mii de lire sterline.
— Hei, chelner! Clientul de colo s-a înecat cu un os!
— Ia te uită! O să-și dea duhul!
— Vă rog să mă scuzați.
— Se apropie, cu genunchii. Tre-murâhd, palid ca un mort, Belea-Benjamih-Walter-Tivald.

— Abia am ieșit din spital și mă interesează afacerea asta australiană.
De vreme ce-l interesa, a aflat. Unchiul său, dat de mult uitării, de care-și amintea doar prin ceața copilăriei, murise; singurul lui fiu, care dispăruse zburând cu un avion deasupra l' junglei, fusese declarat mort, așa că unicul moștenitor al întregii averi rămăsese, singur-singurel, Tivald Belea 13! Cinci sute de mii de lire sterline în cap. Netrebnicul donase douăzeci de mii pentru săracii din Honduras și, datorită acestui gest, fusese grațiat.

Pencroft ieși în fugă! Walter nu putuse să i-o ia prea mult înainte! Ei, lasă! Poate că va reuși, totuși, să-și dovedească identitatea. Cu toate că. Făcuseră schimb de acte și de înfățișare. Să-l păcălească în asemenea hal, tocmai când, în sfârșit, i-a surâs și lui norocul! I-a surâs? Ce vorbă! I-a râs în nas!

Douăzeci de pași îl mai despărțeau de clădirea ambasadei australiene, când văzu că oamenii se adună în fugă din toate părțile. Ce-i asta?

O parte a scărilor se prăbușise și cineva, care tocmai se grăbea să intre în ambasadă, fusese accidentat. Vreo șase oameni îl scoteau pe brațe, mânjit de moloz și leșinat. Benjamin Walter. Pencroft își trase capul între umeri și spălă putina pe nesimțite. Fie la el toate cele cinci sute de mii de lire sterline! Ehe-he! I se părea lui că aici era vorba de o tranzacție foarte interesantă: în contul acelei moșteniri de basm, fusese cedată una bucată ghinion în perfectă stare de funcționare! Se uită în urmă. Tocmai îl descheiau pe rănit. Zăcea, acolo, fără suflare.

CAPITOLULUI încă nu știa ce va face, dar îi era totuna. Puțin îi păsa de moștenire! Dacă ne gândim bine, schimbarea identității nu era prea ușor de dovedit. Și până ce ar fi izbutit, s-ar fi putut să-l bage la închisoare pe baza circulelor poliției. Nu el era cel care a beneficiat de grație. Nu! Își va pune în aplicare vechiul plan, va face o spargere la Manuel Artistul. Iar după aceea se va lăsa de meserie. Nu va mai sparge decât pahare.

În sufragerie la Manuel Artistul nu găsi pe nimeni. În camera mică din fund, unde obișnuia să aprecieze operele literare, după merit, și obiectele de artă, sub valoare, bătrânul tănuitor ședea la masă, cu lupa fixată la un ochi, aplecat asupra unui șirag de perle și dormea adânc. În spatele lui, vorbind din punctul de vedere al spărgătorului.

— Seiful cel mai descurajant al tuturor timpurilor.
Cu ușa larg deschisă!

Acum se vedea cu adevărat cât valorează norocul: fără pricepere, fără știință, fără perseverență și fără hărnicie.

Incredibil de mult!

Căci care-i șpilul? Iei fața demasă, apucând-o ușurel de colțuri, o tragi peste capul bătrânului și o răsucești de câteva ori, ca să nu se mai foiască, vampirul! Apoi, cu o tavă de argint dintr-un serviciu de douăsprezece persoane, O bați în cap de vreo șase ori. Așa! După aceea, cu sângele rece propriu specialistului, scoți din dulăpoi bijuteriile aflătoare acolo și o grămadă de bancnote și pleci liniștit.

De îndată ce ieși pe poartă, văzu un taxi liber ștergnd bordura trotuarului. Dar de data asta nu era accidentul! Era norocul! Urcă cu nonșalanță și u porunci șoferului isă o ia spre centru. Mașina porni și, peste câteva secunde, departe de locul faptei, coborî. Și iată că făcuse rost și de bani. Nu-s chiar cinci sute de mii de lire, dar îndeajuns de mulți ca să ajungă în Bronx, trecând prin New-York, acasă, laMadge, care trăia acolo într-o fermă mică rămasă de la fostul ei bărbat. Vivian trebuie să fie deja fată mare. De la afacerea Marlow trecuseră cinci ani, așa că desigur a uitat acele jucării nepotrivite. Și dacă a fost atât de neghiob încât să nu se gândească la întemeierea unei familii, acum va trebui să se mulțumească cu fata lui Bulker, al doilea soț al lui Madge.

Și chiar în locul unde coborâse din taxi, iată, chiar în fața iui, se aflau birourile de transporturi navale. Iată și tăblița galbenă, care anunța că, în după-amiaza acelei zile, pleacă, din portul cel mai apropiat, vaporul de New-York, care efectuează curse de două ori pe lună.

Cum vine asta?

Până acum, toate se întâmplau altfel; dacă-i trecea prin minte ceva într-un capăt al orașului, era nevoit să se deplaseze pâaa în celălalt capăt ca să-și poată înfăptui ideea și, când ajungea acolo, nu-l mai găsea pe cel de care avea nevoie. Din cauza asta, a doua zi se scula mai devreme și, dintre două treburi, renunța la una. Apoi reieșea că ar fi fost bine dacă renunța la cealaltă, pentru că una dintre ele era mai avantajoasă. Iar acum, parcă într-un mod inexplicabil, viața lui ar fi trecut brusc de pe un drum plin de hârtoape pe șine netede de cale ferată.

Intră într-o casă, dă peste o casă de bani gata deschisă, iese, dă peste un taxi liber și, numai ce se gtndește la New-York, iată și biroul de voiaj, iar vaporul pornește chiar în acea zi. E posibil ca nenorocul, acest dulău fioros, să-ifi pierdut urma? Ca eroarea să nu fie în om, ci în șirul evenimentelor?

Mai încolo se gândi că nu era atât de urgent să se repeadă direct la Madge. Putea trage o fugă până la Havana! Ce loc plăcut, frumos și înmiresmat. Un pic prea umed și fierbinte, dar sunt atâția palmieri, atâtea femei frumoase.

Haidem deci acolo unde cresc țigările de foi!

În primul rând, din banii lui Manuel Artistul își procură bagaje pe măsură. De multă vreme nu mai călătorise ca un cetățean onorabil și cu greutate. Apoi își cumpără un bilet d^e dormit la clasa întâia. Adio vagoane de

marfă, cale ale vapoarelor! Era hotărât. Să se schimbe. Va face doar această mică excursie, pentru a bea câteva pahare de tequila dulce, pentru a asculta sunetul molatic al muzicii negrilor, câteva râsete cristaline de femeie. Ușor încăruntit, în apropierea vârstei de patruzeci de ani, era naiv și blând ca un copil.

Fluierând și cu mnnile în buzunare, după cum avea obiceiul dădu să intre într-o frizerie, însă îi atrase atenția, în cofetăria de vizavi, o doamnă șic și îi trimise câteva buchete de flori.

Așa ceva nu strică niciodată.

De la frizerie o luă prin magazine, ca să mai cumpere câte ceva. Pe drum, se încaieră cu câțiva șoferi. În Urma bății, deveni și mai vesel; 9 amuza și faptul că nimeni, niciunul din cunoscutii cu care se întâlnea pe stradă mi-l recunoștea.

În cabina de clasa mtu, aruncă de la început toate lucrurile claie peste grămadă, căci nu putea suferi ordinea. Deschise toate robinetele, scurtă vreme jongla cu două scrumiere și cu o banană, apoi, după ce scrumierele se făcură țandări, se. Apuc* să se schimbe.,.

— Când scoase lucrurile din haina alter-egoh-ului său, în portvi^ zât găsi o scrisoare. Numai două rânduri: * '. – „Omule, care ți-ai schimbat soarta cu a mea! Să te ferești de Fillipon! A se retine!”

Cine putea fi individul de care trebuia să se ferească? Fiili-; pon! Vreun cuțitar spaniol, judecînd după nume. Până după-țk amiază o \$a-și mai îngăduie să-l ignore, dar încă din seara asta, de la ora opt, sau de mane dimineată, de cum se va scula, va șt începe să se ferească de acest așa-numit Fillipon. Așa! Nq strică să fii prudent din când în când, chiar și în numele altuia.

Rupse hârtia și, fluierând, prinse să se îmbrace. Pe Fillipon, ' care-l pândea pe undeva, îl dădu uitării. În scurtă vreme, aruncară ancora la Havana...

Ce sentiment! Să cobori pe țărml acest!

Păși fericit în holul hotelului. Portarul îi împinse în față fișay de înregistrare, dar nu-l scăpă din ochi nici o clipă.) ^

— Dumneavoastră. Interesant – spuse portarul citind nu- l., mele. Dumneavoastră: ați mai trecut pe la noi acum patru ani.”.

— Dumnezeule. Mai umblă omul – răspunse cu un zâmbet: încurcat. Ce se mai aude cu distracțiile? Ce-mi recomanzi?

— N-ați făcut bine că ați venit aici – zise portarul, indispus. >

Auzind acestea, tresări. L -De ce? Fillipon e pe-aici?

— Se interesă la întâmplare.,. *, Dar portarul dădu doar din cap.

— Totuna. Să nu mai insistăm. La urma urmei, pe mine nu' mă privesc aventurile dumitale.

— Hm. /O luă grăbit spre Alhambra. Tocmai comandase șampanie, când se apropie de el un domn încruntat, în uniformă.

— Ei, haide, ridică-te frumos și vino cu mine, Walter. Dumneata ești extrem de obraznic.

— Poftim? -

— Nu-1 mai recunoști pe căpitanul Battista? Împachetea-ză-ți lucrurile, repede, la opt ai un vapor spre Mexic, dacă pleci cu ăla nu s-a întâmplat nimic. Și fii atent. Marta'a și aflat că ești aici.

— Vorbești despre Marta Fillipon?

— Hai, nu mai face pe tâmpitul!

Ajunseră la garderobă, când pe lângă urechea lui Pencroft trecu vâjâind un briceag și sparse oglinda. Dintr-un salt, se pomeni în mijlocul sălii, dintr-un alt salt Q înhață pe mulatrul care tocmai se pregătea să sară pe fereastră și, întrucât alți doi indivizi se repeziră asupra lui, Q azvârli pe metis în calea lor.

Răsună o împușcătură.

Mobila spartă pârâia. Pencroft doborî pe cineva cu o masă, înainte ca respectivul să-i fi putut băga cuțitul în burtă.

— Pe Madonna, nemernicule! Vei muri!

— Urlă o voce.

Încăperea se umplu de polițiști, cel puțin cincizeci de pumni se Agitau în direcția lui, amenințatori. Cu mare greutate, fu scos de acolo. Căpitanul îl ținea de braț și alți doi polițiști îl încadrau. De la o fereastră de vizavi, o doamnă în vârstă scoase capul și-l blestemă.

— Ai noroc!

— Zise căpitanul. Mulatrul ăsta nu și-a greșit ținta niciodată pâhă acum. Cum de-ai îndrăznit să vii aici?! Credeai că Louis a uitat evenimentele din insula Bonga?

— Asta n-am crezut-o – gffiu Pencroft, derutat – dar să faci un asemenea târăboi pentru o rablă de insulă?!

Polițiștii se așezară răbdători în holul hotelului și el urcă în

: V; 39 cameră ca să-și facă valizele.

Nu putea să nimerească decât aici, unde acest Benjamin făcuse atâtea porcării! Intră în cameră. Într-unui din fotolii, ședea o persoană cam de nouăsprezece ani, foarte drăguță, zveltă, care, îndată ce-l zări, porni în întâmpinarea lui și prinse să-l croiască cu un bici.

— Netrebnicule! Criminal seducător! Ai mai avut curajul să-ți porți mutra pe-aici?

Și dădea cu biciul ca o nebună. Pencroft o prinse de încheietura manii.

— Dar, dragă Marta.

— Mai pomenesti și de muierea aia?

Trosc-pleosc! Biciul plesni. Femeia își eliberase înâna. Când, în sfârșit, Pencroft ajunse să se vadă pe vapor, dungi liliachii îi brăzdau obraji, ca niște semne sigure ale înmulțirii. De la distanță ai fi putut crede că vine o factură achitată. Plătit! Dar ce amestec avea el? Asta era factura lui Walter!

În timp ce stătea pe punte, rezemat de parapet, cineva de pe țărm mai trase un glonț în direcția lui. Dar, altfel, jumătatea de oră ce mai rămăsese până la plecare trecu fără vreun eveniment deosebit.

Debarcă fericit în Mexic și nici nu se mai miră când, la hotel, portarul privi uimit foaia de înscriere.

— Benjamin Walter? Ia te uită, dumneata te-ai întors? Nimeni n-ar fi crezut că ai să îndrăznești vreodată, sau poate ați aranjat chestia cu Steen? Dacă-i așa, mă bucur din toată inima.

— Vorbești de Fillipon Steen?

— De cine? Da de unde, de Harry Steen.

— Păi., întrebă.

— Acest Steen e supărat pe mine?

— Nu știu, dar chiar ieri am auzit că ui fiecare vineri își verifică revolverul în curtea armurăriei și susține că vrea să te împuște de îndată ce te va revedea.

Ce să facă? Devenise apatic. Primejdiile nu-l mai impresionau. Fie ce-o fi!

Cobori să ia masa. Era o seară înăbușitoare. Restaurantul vuia ca un stup. Cânta o orchestră de femei. O blondă extrem de corpulentă, dar cu fața ca de păpușă făcea pe vioara-ntâi, trăgând cu arcușul peste inimi. Chelnerul îi puse în față lista de bucate, cuprins de uimire, dar nu fără oarecare dispreț.

— Am fost informați deja că ești aici. Te-ai schimbat mult, dar, în linii mari, te recunoaștem.

Orchestra termină de cântat. Chelnerul plecă și de masă se apropie vioara-ntâi cu chip de păpușă peste un trup care putea să fie superlativul grăsimii.

— Ei bine, mister Walter! Cum e cu ochii mei ca două stele?

— Suit foarte frumoși.

— BQbu. Luați loc, stimată doamnă.

Femeia continuă să întrebe cu pasiune reținută:

— Și ce mai știi despre zorii zilei? Despre zorii care se ivesc? Ce?

— Zorile sunt acea parte a zilei – răspunse îndatoritor Benjamin-Walter-Belea – când acest glob rotitor se reîntoarce în caloa razelor solare.

— Și de ce sunt eu asemenea unei felii de lună?

— Continuă cucoana cu obiectivitatea unui bănuitor șef de comisie. Ce?!

— Acest relief asemănător unei secere ar putea avea o legătură cu supraalimentația.

— Gângăvi. Dar, vă rog, dragă doamnă, luați loc.

— Și cum e cu muzica sferelor? Cu vioară-ntua a inimii du-mitale și cum e cu ceasul-brățară de patruzeci de dolari? Nerușinatule!

Și, nemaiașteptând nici o altă definiție, felia de lună cu obraz de păpușă ca muzica sferelor îl plesni de trei ori consecutiv și cu atâta forță, îndt pălăria pe care Pencroft o luase în mână zbură până pe masa învecinată.

' Walter părăsi cafeneaua în grabă. La colț, a opri o doamnă cu o umbrelă de soare în mână, îmbrăcată după moda veche, cu un costum gri până-n

pământ, cu o panglică de catifea, cu o pălărie ca o caschetă de jandarm în permisie, ornamentată cu flori de câmp. După toate acestea, mai purta și ochelari cu rame de metal asortați la îmbrăcăminte.

— Benjamin Walter! Ce i-ai promis dumneata, Hedvigăi?

— Scuzați. Nu mai știu cu exactitate.

Buf! Umbrela de soare se abătuse dată, de două ori, de trei ori.

— Și asta separat, pentru Goethe! Și, întrucât era vorba de acest mare om, îl pocni pe Benjamin în nas cu minerul de os al umbrelei, după ce toate celelalte piese utilizabile ale instrumentului se rupseseră.

Apoi îl părăsi.

Pencroft privi în jur, cuprins de nervozitate.

Palmierii minunați străluceau în lumina lunii, o muzică molatecă susura de undeva.

În aer, se simțea mirosul sărat și trist al mării, iar o maimuță sărea din coroana unui platan pe crengile unui copac învecinat.

Ce minunăție! Și, după cum se vede, încă nu l-a părăsit ghinionul! Sau așa ceva nu trece dintr-o dată?

Ce noapte frumoasă!

Și el se simțea frânt de atâtea palme și de picioare în spate.

Numai de-ar ști pentru ce?!

Vita asta de Benjamin Walter! Asta avea nevoie de toate femeile?

Și încă n-ar fi o nenorocire.

Dar se pare că a escrocat pe toată lumea. ' , Pmă și asta ar fi în regulă.

Însă de ce trebuie să le faci așa, în serie?

Și, cum mergea-așa pe drum, în întâmpinarea lui veni toată populația portului, în frunte cu Steen, care avea în mână un revolver cu care Voia să-l împuște și să-l lase fără suflare.

CAPITOLUL IV

— Benjamin Walter! Zise Steen. Ți aduci aminte de Babette?

— Îmi aduc aminte, strigă furios, căci devenise isteric. Dar dumneata să nu mă tragi pe mine la răspundere!

— Ei, acum, am să te împușc.

— Bine faci! După ce-ai declarat în fața tuturor că te-ai pregătit să faci asta, nu încapă nici un dubiu asupra premeditării faptei dumitale, astfel că dumneata, vei fi spânzurat!

Neașteptata revoltă morală a nevinovatului și chinuitului spărgător de seifuri părea să fi oprit pentru o clipă șuvoiul amenințător. Steen se speriasese puțin. Dar răspunse cu glas orgolios:

— De unde îți iei îndrăzneala de a vorbi în felul acesta cu mine?!

Dumneata vei muri! Pentru Babette, vei plăti cu viața!

— Nu te privește pe dumneata!

— Strigă Pencroft, furios. Babette mă iubește și am iubit-o și eu!

Steen, îngrozit, făcu un pas înapoi, apoi zise cu tărie:

— Faptul că dumneata ai iubit acest cal de curse sau nu atestă doar firea dumitale de iubitor de animale. Dar trebuie să răspunzi de banii pe care ți i-am dat ca să pariezi pe Babette. Patruzeci de mii de dolari a câștigat calul! Eu participam cu șapte dolari! Și dumneata ai încasat banii!

— Păzea!

Degeaba. '

Pencroft fugea.” Era cunoscut ca un om îndrăzneț, u plăcea să se bată, dar aici nu existau șanse. În câteva minute, dispăruse. Păi e grozav de primejdios să circuli așa prin lume! Mai devreme ori mai taf ziu or să-1 omoare sau or să-1 bage la pușcărie pe viață. De ce-ar constitui o primejdie mai mare individul numit Fillipon decât toată viața anterioară a lui Benjamin Walter?

Se opri un minut, gâfâind, și minutul acesta îi fu fatal.

Cineva, care venea din urmă fugind, se izbi de el, dar, întrucât tocmai pe el 3 gonea, se rostogoli în praf plin de veselie, dând din picioare și mușcând și, când Pencroft îl proiectă în geamul unei vitrine, în locul lui se prezentară aproximativ alți zece, strigând tot felul de prenume feminine și sume de bani cu care pretindeau că le-ar fi rămas dator, un cuțit îi alunecă de-a lungul unei coaste. Pe vreo patruzeci de indivizi izbutise să-i lase lași. Se apăra cu înverșunare, așa că cercul se lărgi.

Era limpede că intenționau să-1 linșeze pe Benjamin Walter. Atunci, în urlet de sirene, își făcură apariția mașinile poliției.

Fu transportat la poliție, într-o mașină închisă și, peste o jumătate de oră, i se aduse la cunoștință că era expulzat de pe teritoriul Mexicului. Va fi dus sub escortă pâhă la granița texană și acolo va fi predat autorităților de pe meleagurile sale natale.

Acum știa măcar că Benjamin Walter era din Texas. Cine-ar fi crezut-o? Din păcate, nu-i cercetase încă actele. Dar ce să facă el în Texas?

La granița texană, căpitanul află cu deosebită mâhnire că-1 poate lua în primire pe Benjamin Walter. Ar G vrut să găsească vreo greșală în hârtii, dar până la urmă fu nevoit să-1 primească, însă, în cazul acesta, era hotărât să-1 expedieze mai departe, spre interiorul țării. Să nu cumva să rănuhă pe-aici această pacoste de Benjamin Walter!

Spre seară, cu banii ce-i mai rămăseseră, Benjamin Walter sosi în capitala Texasului, la Austin. Aici măcar, își zicea, va putea dormi în voie. Dacă, după cum i se spusese, trecuseră zece ani de când coțcarul ăla nu mai dăduse pe acasă, nu i se putea întâmpla nimic. Delictele s-au prescris și, oricum, el nu. Voia să rămână pe-aici. El pleca spre New-York.

Nici nu închisese bine ochii când, lângă pat, apăru un inspector de poliție:

— Dumneata ai fost expulzat pentru totdeauna de pe teritoriul capitalei.

— Vă rog, chestiile astea femeiești.

— Femeiești? Și căderea părului e o nimica toată? Ț

— Nu-i o nimica toată. De altfel, mie nu-mi cade părul. [

— Ei haide, haide! Nu mă interesează bancurile dumitale.

- Vreți să mă expulzați în lună?
- Întrebă în timp ce se îmbrăca.
- Te duc în orașul dumitale natal.

Îl urmă tăcut pe detectiv și fu bucuros că tot drumul până la gară nu se găsi nimeni să-l insulte.

— Spune-mi, te rog, de ce sunteți voi atât de nemiloși cu un om care, într-o perioadă atât de lungă, poate că s-a cumințit?

— Îți spun o vorbă și-ai să-nțelegi: Probatbicol! Și înălță sever arătătorul. Pencroft pășea abătut. Ge să răspundă? Era mai bine să nu insiste.

Astfel, călătoria cu detectivul fu foarte tăcută. Trebuie să te lași purtat de curent. Dar cine știe câtă vreme se va putea ține la suprafață? Căci apa asta care-l duce e numai vârtejuri. De-ar ajunge odată la New-York!

— Gata, am sosit!

— Îi spuse detectivul, în zori.

Trenul intrase într-o gară dintr-o regiune minieră și cum coborî din vagonul hodorogit, printre palmieri sufocați, scofâlciți de funingine pe peronul unei gări șubrede, îl cam luară amețelile.

Pe tăblița indicatoare putea fi citit un cuvânt: FTLLIPON.

Asta era! Să te ferești de Fillipon! Deci nu de un om, ci de un oraș!

Orașul lui natal!

Dacă apuca să plece cu trenul de New-York, era bine. Căci își putea închipui ce-l așteaptă aici.

— Vi l-am adus pe Benjamin Walter – zise, vesel, detectivul către șeful gării și-o luă spre restaurant. Șeful de gară se apropie și-i puse o mină pe umăr., Pencroft adoptă o poziție de apărare. Dar nu. Se vede că asta era neînsurat și nu avusese nici o aventură amoroasă pentru care să-l urmărească pe Walter, căci îi spuse, blând și prietenos:

— Deci, te-ai hotărât, în sfârșit, să te întorci acasă, fiule?

— Cum naiba să nu. O dată tot trebuie să vii și pe-acasă.

— Te-ai schimbat mult. Păi, fiule, dacă așa te-ai gândit tu.

Și-l bătu pe umăr trist, drăgăstos. Ce-l tot compătimește individul ăsta? O luă spre oraș. Un domn foarte bine îmbrăcat, cu pălărie tare, venea din față. Desculț. Interesant. Și cu ochelari. Și Pencroft îl văzu cum se apropie de p tarabă, scormonește printre fructe, le răscolește și alege un ananas frumos. /'Ciudat, face un semn cu mina în direcția lui. Și nu plătește.

Apoi intră în vorbă cu Pencroft." ' ț\$

— Dumneata n-ai vreun tablou? Ceva pictat? Ij -Cu cine am onoarea?

— Mulțumesc, bine. Unde stai? Vin să văd dacă ai vreun tablou.

Ăsta era, evident, nebunul municipal. Dar de ce i se dădea marfa pe gratis? Mai târziu îl văzu intrând într-o tutungerie și ieșind cu o cutie cu havane; face se"mne prietenoase, dar nu plătește și pleacă. În urma lui – un copil împingea un cărucior cu o oglindă venețiană, frumoasă și mare.

— Așteptați-mă, domnule Redactor!

— Striga copilul

— N-am ceas la mine.

Dar, cu toate astea, își domoli mersul. Deci înțelegea ce i se spune, vorbea coerent, numai că răspundea anapoda. Pencroft 3 întrebă pe copil:

— Cine-i domnul Redactor ăsta?

— Codlinger, nebunul. Doctorul spune că i s-a paralizat centrul răspunderii. Și oftă. O, domnule! A luat oglinda asta superbă!

— Are atât de mulți bani?

— Dumneata ești străin? Știe toată lumea că Codlinger are voie să ceară tot ce vrea.

Și plecă mai departe. Ei, bine, ce-l privește pe el cum se poartă ăștia cu nebunii aici, la Fillipon. Și canibalii îi respectă pe oamenii de acest fel.

Între timp, vestea sosirii sale se răspândise peste tot, căci, iată, mai mulți oameni îl priveau plini de curiozitate și-l salutară. Dar de ce-l priveau cu atâta blândețe, cu milă șimăhnire?

Pentru ce-l compătimeau?

De cum 3 zărea, fiecare se preschimba îtatr-o rudă îndoliată!

Drăguț, foarte drăguț din partea lor.

Vru să intre într-un hotel. Speriat, portarul îl opri la intrarea hardughiei.

— Nu se poate, domnule Walter! La noi nu se poate.

La un fel de han, patronul se șterse pe mână înainte de a i-o întinde, u salută cu multă prietenie, dar protestă înspăimântat cînd fu vorba să-i dea o cameră.

Nu găsi cameră nicăieri. Și se făcu seară. Un om cu barba mare n bătu pe umeri și-i povesti că, de atunci, Anton a emigrat, că ei nu-i mai cer nici un ban și îl rugă, șoptindu-i la ureche, să fie atent, căci în oraș puțini știu ce rol are el în toată afacerea, mai ales dintre cei pe care el îi iubise și căroră ei nu le spusese nimic. Pencroft pricepea. Așadar, cea mai mare parte a populației feminine a orașului era neinformată.

Mai târziu, o femeie foarte bătrîhă îl trase în adâncitura unei porți.

— Ia ascultă, scărnavie! Dacă în decurs de o oră n-o cauți pe Marjorie, îi spun lui Bill și lui Edgar și or să te ciuruiască!

— Bill și Edgar nu vor comite niciodată o asemenea nedrep-' tate!

— Eu te-am prevenit. Restul e treaba dumitale. Și-l părăsi. I-ar fi făcut o vizită lui Marjorie, dar habar n-avea cine era.

După câte se vede, exista perspectiva unei mici discuții cu Bill și cu Edgar. Atâta pagubă! Nu se termină lumea cu câteva lovituri de pumn. Dar unde-o fi locuind el?

După miezul nopții, ferestrele tuturor caselor se închiseră. El ședea acolo, în piața din centru orașului și, bineînțeles, se porni ploaia. Atunci se duse la gară. Va pleca la New-York. Clopotul bătu o dată. Pencroft era ostenit de moarte.

CAPITOLUL V în gară, apăru o femeie înaltă, puțin cam prea solidă, de vreo. Patruzeci de ani Se așeză lângă Benjamin, care-și adăpostise supărarea într-un colț slab luminat.

— Sântaici.

Faptul era incontestabil; falsul Benjamin nu avea ce să spună. Doamna cu pelerină de cauciuc era, într-adevăr* aici. Și-i comunicase acest fapt în vederea excluderii oricărei neînțelegeri, ca nu cumva să-și închipuie că venise ca să nu fie aici. Nu avea asupra ei nici o umbrelă – semn liniștitor.

— Ești uimit, nu-i așa?

— Oarecum.

— Eu nu sunt supărată pe dumneata, Ben. Știi că soțul meu a murit, pe tata îl întreține mătușa Serena, iar eu mă lupt de una singură cu Marfa. Puteai să bănuiești asta.

— E limpede – dădu din cap, auzind tristețe pe care le putea bănuși Pencroft, actualmente Benjamin Walter, și se rugă în sine să poată înțelege cândva taina Marfăi cu care se lupta această doamnă al cărei tată era întreținut de mătușa Serena, al cărei bărbat a murit și, între timp, cine știe ce s-a mai întâmplat cu maică-sa?! Cu toate acestea, femeia e atât de măr-nimoasă, încât nici măcar nu încearcă să-l pălmuiască. * – Ce-a fost între noi, Ben, e secretul nostru. Eu știu că dumneata m-ai iubit. Nebuniile dumitale cu femeile, firea dumitale neastâmpărată, toate-toate au aflat înțelegere la mine. Dacă Probatbicolul nu ți-ar fi răsturnat echilibrul sufletească, azi am fi fericiți.

Pencroft oftă, ca unul care e și el la curent cu trista în-tâmplare, puse capul în piept și se gândi că măcar Probatbicolul ar fi putut lipsi din toată afacerea.

— Vino, Ben. Mie nu-mi pasă de nimic. Dumneata ești din nou aici, sărac, izgonit, iar eu, întotdeauna, în astfel de împrejurări, îți voi spune „Vino, Ben”.

Pencroft simțea o ciudată amărăciune. Eh. Ce neobișnuite sunt toate astea. Până la urmă fiecare are pe câte ceva, pe undeva, care-l iubește, și totul se reduce la aceea ca, de câte ori se ivește prilejul, u spune din nou doar atât: „Vino, Ben”. Ce altceva ar putea să facă ea, femeia, când u e scris că a iubi înseamnă a suferi și a aduce sacrificii? Cea pentru care iubirea înseamnă un atașament mai mare decât orice legătură de sânge.

— Față de un bărbat străin, față de care, încă din epoca de piatră, se află într-o misterioasă relație de subordonare, și din vreme în vreme, când bărbatul acesta a fost foarte rău cu toată lumea și, în primul rând, cu ea, trebuie să i se arate și trebuie să-i spună: „Vino, Ben”.

— Mulțumesc.

— Răspunse, în timp ce mergeau alături, și se poticni La dracu! Nici nu știa cum o cheamă. Șareta care-i aștepta afară, în fața gării, îi duse cu bagaje cu tot până la o casă patriarhală, la marginea orașului.

Mobila barocă, masivă, scările de lemn care scârțneau, statuetele de gips năpărlite, câteva portrete de familie, perdelele mâncate de molii, casa veche mirosind a lavandă, toate astea îi făcură o impresie tristă proaspătului Benjamin. Câteva generații au trăit, s-au căsătorit și au plecat spre groapă de aici.

Viețile lor, amintirile, amărăciunile, bucuriile se încrustaseră în mobile, le șlefuiseră după chipul și asemănarea lor, lustrui-seră toată această recuzită străveche. Femeia îl conduse într-o cameră, la etaj. Ușa se închise în urma lor.

— Aici a locuit Ervin.

— Șopti semnificative camera lui Er-vin al dumitale. Uite-L. Așa arăta.

Pe perete atârna portretul unui tânăr. Un student cu înfățișare plăcută, blond, surâzător, iar dedesubt niște rânduri scrise cu cerneală: Lui Hildegard. Dacă mai {âne minte excursia, cândfiecare pasăre țipa de trei ori și indienii Sioux beau bere cu halbele!

Prim-prim Ervin!”

Așa. Era argoul unor vieți închise, viața lui Benjamin Wal-ter, un mic imperiu care avea și un vocabular aparte, iar el nu și pricepea. În schimb, știa prea bine că-i dăduse și el lui Madge o fotografie: „Mătușă Gulie! Păpușa nu vrea gogoși de talaș. Dar va fi totul minunat dacă facem iar o excursie laPolulNord, cu canibalii la o cină pe cinste!

Hallo-Ciumpialtău!”

Asta da, avea un sens normal, cum se cade, omenesc. Aici fiecare cuvânt corespundea unui eveniment, în cuvintele astea se afla multă dragoste, un roman întreg, amintiri comune, aluzii frivole, încurajare iubitoare și multe altele.

Stătulețul cel mai puțin agresiv e familia și toți cetățenii lui vorbesc impecabil aceeași limbă. Cine n-o pricepe? Respectivul să pună mâna pe o cutie cu amintiri, pe niște nimicuri găsite într-un sertar al biroului, și să jure că nu posedă nici o fotografie asemănătoare, cu un text la fel de misterios.

În orice caz, tot reușise să afle măcar că pe doamna asta blinda ca un înger o chema Hildegard. Nu avea pretenții deosebite în ceea ce privește numele cunoștințelor sale feminine.

Crocker a scris chiar un roman cu titlul acesta, și faptul că WaV ter Scott n-a scris – e o adevărată minune.

Femeia deschise dulapul, scoase un tirbușon și, zunbind, cu ochii înecați în lacrimi, i-l întinse, melancolică.

— Mai e aici.

— Cine-ar fi crezut?

— Șopti uluit Benjamin cel Nou. Și nu îndrăzni să se miște. Și amândoi, adânciți în gânduri, priveau tirbușonul și femeia se prăbuși cu fruntea pe umărul lui și plâhse amarnic. Bărbatul o bătu ușurel pe mână și zise:

— Hildegard.

— Îți închipui că din cauza ei? Nu știi că nemernica s-a măritat cu tânărul Burns?

— Dacă-l iubea?

— Zise oarecum nervos.

Femeia se îndepărtă și păli.

— Dumneata spui asta?! Dumneata care ai devenit un fugar sărac lipit? Această femeie netrebnică și cu Burns au fost complici! Să. Știi că azi toate astea sunt cât se poate de clare.

— Da. Da.

— Spuse enervat, căci începuseră să-l ia amețelile. Totuși, dacă se iubesc.

— Asta încă nu-i un motiv pentru. Eh. Nu contează. Cântă puțin la vioară. Știu că te liniștește.

În privința asta, doamna al cărei nume u rămânea la fel de necunoscut ca la început se înșela. La vederea viorii, Pencroft fu cuprins de neliniște.

— Nu cânt, bâlbâi, de când cu cicatricea asta, aici, pe frunte.

— Dar așa te-ai născut!

— Da. Dar a trebuit să fiu operat din nou. Și spune-mi. Dragă.

— Poți să-mi spui Bunny.

— Bunny!

— Strigă fericit, pentru că, în sfârșit, îi aflate numele, dar femeia 9 înțelese greșit și i se aruncă în brațe. Apoi începu să plângă în hohote și privi din nou, îndelung, tirbușonul.

— Ben, acum. Am mari neplăceri cu Marfa – șopti mîh-nită. Tata nu știa despre ce ți-am dat dumitale. Iar polița a expirat și dumneata n-ai trimis. Într-un cuvânt, e posibil să pierdem totul și va trebui să vînd moșia. Cât a trăit bărbatul meu, săracul, am mai rezistat, dumneata știi ce fel de om era Arnold. Dădu cu tristețe. Din cap.,.

— Cum să nu știu? Ca punea caldă.

— Ei, una ca asta nu s-ar putea spune despre el. Te-ar fi lăsat liniștit să mori de foame. '

— Asta am vrut să spun și eu. Cine se satură doar cu pune caldă? V

— Dar la treburile financiare se pricepea. Eu, acum, așa, de una singură. Nu mă prea descurc.

Secretul Marfăi era deci dezlegat. Numele moșiei. Și, cine știe, s-ar putea ca clădirea asta să fie Probatbicolul? Ar fi. Ciudat. Bine. Să așteptăm sfârșitul! O să se limpezească toate de la sine.o. „.

— Aceasta va fi camera dumitale, Benjamin și. Noapte bună. În camera asta îți vei putea redeschide și cabinetul dentar.

— Nu. Sunt două lucruri pe care numi le-aș dori: vioara și tehnica dentară, am renunțat la ele.

— Dar mai există și bormașina și câteva instrumente. Le are Stuck. Desigur, motorul n-o să-l mai găsim, dar, uite, Benjamin, cât îți trebuie așa, pentru început, o sumă mai mică, doar înțelegi, nu?

Roși în locul adevăratului Benjamin. Și o privi cu atenție pe această femeie, adevărată pâhă și la vârsta și la proporțiile ei. Asta era în stare să-și bage mma în buzunar, respectiv în inimă și să scoată puținii bani pe care-i avea, împăcată fiind cu trista soartă de a se sacrifica de vreme ce a apucat să se nască. Și ar cumpăra motor pentru bormașină. Și l-ar pune, eventual, din

nou în stare de funcționare pe fustangiul ei mincinos, căutător de potcoave de cai morți, chiar dacă ea însăși, și moșia, și toată familia s-ar prăbuși, căci mai era bolnavă și acum de pe urma excursiei hondurasiene a lui Benjamin,. Căci ea cunoștea un mare secret care spunea că așa trebuie să fie și nu altfel.

— Nu, mulțumesc. Nu mai lucrez de mult – răspunse Pen-croft.

— Dar mi-ai scris din străinătate că ai început să lucrezi!

— Poftim?! Da, dar în Honduras nu se utilizează motoare.

— Atunci cum ai lucrat?

— Prin tăiere la rece – răspunse, nervos. Asta. Așa. Asta e o metodă nouă acolo. Un procedeu modern. Acum aș vrea să mă culc, dacă nu mi-o iei în nume de rău.

N-ar fi trebuit să vorbească așa de mult dintr-o dată. Femeia se dădu un pas înapoi și-l privi bănuitoare. Nesiguranța lui crescuse.

— Ciudat.

— Zise încet. Știi, mă gândeam că înainte aveai un obicei, mă apucau tare cu o mină de umăr, mă scuturai puțin și-mi spuneai: „Nu-i nimic, capul sus, Bunny”. Acum n-ai făcut asta.

— Îmbătrânește omul. Dar – și, zâmbind, puse mina pe umărul binefăcătoarei lui necunoscute – nu-i nimic!

Brusc, femeia îl lovi peste mână, de parcă ar fi împuns-o cu un cuțit.

— Dumneata nu ești Benjamin Walter!

— Strigă hotărâtă. Asta da. Aceasta e minunea, simplă și totuși frumoasă, veșnica minune a vieții: după mai mult de zece ani, o femeie, în cliv ',.: V. '55 pa atingerii atât de familiare, devine conștientă de faptul că nu „EL” i-a pus mâna pe umăr. Aici nu era nevoie de certificate de naștere, de acte de identitate, ajungea orientarea dactilo-scopică a câtorva centimetri de piele vie și, întocmai ca în realitate, nu existau amprente identice. Aici nu era” altă scăpare decât recunoașterea totală.

— Aveți dreptate, doamna mea, eu nu sunt Benjamin Walter.

Prima reacție a femeii speriate și furioase fu să arunce tip-bușonul la loc, în dulap. Un străin îndrăznise să participe într-un mod josnic și laș la tainele ei cele mai sfinte. Apoi, din același dulap, scoase un revolver. Și-l îndreptă spre el.

— Dacă faci o mișcare, te împușc*. Îmi spui de îndată, dove-dindu-ți afirmațiile, ce s-a întâmplat cu adevăratul Benjamin Walter. Cum ai pus mâna pe actele lui? Pe stiloul lui?

De după pistol 9 privea un chip dur, nemilos. Acum era Ben în joc. Acel bărbat unic, cel care o jefuise și o dusesse la ruină și care acum poate că pățise ceva, pe undeva, deci, dacă trebuie, eventual va vinde tot ce i-a mai rămas și va pleca în Honduras, ca să-l scoată de unde e, cu ghearele și cu dinții, pentru ca apoi să adune niște bani și să-i cumpere un motor electric pentru bormașină. Aici nu se joacă pe bumbi. Aici se poate căpătui foarte ușor cu un glonț sau cu câțiva ani de pușcărie, dacă iese la iveală identitatea lui de spărgător de seifuri. Fără nici o îndoială!

— Am să-ți spun ce e cu Benjamin Walter – zise Pencroft, liniștit. Cred că nu merit să mă socotești nedemn de tirbușon!

Îi povesti totul. Seifurile le trecu sub tăcere. Nu prezentau interes. De ce să afle Bunny, precum și fotografia lui Ervin, vioara și această mobilă ce miroase a prune uscate, trecutul lui? Seifurile, deci, le trecu sub tăcere. Ii spuse totul. Dar trecu cu vederea jefuirea lui Manuel Artistul, precum și faptul că se numea Tivald, lucru pe care-l socotea mai rușinos chiar și decât trecutul lui plin de pete. Și, cu ochii în pământ, roșind puțin, susținu că el era Peter.

Și oftă. Din cauză că nu era el Peter. Deși, ce-ar fi fost atât de greu? Dacă în ziua botezului taică-său s-ar fi lovit la un picior, nu s-ar fi putut duce la cârciumă și nu s-ar fi ivit în creierul lui, ca un simptom ascuns al comei alcoolice, cuvântul acesta misterios, nesuferit și fantastic: Tivald!

Femeia, moleșită, cobori pistolul.

Din păcate, istoria i se potrivea grozav lui Benjamin. Și șezură și tăcură. Bărbatul se bucura că nu trebuie să câoțe la vioară, deoarece nu știa. Bunny suspină. Apoi făcu o declarație tipic feminină, cu nemuritoarea naivitate a dragostei:

— Tot trebuie să se fi întâmplat ceva cu el, căci dacă ar avea atât de mulți bani ar fi dat un semn de viață. Doar știe în ce încurcătură am intrat!

— Desigur că ar fi dat vreun semn, zise cu tristețe, dar foarte puțin convins bărbatul, și privirile lui mmgnară blând fața încruntată a femeii. Ce suflet curat! Crede în așa ceva!

— Sunt sigură că e bolnav. Simt. Mi-a scris că se pregătește să plece la New-York. Am avut și un vis. Mă implora să-l iert era urmărit, l-au prins și i-au legat. Trebuie să plec la New-York. Te rog, dumneata rămu aici până mă-ntorc. Socotește-te oaspetele meu, ca și cum ai fi, într-adevăr, Ben.

Dar încuie dulapul în care se afla tirbușonul și din asta Pencroft își dădu seama prea bine că ospeția e totuși altceva decât dacă ar fi venit aici Walter însuși, în persoană. Stătu multă vreme la fereastră, gânditor, și se uită la copacii în floare, la dinii care alergau amușinând nervos și la cei doi pitici de ma-jolică stând la post acolo în capătul cărării galbene din grădină. Probabil că ghinionul lui Belea 13 luase sfârșit. Cu toate că acest oraș era Fillipon și trebuia să se ferească.

Dar de ce?

Mai târziu, auzi huruitul unei trăsurii. Femeia pleca la New-York!

Fără întârziere!

Cu primul tren! În zori! Fiindcă a simțit că i se întâmplase ceva lui Ben. Desigur, trebuia să-l caute sub numele de Pencroft. De la gară, se duse direct la centrul de evidență al spitalelor. Se interesă de mister Pencroft. Trebuia să sosească din Honduras. Ce-i cu acest domn? S-a întâmplat ceva cu el.

— Mr. Pencroft – îi zise funcționarul, cercetând listele – se află la Spitalul Margaret, cu un glonț în cap, într-o stare disperată.: '!',."

Cum așa?

Deoarece pierduse vaporul, Benjamin Walter plecase la New-York cu avionul. Înainte de plecare, își plătitise complicități care-i fuseseră de ajutor la furtul identității lui Tivald Pencroft. Belea 13 și rămase cu trei sute de mii de lire în cap. Suma primită în locul lui Pencroft de la unchiul acestuia decedat fără urmași direcți.

În primul rând, se dusesese să mai arunce o privire la Shanghai Grill. După miezul nopții, trecea fluierând, singur, pe Colombo Square. Deodată, auzi un bubuit, ceva. Îl pocni în cap, și felinarele de pe stradă dispărură, deși mai erau câteva ceasuri ' „bune până să le stingă cei de la uzină. Apoi se întinse pe caldarâm cât era de lung...

*'. De undeva, cineva îl împușcase pe Benjamin Walter. Drept „în cap. _.'.

Glonțul acesta îi fusese trimis în contul lui Tivald Belea. '. * Tocmai din Honduras! „ „'.'.*

Din cauza dificultăților valutare și datorită lui Manuel Artis; v tu!, împușcătura în cap u fusese furnizată pe baza unei așa-nu- -mite „recomandări externe”. În Honduras, tăiniitorul plătitise. Unui gangster suma cerută pentru omorul respectiv; Acesta transferase comanda lăsând execuția tehnică pe seama fratelui său care locuia la New-York, iar respectivul frate expediase, după miezul nopții, un glonț pe numele de Pencroft, direct în _, craniul lui Walter Benjamin. Scutit' de impozite. Tranzacție cât se poate de curată în sfera criminalității moderne. Benjamin Walter zăcea părăsit, neajutorat, în stare gravă; nu găsiră asupra lui decât o scrisoare din Bronx. Îi era adresată lui Pencroft de către soția lui divorțată, o anume Madge. Portvi-zitul lui Pencroft se afla asupra lui Walter. O anunțară deci pe: doamna respectivă'și, natural, ea sosi cu primul tren, prin ploaie, prin ceață, udă learcă și găfund, cu părul indlcit, așa ' cum sărise din. Pat. Venise la patul rănitului. Nu-l văzuse de f doisprezece ani. Nasul, fața slabă, scofQcită, conturul cunoscut. al gurii nu lăsau nici un dubiu.

— Când poate fi luat de aici? Aș vrea să-l pot îngriji acasă.

— Dacă rămâne în viață, cam peste b săptămâna – răspunse

— V: „ ';- 59 medicul. '.

— Dacă se poate, vă rog să-l chemați pe profesorul acela ce-T lebru, dr. Lambert.

Încă din primele clipe uupă ce primise vestea, Madge S trezise din somn pe bijutierul Hiller, ca să-i vâhdă cele câteva obiecte de aur pe care le mai avea, deoarece la Bronx nimeni nu aflase nimic despre moștenire. Acum, în primul rând, îi făcu bolnavului o baie. Acesta deschise ochii, o privi și puse munile pe genunchii ei. Și Madge privi speriată mâinile îngălbenite, subțiate de boală.

Și îngenunche în fața lui. Dar era întuneric. Atunci bolnavul o apucă de umăr și zise, abia mișcându-și limba în gură:

— Sus. Capul. Sus. '.,? [în aceeași clipă, Madge sări în picioare și dădu fuga la medic. {

— Omul acesta nu e Pencroft! *

— Deunde știi? „,*'

— Nu te privește! Acest om nu s Pencroft. Arată-mi lucrul rile lui. '*.

Și le văzu. Văzu propria ei scrisoare. Și vechiul portvizit de piele pe care-l cunoștea atât de bine și fotografia Vivianei pei care i-o trimisese în urmă cu șase ani. Ce s-a întâmplat cu Pen-I croft? Ce i-a făcut omul acesta care zace aici? I

— Așadar. Să-l chemăm pe profesor la consiliu? >'

— Da! Dacă nu se va vindeca, nu voi afla niciodată ce s-a întâmplat cu Pencroft. O, am simțit eu totdeauna. De ce n-a rămas acasă?

Și iată că veni Bunny! Stăteau față-n față, Madge și Bunny.

Două femei.

— Pe cine „auți?

— Întrebă Madge, cu răceală.

Bunny gâfâaa acolo, cu pelerina ei de cauciuc strălucind, cu fața udă și cu părul în smocuri dezordonate atârându-i până la bărbie.

— Îl caut pe Pencroft.

— Zise Bunny.

— De ce?

— Sunt. Logodnica. Lui.

— Dumneata nu ești logodnica lui!

Se examină una pe alta. Cu dușmănie. Fiecare se gândea că poate bărbatul mai avea pe „cineva” aici, la New-York, despre care ea nu știa și că era destul de nebună ca să se chinuie pentru dragostea lui și să vină aici, în fugă, cu hainele în dezordine și într-o stare mai mult sau mai puțin disperată. Și ce, tocmai una ca ea, nu?! Gândea fiecare.

Apoi Madge spuse:

— Omul ăsta nu e Pencroft!

— Știu. Omul acesta e Benjamin Walter. Logodnicul meu.

Așa se schimbă povestea. Deci știa și cealaltă că ăsta nu e Pencroft.

— O să ne spună după ce se va vindeca unde e Pencroft. Ceva trebuie să i se fi întâmplat.

— Nu mai urla. Pencroft e la mine, în Texas. Au făcut un schimb tâmpit sau așa ceva, ăștia doi.

O vreme se hârțuiră gâfâind, însă în câteva minute ajunseră să afle și să știe totul, să vadă, să simtă, apoi, fără nici o pregătire prealabilă, se aruncară una de gâtul celeilalte și izbucniră în plâos.

— Vino, să căutăm un hotel pe undeva, zise Madge.

— Nu mă duc. Vreau să fiu aici cmd își revine. O să se liniștească dacă mă va vedea pe mine, căci e atât de neajutorat, sărăcuțul.

Tăcură. Se auzi zgomotul unui instrument căzut într-un lighean și undeva, la capătul culoarului, picura un robinet. Cele două femei se priveau. Își măsurau reciproc suferințele, dragostea, cu privirea aceea bănuitoare, scrutătoare, cu care indivizii excepționali îl descoperă pe parvenit printre noile lor cunoștințe.

— Dumneata?

— Întrebă Bunny.

— Am fost soția lui.

Ședeau pe culoar, pe o bancă cu spătar de metal, veghind amândouă, ostenite, cu toată viața lor, amărute de suferințe, două femei cu destine identice, care se găsiseră așa, la prima vedere, demne una de alta. Fiecare știa să aprecieze, niciuna nu mai era în situația de a crede în fericire și niciuna dintre ele nu fusese fericită încă. Amândouă fuseseră drămuite și prea triste găsite.

— Când mi-a spus că trebuie să plece cu orice preț, nu l-am reținut. Eu mă trag din Finlanda, unde renilor li se leagă câte un butuc de gât ca să nu poată fugi prea repede. Așa ar fi fost și viața lui alături de mine. Așa că l-am lăsat. Să se ducă până dincolo de marc dacă simte că numai în felul acesta se poate schimba.

— Da. Așa simt ei. Și Ben mi-a spus că acolo o să se schimbe și că o să mă ia și pe mine și acum tocmai era pe cale s-o facă.

Madge se uită la ea cu ochii rotunjiți, larg deschiși.

— Dumneata, draga mea, abia aici ai ajuns? Dumneata crezi că bărbații vor să ne ia cu ei? Nu știi că tocmai din fața noastră pleacă?

Cealaltă se ghemui, înfricoșată. Era de presupus că știa și ea, dur încă nu avusese curajul să și-o mirt urnească. Madge nu era sentimentală. În general, privea viața lucid și autocritic, înclinând spre pesimism și cu o înțelepciune care spune lucrurilor pe nume.

— Treaba este că nu se pot rupe de noi. Bărbatul ori emigrează ori rămâne cu noi până la sfârșitul vieții, ne iubește, se teme de noi, și nu mdrăznește să ne spună că i-ar face plăcere să meargă la o cafenea, la un local de noapte, sau că și-ar aprinde o țigară de foi în salon, ceea ce, din păcate., nu se poate, din cauza perdelelor. Legăturile noastre cu bărbații, scumpo, se epuizează în aceste două situații: îi condamnăm pe drept, și îi iertăm pe nedrept. Și ei știu prea bine că avem totdeauna dreptate, știu că stăm deasupra lor prin suflet și cumințenie și pentru că, în toată lumea asta mare, noi singure le știm toate defectele și poznele, devenim prezente neplăcute pentru ei, căci ar dori ca, în ciuda defectelor lor, pe căi ocolite, să-și cucerească un respect care nu li se cuvine, și această voință a lor e în ochii noștri rizibil lipsită de șanse. Așa că. Emigrează. Promit că ne vor lua și pe noi, iar noi știm că nu-i adevărat, că nu ne vor lua, căci din cauza noastră au fugit. Rămân veșnic niște copii și noi veșnic niște mame, de aceea ei dărmă mereu ordinea existentă, iar noi o reclădim mereu. Ei pot să fie cruzi și noi putem să-i iertăm. Și această cruzime le e indispensabilă, și această iertare ne este, la fel, indispensabilă. Astfel că acum, la cei patruzeci de ani ai noștri, care sunt greșit trecuți patruzeci și doi în acte, stăm aici, noaptea, la spital, pe o bancă și, de-am fi întrebat dacă am vrea s-o luăm din nou de la capăt, am răspunde „Doamne ferește” și, cu toate acestea, am luat-o de fiecare dată de la capăt. Acesta e motivul pentru care peste viața noastră. au domnit plăcerile gospodăriei. Să gătești și să mături! Aceasta e deviza noastră. Și deoarece văd că dumneata ai adormit, nici nu mai continui conversația.

Pe culoar trecu un medic în halat alb, și undeva un ceas bătu lent și profund miezul nopții.

CAPITOLUL VI.

A doua zi, în camera lui Ervin în care locuia Pencroft, își făcu apariția un lacheu scund, grăsuț, cu obraji proaspăt rași, u ură bună-dimineața și puse pe masă un revolver.

— Eu beau cafea la micul-dejun – îl lămurii Pencroft.

— Vrei să dejunezi înainte de.

— Înainte de ce? Care-i lucrul înaintea căruia vreau să dejunez? Și cine ești dumneata?!

— Deci tot mai ești supărat.

— Și adăugă, cu un zâmbet ironic: Atunci să mă prezint: Eu sunt bătrihul Sterbinsky.

— Poți să pleci, bătrihe Sterbinsky.

— Nu-mi mai spui pe numele mic? Întrebă acesta, profund jignit.

I se făcu milă, și ar fi dorit să i se adreseze pe numele mic. Dar de ce să se hazardeze? Să-i spună Adorian? Sau Bruno? Și, de fapt, poate că pe el Q cheamă Gaston.

— Sterbinsky am să-ți spun – zise, sever.

— Așadar, ești supărat?

— Da.

— Ai dreptate. Atunci. Te las în paza Domnului, domnule, și, înainte de a ieși, mai spuse, încetișor: Odihnească-se în pace.

— Hei! Ia ascultă! Ce-a fost asta?!

— Strigă Pencroft, sărind din pat. Dar bătrihul Sterbinsky plecase. Aici toată lumea u compătimentește. Trebuie să existe un motiv. Aruncă o privire pe fereastră. Câțiva oameni se adunaseră în fața casei. Priveau în sus. De unde se afla putea să zărească o piațetă ornamentată cucactuși, de unde flăcării din Texas clipeau spre el, încruntați, plesnindu-se cu biciuștile peste carâmbi. Pintenii lungi, cu creste uriașe, sunau.

— Ar cam fi cazul s-o ștergem de-aici. O luă încetișor în jos pe scări. La o cotitură întunecoasă, lacheul i se adresă, cu tot respectul.

— Mister Walter. Mă bucur că mai trăiți, vă rog să mă ascultați.

— În timp ce vorbea, își scoase vata din urechi și-i ex-plică: Nu voiam să aud bubuitura. I

— Ce fel de bubuitură? I

— Pai. A pistolului. Intrați o clipă în salon, mister Walter. I

Păși uluit în urma lacheului.

Bătrânul Sterbinsky se apropie de un dulap, scoase un boa vechi și câteva flori artificiale, uscate și prăfuite, precum și fotografia unei doamne, cu coroană aurită pe cap, îmbrăcată într-un tricou de culoarea pielii, și pe care doi artiști de music-hall o purtau într-o roabă.

— Toate astea se mai află aici, la mine.

— Zise, cu adâncă tristețe. Nu vreau decât să vi le arăt.

— Și duse degetul la buze. Eu nu spun nimic. De mine să nu vă fie teamă.

— Două lacrimi mari căzură din ochii bătrăului bărbat. Nu fac decât să vi le arăt. Poate că am să mă duc odată acolo.

— Unde e mormântul?

— Întrebă Pencroft, impresionat.

Lacheul îi aruncă o privire îngrozită.

— Dar, cum vă închipuiți! Mi-a scris de curând că e bine și a întrebat și de dumneata. Dar eu sunt deja bătrân. N-am să ajung niciodată acolo, la Shanghai. N-am vrut decât să vă arăt.

Pentru că știu prea bine că numai pe ea ați iubit-o și toate ar fi fost altfel dacă ea n-ar fi trebuit, pentru tatăl ei. De la închisoare. Și se izbi cu pumnul în piept.

— Scurpă-mă în ochi, mister Walter. Eu știu. Știu că am distrus două vieți. Cucoana nu știe și nu bănuiește nimeni, doar dumneavoastră și cu mine și poate papagalul din casa Vasinski. Și lacrimile îi curgeau și, uitându-se în gol, cu ochii sticloși, zâmbea plin de tristețe.

— Nu fi trist, bătrâne. O să se aranjeze. O să fie bine – încercă să-l consoleze.

— Nu cred. Flora n-are să te uite niciodată. Mi-a spus-o. Și mi-a mai și scris-o chiar astăzi. Pentru că noi știm – se uită în jur și continuă în șoaptă – de ce s-a sinucis domnul Ervin. Domnul Ervin știa că pe dumneata te iubește și n-a vrut să fie nefericit. Cu miss Hildegard.

În creierul lui Pencroft dansau nume străine și vieți străine, claie peste grămadă. Între timp, lacheul cotrobăia prin dulap; scoase o tabacheră de argint încrustată cu pietre și i-o dădu.

— Poftim. Asta e a dumneavoastră. Nu spuneți nimic, vă rog, luați-o! M-a implorat să i-o dau domnului dacă s-ar în-tâmpla ca domnul să se întoarcă vreodată.

— Mulțumesc. Și băgă tabachera în buzunar, după care se grăbi să părăsească încăperea înăbușitoare.

— Eu. Atunci să mă duc să dau o raită prin oraș, bătrâne Sterbinsky

— Numai să aveți grijă să nu vă întâlniți cu cei doi frați Mi-guel.

— Te gândești la Edgar și la Bill – îi aruncă peste umăr.

— Da.

— Nu-mi pasă de ei. După atâția ani îmi mai poartă pică?

— Nu-i de mirare. Ei, dar eu n-am spus nimic; nici usturoi n-am mâncat, nici gura nu-mi miroase.

— Nu cu tăcerea ai să te speli pe. Dinți dumneata – strigă furios. Te rog să-mi spui imediat la ce te gândești!

— Păi, mă gândeam că nu le-o fi venind prea ușor să suporte rușinea. Ce figură infernală! Decise să-l oblige totuși să vorbească.

— Mie toată întâmplarea asta mi se pare foarte ciudată! Sosesc în oraș și nu numai că nu sunt aruncat în stradă, nimeni nu mă primește în casă, ăia. Cum îi cheamă. Frații mă amenință.

Și așteptă. Sterbinsky vorbește, melancolic:

— Te uimește?

— Da, mă uimește.

— Pe mine unul, nu!

Se va duce sus, va lua tirbușonul și-i va scoate un ochi bătrânului nemernic. Căci ăsta e o scârnavie! O face anume!

Bătrânul puse lucrurile la loc, aranja frumos florile, boaul, fredonând încetisor, și dădea din cap zâmbind de câte ori privirile li se întâlneau.

Ei, și acum la gară! Instinctul lui de vagabond îl avertiza că plutește ceva în aer, ceva îmbâcsit, mirosind urât a praf de pușcă, sau cum avea obiceiul să spună și Manuel Artistul, citând dintr-o operă pe care, de altfel, o plagiasse admirabil: „e ceva putred în Danemarca!”

Fii cu ochii-n patru, Pencroft! Tunde-o cu primul tren și n te opri până la New-York!

Piațeta era încadrată de case depărtate unele de altele, noi, cu ziduri albe fulgerărid sub razele soarelui; yanchei spanioU-zați și creoli yancheizați se învârtteau peste tot. Câțiva cactuși în pilcuri rare, unul sau doi palmieri scofflciți și, în mijloc, țevile ruginite ale unei arteziene scoase din funcțiune apăreau într-o groaznică încălceală barocă de îngerași și peștișori. Pe ghizdurile fântânii ședea un tânăr și cânta la muzicuță. Era tot un metis. Avea o jachetă verde de piele cu broderii, o cravată țipătoare de mătase, un sombrero prins cu curelușe: până la mijloc – gaucho; în schimb, pantalonii bufanți roșii, lustruiți, cureaua pentru pistol roasă și ea, cizmele vechi, fără pinteni, făceau parte deja din portul cowboy-ilor din nord.

Și n-avea revolver! Circula doar cu o muzicuță. În Texas! Dar iată, mai încolo, și un bărbos gheboșat, și acela tot fără revolver. Asta îl făcu să devină mai atent. Și constată uimit că toate tocurele pistoalelor erau goale. Atârnau prinse de curele ca niște obiecte de prisos.

Interesant!

În orașul acesta, nimeni nu poartă revolver! O luă în grabă spre gară.

Cel cu muzicuța se apropie și-l strigă.

— Hallo, Ben! Stai puțin!

Se opri, cu un rânjet nesigur: poate că ăsta e Edgar. Sau Bill?

— Ce mai faci?

— Îl întrebă pe muzicant, radiind de bucurie. Ia te uită, abia acum te recunosc.

— Ai o memorie formidabilă. Aveam unsprezece ani când m-ai văzut ultima oară.

— Dar de atunci abia dacă te-ai schimbat. Atâta doar că ai mai crescut.

— Ei da, și mi-a crescut și mustața. Judit îți transmite salutări. Ea nu se bucură că te-ai întors acasă pentru că, totuși, ține la tine. De ce dracu te-ai întors?

— Cum să-ți spun? Orice om se mai întoarce din când în când pe meleagurile lui natale.

Încă o frază de genul ăsta și intră în el! Îi zboară muzicuța din bot sau îl îneacă în arteziană, căci nu se mai poate suporta. Și Benj amin Walter ăsta, care n-a lăsat nici o femeie în pace! Avea nevoie de toate!

Mergeau alături și Pencroft se gâhdea că s-ar fi simțit grozav de bine să se fi aflat deja în gară, șezând într-un compartiment. Din toate părțile îl întâmpinau chipuri prietenoase care însă, văzându-l, se întristau brusc. Îl priveau cu încurajare blândă, delicată, de parcă ar fi avut în față o mireasă la câteva minute după nuntă. Sau, și mai bine spus, parcă ar fi văzut un cortegiu funerar.

Deodată îi ieși în față, împleticindu-se, o namilă zdren-țaroasă, beată. Indivizi cu o asemenea înfățișare decăzută în-tâlnești rareori în Vest.

— Hallo, Ben!

— Zbieră. Revolverele mute te salută!

— Mulțumesc, răspunse cu un rânjet chinuit. Transmite salutările mele Pistoalelor invalide și politicoase.

— Tu îți mai bați și joc?! Mai îndrăznești să faci bancuri?! Armurierul Lovell a devenit un zero decăzut în orașul acesta. Pentru că eu voi muri aici odată ce m-am născut aici.

— Și ce vrei să-ți fac eu?

— Se răsti Pencroft, pentru că atmosfera din jur devenise insuportabil de apăsătoare. Însoțitorul lui, băiatul cu muzicuța, îl trase la o parte.

— Lasă-l. Nu poți să-l înțelegi? Să fii armurier în Orașul Revolverelor Mute! Dumneata nu știi cine a fost Lovell?

— N-ai să mă înveți tu!

— Răspunse, din ce în ce mai nervos. În ochii mei, un Lovell rămâne întotdeauna un Lovell! Așa!

Se hotărâse să fie energic.

— Sărmanul om. Nu e mâhnit din motive materiale. Pur și simplu, nu poate trăi într-un oraș unde de doisprezece ani n-a mai răsunat o împușcătură. Și asta în Texas! Ei, dar dumneata șiji prea bine.

Ar putea să-i ia dracu pe toți ăștia care se opresc mereu tocmai când e pe cale să se prindă și el. Dar e foarte interesant că în Texas poate să existe așa ceva. Orașul Revolverelor Mute. De doisprezece ani n-a mai răsunat o împușcătură. Ce nelegiuire se ascunde aici?

Simțea nevoia urgentă de a ajunge la gară. Haidem de-aici, Pencroft! Aici pute mai urât ca în Danemarca!

— Dumneata cunoști puterea lui Prentin.

— Senor! Fii bun și lasă-mă în pace!

— Ce vrei să spui cu asta?

— Poate că în orașul ăsta au amuțit revolverele, dar bănuiesc că nu-i interzis să dai palme. Câteva palme. Răsunătoare. Iar pe mine m-a apucat un chef nebun să încerc!

Și-l lăasă în drum pe uluitul caballero. Gestul acesta u fu fatal. Nu făcuse nici doi pași în direcția gării când dădu de-un obstacol. Doamna în vârstă care cu o seară înainte îi atrăsese atenția asupra punctului de vedere al lui Bill și Edgar îl trase în adâncitura unei porți.

— Ascultă! Ori părăsești îndată orașul, ori îl înfiezi pe Ima-nuel. O a treia cale nu există!

— Ba există!

— Răspunse hotărât.

— Și anume: Rămân și nu-l înfiez pe Imanuel.

— Pot să-i spun asta Lisolettei?

— Da! Și poți să-i mai spui și că am terminat cu trecutul și că nu mai vreau să aud de nici o Lisolettă! Femeia aia m-a înșelat!

— Ce?! Dumneata îndrăznești să zici așa ceva despre mama mea? Despre bunica copilului? Așa?! Pentru asta o să ne mai socotim noi, separat. Edgar și Bill.

— Mama dumitale m-a înșelat pentru că mi-a spus o dată despre dumneata că ești o ființă blândă și drăguță. Înscrieți-l pe Imanuel, pe cheltuiala mea, la un liceu de băieți din New-York!

La auzul acestor cuvinte, femeia se pierdu cu firea și-l scupă drept în ochi.

— Edgar e un bou și mă doare-n cot de Bill!

— Mai zise Pen-croft și se îndepărtă în mare grabă.

Vedea apărând în depărtare șirul de aloe și de palmieri care duceau la gară, când, dintr-una din case, ieși domnul redactor Codlinger, cu pălăria lui tare, cu redingota Frantz Iosif, cu umbrela la subsuoară și, după bunul său obicei, desculț.

— Am să revin după-amiază pentru celelalte tablouri, spuse cu blândă încurajare, și pince-nezul îi tremura pe vârful nasului. Apoi i se adresă lui Pencroft: -Dumneata unde stai? Am să vin să-ți văd tablourile.

— Sper să am plăcerea. Domnul Redactor își cheltuie toți banii ca să cumpere tablouri? #

— Și dumitale, fiule. Am guturai.

— Unde-ai răcit?

— Mulțumesc, asemenea.

E clar, își zise Pencroft. Acesta nu e numai Orașul Revolve-' relor Mute, ci și acela al Tâmpiților Ciudați.

Pe Pencroft îl amuza enorm domnul Codlinger care vorbea cât se poate de coerent, dar răspundea anapoda la întrebări, în schimb, proprietarul tablourilor privea scrâșnind din dinți în urma bizarului nebun.

— Blestematul! Mi-a luat două dintre cele mai frumoase tablouri!

— Păi. Nu trebuia să i le dai.

— Dumneata spui asta? Prentin a dat ordin să i se satisfacă toate dorințele nebunului!

Cine naiba o fi acest Prentin se întreba mergând mai departe. Ei, nu contează. Important e să plece cât mai departe de aici. Revolvere mute, tot felul de oameni hazlii și de neînțeleși. Ima-nuel și bătrânul Sterbinsky, căruia nu-i cunoaște numele de botez. Era puțin cam prea mult! Încet-încet, ajunse la gară. Cum poate pleca cât mai repede la New-York?

Șeful de gară îl întâmpină cu un zâmbet plin de tristețe:

— Ce s-a întâmplat, fiule?

— Vreau să călătoresc. Mă duc. Când pleacă primul tren spre New-York?

— În ce te privește, fiule, niciodată.

— Ce înseamnă acest răspuns?! Urlă, agresiv. Cine dispune în Texas. De rețeaua căilor ferate ale Statelor Unite?

— Prentin – răspunse celălalt, dând din umeri, apatic. De ce zbieri la mine, din cauza asta? Uite-aici.

Îi dădu o scrisoare bătută la mașină: -Către șeful gării. Benjamin Walter nu are voie să părăsească Filliponul. Prentin”

— Și dumneata execuți acest ordin?

— Nu te înțeleg. Unde-ai găsi pe cineva care, după scrisoarea asta, ar fi dispus să pornească o locomotivă, să dea semnalul de plecare vreunui tren în care te-ai afla dumneata?

— Bine! Am luat act! Chestia asta Va mai avea urmări!

Și fl părăsi furios. O va lua pe jos. Porni spre șosea. Chiar la ieșirea din oraș de după copaci se iviră cinci călăreți.

— Stai! Prentin a dat ordin să nu părăsești orașul!

Ce-i asta?! În ce fel de. Cursă căzuse aici, la Fillipon? E adevărat că Walter i-a scris să se păzească. Ar fugi cu dragă inimă din oraș. De undeva, apăru un om mai în vârstă, gras, purtând un costum de cow boy în culori tipătoare.

— Fiule. Nu vreau să spun decât că toate s-au întâmplat așa cum ai dorit. Dumnezeu să te binecuvânteze pentru asta. Nouă tuturor ne pare rău pentru tine.

— Hei! Ho! Stai puțin! Strigă, tremurând de furie, dar grăsunul dispăruse, pierzându-se printre case.

Mâhcă ceva în grabă, la marginea drumului, unde un bucătar chinez mânuia vreo șapte-opt tingiri, sub d foaie de cort. Ce înseamnă toate astea? Când voi să plătească, chinezul aruncă niște priviri misterioase în jur, și-i șopti:

— Musafir estem. Mister Walter iubim.

— Poate-ți scap una acuși!

Îi aruncă banii și plecă mai departe. Crezuse până acum că e vorba de fapte de genul celor pentru care toată lumea îl dușmănea pe Benjamin Walter care, pe unde trecuse, își mințise toți complicii și sedusese toate femeile. Își dădea seamă însă că la Fillipon era vorba de ceva mult mai grav.

Aici era iubit de toată lumea.

Era compătimit! Și nicăieri n-a simțit încă, atât de puternic, mirosul prafului de pușcă. Se înăbușea. Față de ce e aici, Danemarca trebuie să fi fost o parfumerie! Tot felul de fapte întunecate pluteau în aer. O bătrână grasă, o ghicitoare spaniolă cu inele groase de aramă în urechi, trăgea din pipă șezând pe treptele bisericii și, când trecu prin fața ei, îi mângâie haina, cu duioșie.

— Madonna să te apere. Senor. Tu vei ajunge în rai.

Ce să facă? Porni spre casă; se hotărî să urce în camera lui. La cotul coridorului, n ieși în cale bătrânul Sterbinsky.

— Domnul să te ia în pază, mister Walter.

— Ia spune! Ce-i cu toate pregătirile astea de înmormântare? Pentru ce mă compătimești dumneata?

— Pentru că sunt bun la inimă.

— Bate-ți joc de mine, nemernicule! Dar o să dai tu de dra-cu, nu te teme!

— Mie Bunny nu mi-a spus că dumneata ai ști ceva. Zise agresiv, pentru că acum era deja o chestie de viață și de moarte să afle despre ce e vorba.

— Păi, madam Bunny face parte dintre cei care nu știu nimic.

— Și dumneata ce știi?

Lacheul se uită în jur, își lipi buzele de urechea lui și șopti:

— Totul. Și duse un deget la buze. Psst.

Și se îndepărtă ui grabă.

Trebuia să afle. Cum u spunea Benjamin Walter bătrânului Sterbinsky, pe vremea comunelor lor afaceri dubioase. Dar și mai bine ar fi fost dacă ar fi putut afla cine dracu era acel Prenr tin.

Intră în camera sa. '

De sub pat, îi ieși în întâmpinare un om foarte înalt, cu capul ținut, cu nasul încârligat și cu un zâmbet nespus de prietenos. Mustățile ca niște bidinele și bărbuța de țap care le susținea te făceau să vezi o libelulă care tocmai se oprise că să i se odihnească pe gură. În mină ținea o servietă mică, de piele.

— Iată că am vem't, fiule, spuse, dâhd din cap, încurajator. Am venit în taină și trebuie să plec pe neobservate.

— Da? '

— Bineînțeles. M-am cățărat pe burlanul de-aici, de lăhgă fereastră. Nici nu mă saluți?

— Dar.

Se opri, nervos. Ce voia și ăsta? Arăta ca eroul unei drame populare spaniole. Un burghez bine îmbrăcat, cu servietă de piele, care intră în cameră pe fereastră, circulă pe tot felul de burlane și se bagă pe sub paturi. Și cât de trist era!

— Păi. Poftim, luați loc. – zise încet, pentru că blestematul, după cum observa, voia să-l lase pe el să vorbească.

— Sunt trist, Benjamin.

— Se vede. Nu vrei un rachiu?

— Nu. Am treabă. Cu toate astea, mă bucur că te văd. Avea un măr al lui Adam într-adevăr uriaș. Și, când vorbea, acest măr al lui Adam. Alerga încoace și încolo frângându-și mâinile, între stern și bărbie. Se foia încoace și încolo, în timp ce vorbea, de parcă ar fi fost un răufăcător deținut sub pielea gâtului respectivului domn.

— Ce naiba?

— Zise Benjamin, masându-și fruntea, nici n-ai crede că doisprezece ani îți pot slăbi memoria în halul ăsta.

— Doar nu vrei să spui că nu mă cunoști?

— Asta ar fi o exagerare!

— Dădu din mână cu superioritate, căci ce altceva putea să facă – pe dumneata să nu te cunosc? Numai că acești doisprezece ani mă pun într-o asemenea încurcătură, încât, chiar dacă în mare îmi amintesc. Unde, oare? Unde ne-am văzut ultima dată?

Celălalt făcu o mutră uluită.

— Doisprezece ani sunt un timp lung, dar asta nu te poate face să uiți cui îi datorezi viața!

— Tată!

— Se corectă, emoționat, Benjamin și desfăcu brațele.

— Poftim?

— Întrebă celălalt, puțin speriat. De ce spui asta?

— Pentru că mă simt – bflbâi Pencroft – ca și cum mi-aș revedea tatăl, zise și, de furie, îi venea să-l scoată din cameră spărgând geamul cu capul lui țuguat.

— E adevărat că îmi datorezi viața, zise celălalt, mai cu blândețe. Dar niciodată n-ai fost atât de patetic.

— Doisprezece. Sunt foarte mulți ani, răspunse perorând neputincios, dar clipa în care mi-ai salvat viața rămâne de neuitat pentru mine.

— Cum poți să-ți aduci tu aminte de asta? Acum ce să mai spună?

— Te rog să mă scuzi. Bâigui, total încurcat. A salva viața unui om. Nu e ceva care poate fi uitat cu una cu două.

— Dar cred că în cazul meu nu e un motiv chiar atât de grozav de recunoștință. Pe o rază de zeci de kilometri nu mai există alt medic care ar putea fi de față când o nouă viață vrea să apară pe acest pământ.

— Nu vreau să mă cert cu dumneata. Dar îți atrag atenția că dumneata ai plantat multe vieți în. Solul lumii acesteia, dar eu îi datorez unui singur medic toate aceste neplăceri. Și ăsta unul ești dumneata, doctor. Doctor.

— Gonzales. N-aș fi crezut vreodată c-ai să uiți. Păi, băiete, știi prea bine că aici Prentin poruncește.

— Sunt edificat asupra acestui Prentin. Știu cine e, răspunse fără nici o bază, și nu te-am așteptat pe dumneata ca să mă luminezi. Pe de o parte, tocmai de asta m-am reîntors.

Sper ca de data asta să-i fi dat individului un răspuns limpede și temeinic.

— Dragă băiete, e întru totul de neconceput ceea ce spui, și de bună seamă că glumești.

— Ascultă aici, bătrâne. De când dumneata ai binevoit să-mi ușurezi apariția pe lumea aceasta, faptă pentru care nu pot să-ți doresc nimic bun, și pâhă azi, eu am devenit îngrozitor de nervos. Te rog să binevoiești a lua la cunoștință că mă doare-n cot de Prentin!

— În cazul acesta va trebui să murim cu toții – zise dr. Gon-zales și capul lui lunguiet fu scuturat de un tremur.

— Ar fi și timpul!

— Strigă furios Pencroft. Cu toate că și el tresărise aflând de puterea misteriosului Prentin.

— Deci te-ai vândut lui Vuperin!

— Zise celălalt înfiorat.

— Asta e o calomnie josnică, răspunse, de-acum cu oarecare rutină, Pencroft, ca unul care, cu greu și pe bâjbâite dar începea să deprindă o nouă limbă. Pe Vuperin nici nu l-am văzut măcar de când am sosit.

— Ți-a trimis un mesaj? Hildegard ne-a prevenit!

Și dr. Gonzales îl amenință bățâindu-și degetul osos.

— În ceea ce mă privește Hildegard a murit. Femeia aia e o bestie și poate că ea e vinovată și de moartea lui Ervin. Tăcu și rămase în așteptare: După toate aceste vorbe, tot va mai afla câte ceva! Bătrânul cugetă îndelung, apoi dădu din cap, abătut.

— De-ai fi zis toate astea acum cinci ani.

— Spune-mi, te rog, ce dorești?

— Suflă, epuizat.

Îngrozitor ce haină strimă poate fi viața altuia!

— Știi că nu vrei nenorocirea noastră a tuturor și, dacă, după cum spui, Vuperin nu te-a cumpărat, atunci te întreb: când vrei să mori?

— De ce-aș vrea să mor?!

— Întrebă Pencroft, din ce în ce mai furios.

Țuguiatul tresări.

— De ce n-ai muri, băiete? Nu înțeleg. Când te-ai întors la Fil-lipon trebuia să știi că ai să mori, nu? Că au să te achite.

Drăguță treabă!

— N-ai vrea să-mi spui cine o să mă achite?

— Eu, răspunse dr. Gonzales, încetișor, și scoase un revolver de proporții fabuloase. Era foarte trist. Mai ai ceva de aranjat, sau ai vreo dorință? Nu mi-ar face plăcere să întârzii prea mult, fiule, căci la șapte trebuie să fiu la un bolnav. Regret din toată inima. Dar, în sfârșit, așa trebuie să fie. Și, suspinând, ridică revolverul.

— Așteaptă!

— Ce? Vrei să mai cânti o dată la vioară? ' . „ – Mama dracului vrea să cânte la vioară!

— Urlă Pencroft, în kuhnea furiei. Pe ce bază vii dumneata aici, înarmat cu un revolver, ca mai întâi să asculți o melodie și după aia să mă împuști pur și simplu?!

Dr. Gonzales răspunse îngrozitor de jignit:

— Ce ciudat'ești, băiete, că urli așa. Crezi că mie îmi face plăcere? Dacă mai spui o vorbă, eu nici nu te mai împușc.

— Păi, uite că spun.

— Ei bine, bine.

— Dădu din mână, zâmbind cu tristețe.

— Nu trebuie să iei totul în serios. Căci eu tot am să te împușc, fiule.

Istoria devenea din ce în ce mai de neînțeles, mai tenebroasă, mai înfricoșătoare și bătrânul ăsta putea să apese pe trăgaci în orice clipă.

— Te rog să iei cunoștință de faptul că eu nu sunt Benjamin Walter.

— Fiule?

— Zâmbi celălalt cu tristă uimire. Crezi că doisprezece ani sunt un timp atât de lung încât să mă facă să-ți uit trăsăturile? Ei, și-acum, Domnul să te binecuvânteze!

Zicând acestea, ridică pistolul și, calm, îl împușcă în cap. Per croft simți un gust rece, metalic pe gingii, și știu că numai moar- l tea e cea care lasă acest gu&t în gura muribundului, iar timpanele îi vibrară în așteptarea bubuiturii. Amortise tot, de la ceafă până la tălpi. Era ultima spaimă a trupului amortit, răstrântă în conștiința pe cale de dispariție, vibrând în zonele intermediare ale existenței, în timp ce țeava se înălța încet, țintind fruntea. Și percutorul se abătu. În asemenea cazuri, trupul are un singur antidot, o singură reacție: ghemuirea bruscă în fața acestei spaime cu gust metalic, concentrarea fiecărei picături de energie, pentru a se putea menține pe malul acesta. Este sutimea aceea de secundă pe care nimeni n-o va uita, dacă a trăit-o vreodată. Percutorul țacăni, tamburul se puse în mișcare. Arma dădu chix! Gonzales mai apăsă de două ori succesiv pe trăgaci, în timp ce Pencroft stătea în fața lui alb ca varul, fără a fi în stare să-i smulgă măcar revolverul din mână. Celălalt dădu din umeri, impacientat.

— Dracu a mai văzut revolver ca ăsta. Ia uită-te puțin, băiete.

Și i-l aduse lui Pencroft, fl demontă, îl zgândări cu un ac și i-l arătă.

— Vezi? Asta era! A intrat o scaflia în arcu ăsta idiot și n-a întors tamburul îndeajuns pentru ca percutorul să izbească cartușul. Î căzut pe lama despărțitoare, între două cartușe,. Le-am spus că trebuie să verificăm revolverul. Dar ei nu fac decât să discute tot timpul. Ei, acum cred că o să fie bine, ia fii atent.

Și, calm, individul se pregăti să mai tragă o dată.

— Hei! Ascultă!

Îl apucă de mână. Drept care bătrânul, cu o expresie plină de reproș, îl lovi în cap cu bastonul lui noduros cu atâta putere, încât Pencroft se împletici până la perete.

— Ce comportare e asta, fiule? De ce nu te lași împușcat? Ce rău ți-am făcut eu?

Îi răsuna în voce atâta reproș, atâta demnitate ultragiată! Înghiți în sec cu amărăciune, drept care mărul lui Adam coborî în adânc, pentru ca să sară înapoi ca o minge de cauciuc de proporții mai reduse. Pencroft îl apucă din nou de mână și bflbâi, scuzându-se:

— Uite. Nu mi-o lua în nume de rău că protestez împotriva împușcării mele, dar faptul mă uimește oarecum.

— Ce e surprinzător în asta?

— Se miră celălalt.

— Dă-mi voie, totuși. Să împuști, pur și simplu, un om, și asta doar așa, în trecere, ca și cum i-ai da vin bobârnac? Dumneata socotești că e rezonabil? '

— De ce nu?

— Zise celălalt, din ce în ce mai uimit. Doar aici e vorba de mină.

— Uite ce e, dragă unchiule, eu am o speranță pe care dumneata nu o cunoști, datorită căreia simt că voi scăpa.

— Dragă băiete, e cu totul exclus, spuse celălalt, încercând să-l convingă cu blândețe. Lasă-mă să te împușc. Ți datorăm măcar atât. La urma urmei, nu ne-ai fi făcut decât bine și n-ai merita să te lăsăm în viață.

Zicând acestea, își eliberă mâna și trase, ținând de-a dreptul în obraz.

— Fir-ar al dracului de pistol!

— Zise furios când arma dădu din. Nou chix. Am fi terminat deja de mult cu toate astea.

— Iar dumneata ai fi fost spânzurat!

— Strigă Pencroft și-i smulse pistolul. Țuguiatul scoase din buzunar o cutie metalică.

— Ți fac o injecție cu stricnina, bine?

Lui Pencroft u sări țandăra. La urma urmei, el era cunoscut și recunoscut în lumea interlopă pentru îndrăzneala, calmul și forța pumnilor săi. Îl apucă pe dr. Gonzales de guler și-l așeza pe pervazul ferestrei.

— Și acum voi număra până la patru. Și dacă nu binevoiești să te cari peste cel mai apropiat acoperiș și să-ți vezi de bolnavul acela al dumitale, îți dau brânci îa stradă și onorata dumitale căpățână se va face zob.

— Dar de ce?

— Nici usturoi n-am mâncat, nici gura nu-mi miroase. Marș!

Uluit, Gonzales ieși pe fereastră, punând piciorul pe bara de metal a burlanului. Pencroft, ascuns după perdea, se uită în stradă și văzu că cei din piațetă stăteau abătuți, cu ochii în pământ, dar, în fond, cuprinși de o ascunsă nervozitate. Între timp, insul vârstnic și bine îmbrăcat porni cu geanta lui de piele, în jos, pe burlan. Deci toți aceștia se fereau să asiste la plecarea lui

Gonzales, dar, de bună seamă, că vor lua cunoștință de ea oficial, în cazul uciderii lui.

Un flăcău se uită îa sus, și mai sus, cu capul dat pe spate, apoi își făcu cruce, toți își scoaseră pălăriile și cineva dădu un strigăt.

— Hei! Hallo! N-ați auzit vreo bubuitură?

— Ba da!

— Ce să fi fost? Poate săracul Walter! Mi-a spus de două ori azi dimineață că vrea să se sinucidă!

Simțea că se învâрте camera cu el. Atunci intră Sterbinsky.

— Vă rog să mă scuzați. N-am știut că mai trăiți.

Făcu un pas înapoi și închise repede ușa.

Situația era comică, dar Pencroft simțea că aici se joacă o partidă extrem de serioasă.

În primul rând, se retrase de la fereastră. Dar surprizele nu se terminaseră. Ușa dulapului se deschise și în cameră își făcu apariția un omuleț: avea un câine cu el, în lesă; închise ușa, mângâie dinele și, zâmbind, se trase de văffurile ascuțite ale mustăților.

— Ei, Benjamin?

Pe ăsta-l va scoate în stradă, cu capul înainte ca o ghiulea, direct prin sticlă!

— Ce înseamnă „ei, Benjamin?” Ce-ar fi să spui bună-ziua când intri într-o casă de om? Chiar dacă vii din dulap?

Micuțul mops ronțăia cu voioșie șireturile pantofilor lui Pencroft. Și asta îl enerva.

— Ascultă, Benjamin. Tu încă mai ești furios din cauza mea, dar eu nu-s supărat pe tine.

— Asta, în orice caz, mă umple de bucurie.

— Aș vrea să te salvez. Uite, eu aș putea eventual să dovedesc că tu nu ești vinovat și atunci, la urma urmei, nu ți-ar putea face nimic, orice le-ai fi promis.

— E limpede. În cazul acesta, te rog să dovedești, căci orașul ăsta îmi distruge nervii. Ce părere ai de felul cum s-a purtat acest Gonzales?

— Te miră? '

— Mă miră, scârnăvie!

— Urlă, roșu ca racul. Mă miră, și am să te dau cu capul de colțul mesei până o să începi să te miri și tu, netrebnicule! Așa m-a întrebat și bătrânul Sterbinsky. Vreau să știu despre ce este vorba! -

— Așadar, nici când nu sunt de față nu-mi spuneți pe numele mic – se auzi o voce. Sterbinsky stătea în spatele lui.

În clipa următoare, Pencroft doborî recordul mondial la datul de-a berbeleacul. Bătrânul Sterbinsky nu simți decât că o forță colosală îl răsucește, că un fel de locomotivă îl tamponează din spate și se și afla afară, dar asta încă nu era nimic, deoarece o nouă lovitură de picior îl făcu să se rostogolească

bubuind până jos, pe scări. Se ridică, șchiopătând. Se uită zâmbind cu amărăciune, în sus, la Pencroft, care stătea pe palier, gâfâind.

— Deci așa ni-i dat nouă să ne despărțim întotdeauna.

— Zise cu mâhnire lacheul. Fie-ți țărâna ușoară, domnule.

Numai un salt extrem de agil îl scăpă de la moarte, deoarece ghiveciul greu al unui ficus se dovedise foarte grăbit să facă cunoștință cu simpaticul său craniu.

— Idiot bătrân! Să nu îndrăznești să mai spui asta vreodată!

— Și se întoarse în cameră.

Se ținea cu mâinile de cap; se prăbuși într-un fotoliu. Să te bați, să ucizi, să jefuiești, să fugi. Mă rogi De acord! Dar să ți se vorbească pe limba ta maternă și totuși să te simți ca printre băștinașii din Churunga, asta e prea de tot!

Numai de-ar ști cine e slăbănogul ăsta scârbos, mustăciosul cu dinele, descins din dulap.

— Uite, Benjamin, eu îți ofer o șansă. Oricât ar părea de absurd există o posibilitate ca să rămâi în viață.

— Asta mă bucură. Mă întreb însă ce-ar trebui să fac.

— Trebuie să stai de vorbă cu Vuperin. Vrei să vii chiar acum? Cât ești cu mine, în nici un caz n-o să te omoare și nici eu n-am să te omor fără să te avertizez.

Să fi căzut pradă unui coșmar? Sau, într-adevăr, moartea lui era atât de evidentă și de ușor de realizat, respectiv viața lui trecea drept un fenomen cu totul nenatural în orașul acesta?

— Vorbește!

— Zise, dând cu pumnul în masă. Ce vrei?

— Uite, dacă ai aflat secretul lui Prentin.

— Nu cred că Prentin are vredn secret. Un om ca el vă face terci pe toți. Face din voi magiun și vă halește cu miez de nucă. Eu îl cunosc bine pe Prentin.'

Celălalt se dădu înapoi, uruit.

— Asta e o minciună! E un bluffi.

De data asta o nimerise. Numai de-ar reuși să priceapă ceva din tot ee se întâmplă. -"

— Ia ascultă, scheletule!

— De ce-ți „bați joc de mine? Spune-mi pe nume, sau te las aici.^

— Îți spun cum vreau eu! Anunță-i pe oameni că eu n-am să mor, că nu discut cu nimeni, că eu m-am întors pentru că am de gând să închei socotelile cu Prentin.

Celălalt stătea nervos, cu ochii holbați. Muia cu care își răsucea mustața tremura. O clipă, parcă și dinele ar fi încremenit, cu șiretul lui Pencroft între dinți.

— Nu te juca, Benjamin. În chestia asta lasă bluff-ul deoparte.

— Și adăugă în șoaptă: Acesta e Orașul Revolverelor Mute.

— Și eu care îmi închipuiam că e Tâfgul Săbiilor Guralive! Mă crezi tâmpit!

— De unde știi tu. Ce știi tu.? *

— Înainte de toate, rog domnul câine să-mi slăbească pantofii! O lovitură de picior și cățelul reedita scheunând zborul orbital al lui Sterbinsky prin ușa deschisă.

— Sunt sătul de voi până-n gât! Adunătură de lași, cârpelor! O mulțime de oameni care umblă ca niște babe bolnave. Parcă nu am fi în Texas, ci într-o stațiune pentru reumatici. Ei bine, eu am venit ca să închei toate socotelile cu acest Prentin!

— Dar pe ce bază?

— A, chestia aia? Păi, cască bine urechile. Numai de-ar ști ce să spună. Are vreo importanță?

— Fii atent la ce-o să-ți spun și n-ai să pricepi nimic, dar să știi că acesta e miezul întregii chestiuni. Înainte de a se sinucide, Ervin mi-a scris o scrisoare. Mie.

Să spună și el o dată ceva de neînțeles pentru ceilalți. Na!

— Doamne sfinte!

— Răspunse celălalt, pălind. Ben! Dacă nu pentru altceva, atunci de dragul lui Hildegard, te rog, taci?

Și era galben ca ceara, și căzuse în genunchi și tremura.

— Ridică-te *- u ordonă Pencroft, ca un cezar: Te grațiez! Fie! Dar ești primul și ultimul pe care-l iert!

— Mulțumesc. Spuse celălalt și ieși în goană, uitând să-și mai ia javra. Pencroft șezu așa vreo zece minute, cugetând asupra acestor evenimente de neînțeles. Tresări numai când. Un cuțit uriaș îi vâjâi pe lingă ureche și, zuruind, sparse vitraliile de la casa scărilor. Se aruncă pe burtă. Cuțitul următor trecu pe deasupra lui și dienele latră furios, căci lama se înfipse chiar lângă el, în perete. Pencroft sări în picioare și trânti ușa în urma lui. Apoi se așeză pe scări. Ce să fac? Ar fi putut să amintească și de Probatbicol, poate că omulețul s-ar fi speriat și mai tare. Dar asta nu părea un dușman serios. Îl dăduse gata cu Hildegard.

Ce însemnau toate acestea? O lua de la capăt cu poveștile tip Belea? În ambalajul original al Destinului său, cu semnul lipsei de apărare în fața ghinionului? Ce-ar fi să-i spună totul bătrânului Sterbinsky? 1*

Sterbinsky o să-i tragă o cântare, o să plângă, o să dea din cap și, mai târziu, poate că va scoate și boaul. Șj ce se va întâmpla dacă se consumă toată blana? Era extrem de roasă, se vede că avea un efect favorabil asupra organismului moliilor, de vreme ce le plăcea atât de mult.

Și, în primul rând, cine este Prentin?

Prentin era mai rău decât moartea. Prentin îl va ucide. Numele lui Prentin era tratat aici ca porțelanurile fine în casele aristocraților. Cine îl pronunța se făcea alb ca varul și începea să tremure. Parcă ai auzi cum zângănea numele ăsta, cădea, se spărgeași gata nenorocirea!

S-ar putea isca niște încurcături fantastice dacă nu va izbuti să afle cine era Prentin. Ce-ar fi s-o întrebe pe Hildegard?

Dar cine e Hildegard? Pe Ervin ea l-a băgat în mormânt. Aici nu încap discuție. În schimb, ar atrage atenția rămânând prea mult pe treptele scării de serviciu. Dar unde să se ducă? În camera lui? Nu e recomandabil. În grădină? Jos, în grădină, stă bătrânul Sterbinsky. Și, câtă vreme nu-i știa numele de botez, voia, pe cât era posibil, să evite orice conversație. Ce-ar fi să-i spună Eduard? Eduard Sterbinsky. Un nume foarte la îndemână, e sigur că așa 3 cheamă. Dar nu va face acum astfel de experiențe. Mai bine să treacă repede prin fața lui și să...

Nu, nu era bine.

N-avea de ales, locul ăsta din casa scărilor era ferit, o să se descurce cumva. Cu toate că era cam nepotrivit pentru locuință permanentă. Faptul că Sterbinsky se numește Eduard e incontestabil – se gândea. Asta, presupunând că taică-său a avut cât de cât fler în a-i alege un nume. Așa ceva e în funcție de ureche. E drept că propriul lui tată făcuse parte în tinerețe dintr-un cor, ba, mai mult, știa să cânte și la flaut, ceea ce reclamă un auz muzical bine dezvoltat și, în pofida tuturor acestora, fl pricopsise cu prenumele Tivald.

Ce fel de conjunctură astrală trebuie să se fi iscat în sufletul cuiva spre a-l determina ca, privindu-și copilul, viu, sănătos, abia născut și inocent, să spună: ăsta e Tivald!

Tivald!

Ar trebui interzis să se dea un nume ca ăsta, întrucât un asemenea nume nu există. Te duce cu gândul, nici mai mult nici mai puțin, la cineva care se apucă să taie literele dintr-un abecedar, le amestecă într-o pălărie, le scoate la întâmplare și, la cea de-a șasea, se plictisește. Din dezordinea exagerării, apare numele: Tivald! Dacă s-ar fi născut o fată, mai extrăgea o literă, casă fie Tivalda. Oricum, oamenii întorc capul pe stradă când aud așa ceva.

Și de ce vor să-l omoare pe el, respectiv pe Walter, cu orice preț?

Era grozav de captivant!

De atâtea emoții, adormi.

Îl treziră niște șoaapte. La picioarele scării întunecate, doi oameni vorbeau cu glas scăzut.

— Te duci în camera lui și-l împuști.

Strigă, 'plin de interes:

— Pun pariu că vorbești despre mine!

Câteva clipe nu se mai^uzi nici un sunet. Apoi, o voce calmă, adâncă, răsună de jos:

— De ce nu te lași împușcat?

— Nu știu nici eu. Sunt cam nervos. Veniți mâine după-amia-ză, între patru și șase.

— Dumneata ești nebun? Vrei să nenorociști un oraș întreg?

— Nu. Dar individul ăla să nu se mai târască înapoi, că, dacă se apropie, îi trag un picior în burtă. Pe cuvânt de onoare.

- Spune-ne, Walter, ce vor să însemne toate astea?
- Voi vă închipuiți că aș mai fi venit acasă dacă ar fi trebuit să mor?
- Susții că mina nu se mai află în mâinile lui Prentin?

Ce mai era și asta? Care mină? Ce fel de mină poate fi aici în mâinile lui Prentin? O mină de aramă? O mină de pix? Sau chestia e metaforică și Prentin, posedând niscaiva acțiuni, stăpânește vreo mină?

Și, dacă e așa, ce amestec o fi având Hildegard, și ce rol joacă Probatbicolul? Până la urmă, se va dovedi întemeiată bănuiala că în orașul acesta sunt internați, în secret, tot felul de nebuni liniștiți, și sunt lăsați să facă ce vor. Pentru că toate astea suint lipsite de sens; fără îndoială că n-au nici un sens. Probabil că Prentin e regele nebunilor și mania lui e să țină în echilibru o mină pe mâna dreaptă; iar. Dacă, din întâmplare, ar scăpa-o, toată lumea ar trebui să moară. Dar chiar și în cazul acesta rămâne de pus o întrebare: de ce trebuie să moară el, dacă nu vrea să se amestece în afacerea asta neplăcută? Iar dacă Hildegard îl iubea pe Ervin, atunci de ce s-a măritat cu Burns? Ia să vedem, o să arunce un bolovan în băltoaca asta. Strigă către cei de jos:

— Dacă vreți să aflați totul, duceți-vă la Hildegard. Burns o să vă spună că Ervin-mi-a scris înainte de moarte și că el știa totul. Nu trebuie să vă faceți griji din cauza minei, n-aș fi venit acasă dacă treaba asta n-ar fi fost aranjată. Nu trebuie să-i spuneți lui Hildegard decât un singur cuvânt și ea o să înțeleagă de ce procedez așa.

— Care-i cuvântul acela?

— Probatbicol, n-ai să uiți, nu-i așa?

— La naiba! Cine-ar putea să-l uite, câte zile are? Dar ce legătură are?

— Are să vă spună Hildegard! Sau vorbiți cu Burns. El e implicat în întreaga afacere. Pe porcul ăsta l-am aranjat, se gândi. El le învârte pe toate. Du-te acolo, zi-i ce am transmis și spu-ne-le tuturor: m-am întors ca să vă salvez din ghearele lui Pren-tin. Eu am să închei socotelile cu el!

— Omule! Pot să cred asta?!

— Urlă celălalt, iiii culmea fericirii. Ne vei elibera?

— Considerați-vă liberi de pe acum. Du-te fuga la Burns și transmite-i mesajul meu.

— Mă aștepti aici?

— Mai e vorbă? Dumneata păstrează-ți calmul și fugi! Individul pleacă în goană. În clipa următoare, Pencroft sări în picioare și, ca în demult pierduta, idilica lui copilărie, încalecă balustrada și alunecă pânăla parter. Dintr-un salt, ajunsese la ușă. Doi oameni îi proptiră pistoalele în piept.

— Încotro?

— Cum adică încotro?

— Întrebă furios, după o scurtă pauză. Am vrut să văd dacă mai sunteți aici. Voi ați fost lăsați să faceți de gardă, datoria voastră e să rămâneți aici, pe locul acesta, ați înțeles?! Vorbea cu extremă severitate. O santinelă trebuie să stea ca un stâlp de telegraf! Și lasă fumatul, că te plesnesc peste bot!

— Hei!

Cei doi stăteau cu totul uluiți de potopul de ocări, în timp ce el, cu mâinile în buzunare, trecu încet printre ei și o luă frumușel spre poartă.

— Hallo!

— Strigă speriat în urma lui unul dintre ei. Unde te duci?

— Unde vreau! Când am să fiu eu cel pus să stea de gardă, atunci vei putea să mă întrebi unde mă duc!

— Dar noi pe dumneata te păzim!

Auzind asta, se întoarse. Cu un bobârnac, își dădu pălăria pe ceafă și, cu obrazul aproape lipit de obrazul celui alt, urlă cu o furie animalică:

— Acum nu e vorba pe cine păziți voi!

— Strigă. Aici nu se puteau găsi pretexte, nu se putea devia discuția. Voi Veți sta aici ca niște stQpi de telegraf!

În sinea lui, se gândea: mă doare-n cot de voi., Tot u mă puteți împușca până ce colegul vostru, cel de-al treilea timp, nu se întoarce de la Burns, pentru că nu știți unde e chestia aia cu mina. Pentru că v-am convins că nu e în mâinile lui Prentin. Trebuie să aflați deci unde este, respectiv de ce nu este și, dacă nu este, atunci de ce e așa și nu altfel. Până atunci, nu puteți să mă omorâți, ergo: mă doare-n cot de voi.

Și ieși pe poartă.

CAPITOLUL VII.

Ceva se schimbase. Parcă era cu totul alt Fillipon.

Se însera. Orașul Revolverelor Mute era răscolit de un du-te-vino neobișnuit. Oamenii circulau înarmați. Cineva, sub un felinar, își examina revolverul, îi dădea drumul cu o mână experimentată, îl înhăța, îl învâf tea și-i sălta țeava. Se apropie de Pencroft și-i șopti la ureche:

— Am găsit dovezi la Burns! Știm tot! O să abatem trăsnetul peste Ravian, dacă e adevărat ce-ai spus!

Și plecă. Ce demoni eliberase aici?! Pașii sunau apăsător, privirile oamenilor se întâlneau, scăpărând de-o complicitate nemiloasă. Cum ar putea să iasă din oraș în cel mai scurt timp? Doamne-Dumnezeule! Ca niște nori întunecați pe cer, populația, înarmată cu pistoale proaspăt unse, devenea tot mai deasă. Și în Piață cineva scoase un urlet:

— Vorbește, Walter! Nu mai vrem să așteptăm!

— Așa e! Ben! Să auzim!

Tii, ce cald s-a făcut! Mai multe mâini îl prind și-l urcă pe o masă. Oamni il înconjoară și strigă. În toate părțile, numai pistoale încărcate. Dacă ar scăpa aici o împușcătură. Dar nu! Nu trebuie!

— Oameni buni!

— Se făcu liniște. Aflați că Prentin n-are nici o putere. M-am întors ca să-nchei socotelile cu nemernilcui ăsta! După scrisoarea lui Ervin, am știut care mi-e datoria. Mi-au trebuit doisprezece ani de muncă, noapte de noapte și zi cu zi, o întrecere în care am sfidat moartea, și acum gâtul lui Prentin e, în sfârșit, aici, între mâinile mele! Răsună un urlet de nedescris.

— Ervin a spus dintotdeauna că trebuie să ne socotim cu Ra-vian – strigă cineva, dar Pencroft se sperie când văzu că ideea socotelilor cu Ravian îi face pe câțiva dintre cei ce stăteau mai în spate să-și joace caii și că o parte dintre ei duc mâna la revolvere. Ce era sau cine era acest Ravian? Nu trebuia să îngăduie ca o vorbă neghioabă să ducă la vărsare de sânge!

— Oameni buni! Frații mei din Fillipon! Să nu pornim nicăieri în căutarea dușmanului, câtă vreme trădarea își face liberă jocul în acest oraș!

Murmure fierbinți și urlete. Pencroft înghiți în sec, privi în jur și avu sentimentul că e un infirmier în plină casă de nebuni, printre bolnavii dezlănțuiți. Simțea că aici învie jăratul care mocnise ani îndelungați, dând flacără acum din cauza a ceva făcut sau spus de el și că era cu totul problematic ca un om să mai poată împiedica ceva aici.

— Fraților! Nu de Ravian trebuie să ne pese! Avem timp mai târziu! Întâi să ne spună Hildegard tot ce știe despre afacere! Numai după aceea voi da la iveală și eu datele pe care le dețin! Întâi să vină Burns și să vorbească despre cele scrise de Ervin în legătură cu el! Și nici Probatbicolul nu e lipsit de importanță!

Se iscă un vacarm inimaginabil. De îndată, începură să ceară capul lui Burns, mărturia lui Hildegard, propunând ca, dacă era nevoie, să i-o smulgă, prăjind-o felie cu felie, dar atunci, de undeva din beznă, zbură un cuțit și trecu pe lângă capul lui Pencroft, care, nici el nu știa cum și de ce, în mijlocul agitației demente uitase că nu cunoaște nimic, că nu înțelege despre ce vorbește, că toate astea nu-l privesc câtuși de puțin. Se simțea uriaș, puternic, deasupra capetelor mulțimii! Făcu un pas înainte, cu pieptul bombat și, înălțând pumnul, tună, acoperind murmurul pieței:

— Zadarnic veniți cu cuțite, cu gloanțe, cu tunuri! Eu aduc dreptatea și pedeapsa și n-am să preget să lovesc, așa să mă ajute Dumnezeu!

„Ce-i asta?! Ce-i asta?”

— Se întreba speriat, în timp ce oamenii îl purtau pe brațe, deasupra capetelor, agitându-și pălăriile în aer, printre urale, și el simțea cu groază că începe să creadă în tâmpeniile pe care le spusese, că s-a trezit în fruntea acestor oameni, că are un chef grozav de luptă și că e gata să înfrunte orice risc și Să-i conducă!

Numai de-ar ști încotro?!

Și ce-i cu bucuria asta? Acest sentiment triumfal? S-a îmbătat de sunetul propriei sale voci? Iar ăștia s-au pus pe cântat! O fi imnul orașului Fillipon? Și, la colțul străzii, 3 urcă din nou pe un fel de tribună, probabil că aici cânta de obicei o fanfară, în aer liber, și îi cer, urlând, să vorbească. Vor cuvintele lui, ca să deschidă drum pasiunilor lor!

— Vorbește!

— Să te auzim, Ben!

Făcu un semn cu mâna și cu piciorul un pas înainte.

— Oameni buni! Vremea vorbelor a trecut! Urmează faptele! Toată lumea să se ducă acasă și să aștepte pâhă ce voi porni eu avalanșa care va îngropa și

va nimici nemernicia, minciuna, și tot ceea ce de doisprezece ani încoace torturează acest oraș.

— Ravian!

— Urlau și-și jucau caii pe loc.

— V-am apus că întâi trebuie să demascam trădarea care-și face mendrele chiar printre zidurile orașului! Zbieră furios. Ce-i tot vin cu acest Ravian?! Întâi și-ntu trebuie să-i facem de petrecanie trădării!

Un om slab, cu cap ca de mort, se cațără pe un butoi, scuipând șicârâind.

— De unde știm noi că spui adevărul?! Tu ai sucit capul femeilor de-aici, ai fost întotdeauna un escroc, și acum.

Bum! Pe ăsta l-a nimerit cum scrie la carte.

Cu un upercut de maestru, cunoscut și sub denumirea de „lovitura lui Pencroft”, O proiectase departe în mijlocul mulțimii.

A fost cel mai mare succes oratoric din tot cursul serii. Urletele răsunară minute în șir și pălăriile zburau prin aer. Rachetele cumpărate în pripă prinseseră deja să pocnească. Printre pârâituri tot mai dese, zburau spre cer tot felul de șerpi de foc, stele strălucitoare, roșii, verzi, albastre.

Mirosul prafului de pușcă devenise insistent. Dar tot nu răsunase încă nici un foc de pistol.

— Trebuie să aduci dovezi, Ben!

— Țipă o femeie de la o fereastră.

— Fillipon e Orașul Revolverelor Mute, dar nu al femeilor limbute!

— Îi strigă, drept răspuns.

Un val uriaș de râs. Se întreba și el de unde-i vin. Cum de-i sar din creier, în aceeași secundă, strigăte de luptă, bancuri, upercuturi, de unde toată această forță?

Nu era forța lui! O simțea venind din mulțime, din faptul că stătea mai sus decât ei, și ei vor ca el să aibă această putere, căci le trebuie cineva care să-i urnească și să le dea un motiv, și de aceea îl doresc mai puternic, mai presus.

— Borges a mai spus-o!

— Țipă femeia. Aveți grijă de Ben, iar pune ceva la cale și iar or să rămână numai lacrimi în urma lui.

— Așa?! Borges?

— Strigă el, clocotind de mânie. Dacă-i așa, aflați că Borges are cele mai puține motive să vorbească aici! Își zise că nu strică să-l compromită pe individ.

— Dacă deschid eu gura, Borges fuge din Fillipon desculț și în cămașă de noapte!

— E un tip dubios.

— De când vă tot spun! Să mergem la Borges! Să-l aducem pe Borges! Să vorbească, dinele!

— Oameni buni, mai întâi, acum.

Cuvintele i se pierdură în-vacarm, toată lumea porni într-o direcție necunoscută, striguid, agitându-se. Pencroft se retrase în umbra unei porți ca să se mai odihnească. Ce se petrece aici? Cine-i acest Prentin, din cauza căruia el ar fi trebuit să moară și ce-i cu orașul acesta?! Eh, nu contează! Dar de acum ar fi timpul s-o șteargă, căci încă un minut-două și s-ar putea să se dea huța atârnat de vreo creangă de copac. În orice clipă, poate ieși la iveală câte tâmpenii a îndrugat. Are să se strecoare pe undeva, în cursul nopții.

Cu pălăria trasă pe ochi, căuta o cale de scăpare din oraș. Numai de s-ar putea opri pe undeva ca să-și mai tragă răsuflarea. Era obosit, epuizat și înfometat.

În colț, în fața farmaciei, zări un mic grup de oameni. Tocmai trecea pe acolo și domnul Codlinger. Ținea umbrela la subsuoară dar, de câte ori, distrat fiind, o lovea de pământ, aceasta se deschidea de îndată. Instrumentul avea o defecțiune mecanică. Po'ate că s-ar putea adăposti la asta.

— Ce mai faci, domnule Codlinger?

— N-ai pentru ce. Încotro, domnule doctor?

— Am un bolnav aici, după colț, are guturai și mă tem că i se scurge tot sângeie, răspunse Pencroft.

Codlinger. I se alătură frumușel, cu obișnuința lui pași de cintezoii care se transformau în câte o scurtă convulsie numai când punea talpa desculță pe câte un muc aprins.

— Nu-i înțeleg pe oamenii de aici, zise Codlinger dând din cap și, întinzând pasul, începu să semene cu o barză.

— Nici dumneata? Păi cine să-i înțeleagă, dacă nu dumneata?

— Se miră Pencroft.

Deodată se auzi un zgomot ciudat crescând în urmă, și văzu cum o mulțime de oameni apar din toate părțile strigând agitat. Nu era exclus să-l caute tocmai pe el, în cazul în care Burns le adusese la cunoștință că nici el nu pricepe ce-i cu Probatbi-colul. De ce-ar pricepe tocmai el? Se întorseseră la paznicii puși în fața casei, reieșise că Borges e nevinovat, că Hildegard nu știe nimic și acum tot poporul casei de nebuni pornise în căutarea lui.

— Un pic mai repede, domnule Codlinger.

— Mulțumesc, abia am luat masa.

Ceea ce nu-l împiedică să-și iuțească pașii.

Strângea umbrela la subsuoară și ochelarii îi săltau pe vârful nasului și se grăbea gâfâind, dând din picioare inegal, când la stânga, când la dreapta, ceea ce-l făcea să semene cu o rață schioapă.

Pencroft se uită înapoi și mări viteza. Luminile ce se aprindeau una după alta la geamuri îl urmăreau ca un incendiu care se întindea, laolaltă cu vârtejul zgomotos al oamenilor iviți din toate părțile, pe o arie din ce în ce mai largă de râu revărsat.

Îi dădu un brânci amical însoțitorului său.

— Ce-ar fi să fugim câțiva metri, domnule Codlinger?

— Nu te teme, mâine ți-I restitui, răspunse Codlinger și începuse să alerge. Iar Pencroft – după el. Ce tâmpenie! Ce i-a trebuit să se încurce și cu Codlinger? Ce nevoie avea el de domnul Redactor? Nu contează. Țasta-i băiat de treabă. Și n-o să fie mare pagubă dacă, în timpul urmăririi, vreun țintaș dintre cei mai slabi o să-l nimorească din greșeală. Și-ar fi făcut probleme de conștiință expunându-se în compania unuia mai de soi. Erau deja pe la marginea orașului, când oamenii agitați li se iviră în față, de parcă, ridicați de un val uriaș, trecuseră peste capetele lor.

— Domnule Codlinger! Să ne adăpostim într-un gang! Dacă vine ploaia. Domnul Codlinger îi oferi foc și intră în adâncitura unei porți. Zurbagiii ajunseră în dreptul lor și o femeie întrebă de undeva, de la etaj:

— Madonna! Ce s-a mai întâmplat?

— Îl căutam pe Walter! M-a trimis să duc un mesaj la Hilde-gard.

— Eiși?

— Hildegard s-a împușcat pe loc!

Femeia scoase un țipăt:

— Doamne sfinte! Unde-i Burns?

— A dat foc casei și a fugit!

Între timp, cu niște noi veniți, urletele se întetiră. Orașul întreg răsuna de numele lui, 9 căutau prin străzi lăturalnice, cu torțe și cu faruri de automobil, iar el stătea acolo, cu capul vâjâind. Sprijinindu-se de zid și simțea că i se scurg creierii.

Acesta-i ceasul morții!

Trimisese un mesaj care, din întâmplare, avea un sens.

Dar bine, nu poți să prevezi totul! Ervin! Ervin se răzbunase prin intermediul lui! – „

S-ar putea să aibe totuși toate acestea un sens, un înțeles îngrozitor? Era adevărat deci că se afla într-o mlaștină întunecată, ucigașă, plină de putreziciune și moarte! Și, dacă atingea ceva din imprudență, putea ucide și putea muri. Dintr-o stradă se auzeau împușcături. Urlete, torțe, răniți.

Zgomot de sticlă spartă! Cineva țipă. Mai încolo, câțiva oameni baricadați. Iarăștia de-aici se apropiiau cu puștile în muni. Se lăsară în genunchi! O salvă. Gloanțele ciripesc ca niște vrăbii. Aerul mirosea a ars din cauza prafului de pușcă. Unul duse mâna la piept, scăpă arma, scoase un strigăt și se* prăbuși. Se trăgea și de la una din ferestre și pe un acoperiș flăcările erau pălmuite cu pături umede. Cineva, de undeva, fusese nimerit în plin și cădea de sus.

Se dezlănțuise infernul!

Un puștan înarmat se trânti la pământ chiar acolo, în dreptul porții, și glonțul îi trecu șuierând deasupra capului, împrăștiind în jur bucăți de tencuială. De undeva apărură gffâind o femeie cuprinsă de turbare, cu două revolvere în mâini, mânăjită de funingine pe nas și pe frunte.

— Au dat de urma câinelui?

Iar era vorba de el! Mereu numai de el se preocupă!

— Da! I[^]am găsit! Per Dios! Strigă femeia. S-a ales cu o sută cincizeci de gloanțe și l-au spânzurat de cel mai înalt stl[^]p! Wal-ter a avut dreptate! Și Borges complota cu Prentin. Erau numai miare sub podea la el în cameră și avea scrisori de la Prentin. Nu putu să continue, căci un glonț u șterse obrazul și ea, scrâșnind din dinți, căzu în genunchi. Pencroft, cu gât[^]lejul uscat, speriat și uluit, se sprijini mai bine de perete.

Ce nebunie făcuse venind aici, dând drumul la tot felul de palavre și iată că au murit o mulțime de oameni. Sau poate că iusese vocea destinului? Iar el, ca un simplu megafon neghiob, n-a făcut decât să spună ceea ce toți ăștia de-aici trebuiau să afle? Nu se mai vedea aproape nimic din orașul devastat de puhoiul de fum, de voci, de împușcături și de flăcări.

Din toate părțile răsună doar numele lui Benjamin Walter și urlete, și iată cite o casă arzând ici și colo, și o pușcă automată păcănind, și, lângă el, domnul Codlinger remarcă, îngândurat:

— Ce v[^]AHzoleală drăguță.

Te cuprinde uimirea dacă te gândești ce nedreaptă poate fi credința populară. De exemplu, despre Texas s-a răspândit zvonul că oamenii de acolo trag așa, din senin, cu pistolul, se încaieră, se taie cu cuțitele, pun foc, pe când, din cele de până acum, putem să vedem că e nevoie de un motiv într-adevăr temeinic ca să se iste vreo neorânduială. Și, chiar într-un asemenea caz, poliția își cunoaște datoria. Se îngrijește de ordine, îi previne pe călătorii neavizați să rămână în afara orașului, deoarece unele neînțelegeri sunt în curs de rezolvare. Apoi, ei înșiși, polițiștii, rămân în afara zidurilor orașului, ca să mențină ordinea pe șosea, să dirijeze cisternele cu apă și să dea o mână de ajutor la transportarea răniților în curtea școlii. N-are absolut nici un rost să se bage și ei în inima orașului ca să facă ordine acolo și să mai tragă și ei cu pistoalele. E destulă aglomerație și așa. Poliția să nu dea tot felul de exemple negative, să nu contribuie la perpetuarea dezordinii. Căpitanul Storens explica toate acestea flăcăilor de sub comanda lui, iar ei se foiau și trăgeau cu ochiul peste umărul căpitanului, în direcția împușcăturilor.

Seara făcuse loc nopții. Bătălia continua.

Pencroft trecu în fugă peste acoperișul unei case. Într-o stradă, se pomenise prins între două focuri, veneau și din față și din spate. E drept că nu prea știa după cine fugeau prin întuneric, probabil că nici urmăritorii nu știau, dar, în orice caz, trăgeau unii într-alții. Își ziceau, probabil, că asta n-are ce să le strice. Dintr-un salt, dispăruse pe o poartă, zărise undeva o scară de incendiu, se cățăraseră pe ea și o luase la goană peste acoperișuri, sărind de pe o casă pe alta, la o înălțime amețitoare, străduindu-se să scape de aici.

Încotro?

Se dezlănțuise infernul și desigur că mocnea de multă vreme și numai din cauza lui Prentin lăncezise în răbdarea-i aparent pașnică, dar, în fond, amară sângele acesta sudic, gros și greu. O, caro mio! Dar acum s-a sfârșit! Ca fiara care, dintr-o clipă în alta, e cuprinsă de turbare pentru că, în celălalt colț

al arenei, împlânzitorul s-a zgâriat la mână cu o sârmă și i-a dat sângele. Sânge!

— Zice o voce străveche în interiorul fiarei. Plăcută, minunată, îngrozitoare amintire! Pe dinăuntru, ceva lovește cu putere în bolta pieptului și fiara se repede.

Hildegard se omorâse, Burns dăduse foc la casă. Iată picătura de sânge. De departe, dar i. se simte mirosul. Și amintirea, ' dorința de mult uitată, a explodat.

Iar Benjamin cel Nou fugea înainte, sărind peste bârne și șindrile de-a lungul șirului de acoperișuri țuguiate, printre hornuri latine. Se opri pentru o clipă și.

— De fapt, unde mergi dumneata?

— GâBio voce în urma lui.

Domnul Redactor Codlinger! Asta fl urmase automat! Și acum stătea aici, cu umbrela sub braț, gâfâind, amărât și cu capul tras între umeri.

— Ce treabă atât de urgentă aiaă circuli numai în linie dreaptă? Inovații dintr-astea eu n-am să adopt. Și gâfâia. Și avea o gaură în pălărie. Și, de cealaltă parte, un orificiu de ieșire.

— Spune-mi, domnule Codlinger, unde te-ai duce acum fără mine?

— Anul trecut am împlinit cincizeci și unu.

Mereu uita că lui Codlinger i-a paralizat centrul răspunderii, cum zic cei din Fillipon. În schimb, înțelege tot ce i se spune. Și ici și colo răsunau împușcături, umbre mtunecate cădeau și se ridicau.

— Condu-mă la dumneata acasă – zise Pencroft – sunt foarte obosit și mi-e somn, aș vrea să dorm la dumneata. Ai loc?

— Am să-i scriu – dădu din cap domnul Codlinger și porni în fața lui Pencroft, pășind nepăsător, și merșeră așa peste acoperișuri și domnul Redactor se oprea din câhd în când, scruta împrejurimile ca un ciudat șef de trib indian, apoi reîncepea să umble. ' . -

Pe un acoperiș ticsit cu rufe puse la uscat, se opri șovăitor oarecum.

— Casa asta e poșta. Deci trebuie s-o luăm la stingă. Dacă zărești pe undeva un cuib de barză, n-ai decât să-mi spui mie.

— De ce?

— Am să i-o predau personal.

Nebunul, altfel destul de hazliu, îl înfură acum cu răspunsurile sale în asemenea hal, încât l-ar fi aruncat de pe acoperiș cu cea mai mare plăcere. Încetul cu încetul, ajunseră la periferie. Nu mai erau decât dteva case sărăcăcioase. Cum s-ar putea afla unde locuiește? Dacă-l întreabă, tot nu răspunde. Deși ar fi bine să4 întrebe. Îi veni o idee grozavă. Da, are să încerce.

Făcu un gest circular deasupra acoperișurilor și zise: y – Câți ani ai dumneata, domnule Codlinger?

— Locuiesc acolo, în cabana aceea, răspunse și arătă spre malul râului.

Ura! Tot exista o cale de înțelegere cu domnul Redactor. Co-borâra de pe acoperiș. Ajunseră la o casă de lemn, singuratică, înăuntru era lumină. Ce dracu? Domnul Codlinger avea membri de familie?

Intrară în coliba care era, în același timp, și redacția; un om cu fruntea malta, bărbos și păros, extrem de murdar și de zdrențaros, ședea la masă și se scobeia în dinți cu un briceag.

Cine-o mai fi și ăsta?

— Bună seara. Zise Pencroft. Nu știu, de. Fapt, cine este stăpânul casei?

— Eu suit stăpânul casei, răspunse bărbosul.

Pe pereți, peste tot, tablouri. Și un lux uluitor. Într-o colibă mizerabilă. Goblenuri, perdele de dantelă, o lustră de bronz, minunată/.

— Vă rog să mă scuzați, i se adresă bărbosului, care era un ins scund, cu umeri extrem de largi, și părea un om liniștit. Vă rog să mă scuzați că am dat buzna. Așa. Mi-ar face plăcere să mă așez puțin în fotoliul acesta mare. Obișnuiește cineva să doarmă în fotoliul acesta? '

— Eu obișnuiesc să dorm în fotoliul acesta.

Rostise cuvintele liniștit, fără a pune punct după ele și fără a-l învrednici măcar cu o privire pe Pencroft.

— Dacă-mi permiteți. S-ar putea muica ceva?

— S-ar putea.

Scotoci pe sub masă și scoase o găscă friptă, o sticlă de vin de Malaga, extrem de scump, un cozonac, dar toate erau mânjite de un fel de lichid întunecat, semănând a cerneală tipografică.

— Vă rog. Asta.

— Poți să le mănânci, zise bărbosul.

— Dar uleiul ăsta negru.

— Poți să mănânci și uleiul, nu-i nici o pagubă.

Dădu din umeri, plictisit. Ce necioplit! Adică, ce indolent! Pencroft înghiți câte ceva, în măsura în care izbuti să mai curețe mâncarea de pete.

Insul cel bărbos și murdar se plimba prin încăpere, mor-măind din când în când pe sub mustață sau doar râgâind ușurel, dând glas mulțumirii intense de după masă.

Domnul Redactor legă mai întâi umbrela cu o sfoară, în-fășurând-o strâns, apoi se rezemă într-un colț. Unica lui manșetă, a cărei butonieră era prinsă cu o panglicuță colorată, o depuse pe masă. Sacoul și-l agăță într-un cui și astfel ieși la iveală că pieptii scrobiți și sacoul mascaseră o cămașă tricotată, în dungi. Apucă găleata și ieși.

Pencroft își roti ochii prin încăpere. Pereții erau împeștrîți cu tot felul de hărți, prospecte turistice și desene. În centru -Frantz Ferdinand, moștenitorul tronului, cu soția. În general, amintirea moștenitorului austriac care părăsise această lume într-un mod atât de tragic juca rolul principal printre tablouri, de bună seamă pentru că domnul CodUnger venise cu familia lui de emigranți austrieci, cu scopul precis de a înnebuni tocmai aici, în Texas.

Se mai puteau vedea clădirea Bursei din Vie-na, parcul Schonbura și o copie în ulei a tragediei de la Mayerling. Alături.

— Un birou și deasupra lui un panou uriaș:

Atențiune! Redacție!

Muncesc la fiecare pas! Timp afectat pentru vizite, în cazuri excepționale: două minute. Accesul caprelor, măgarilor sau al dinilor de dimensiuni mai mari STRICT INTERZIS și NEPRIMEJDIOS!

Alte indicatoare de uz general caracterizau camera. De dragul celor cam debili, pe dulap se afla o minunată tăbliță de email, cu următoarea inscripție: DULAP!

Pe ușa de la intrare, o inscripție săpată cu dalta indica, cu o prudență ușor exagerată:

ATENȚIUNE! UȘA!

Apoi, de o etajeră ticsită de dasoare și manuscrise, era atârnată o placă de sticlă șlefuită:

Pentru manuscrise! Rugăm ștergeți picioarele!

Cită risipă! Podeaua mizerabilei colibe era acoperită de un covor persan nou-nouț, ars într-un loc cu țigara, pătat de cerneala și, totuși, cu pedanteria cu care în serele speciale sunt indicate anumite varietăți ciudate de gazon, sub masă se afla o tăbliță emailată:

Atențiune! Covor persan!

Apoi, un birou mare, ' lustruit, cu clișee, cu extrase, cu o călimara de bronz, în dreptul lui – o oglindă șlefuită, mare, până la pământ, pe masă – un ceas antic, de aur, niște havane uriașe dintre care o mare parte căzuseră pe jos și fuseseră călcate în picioare.

A nu gândi! A dormi! Să se odihnească puțin, ca să poată fugi din oraș, să scape de Prentin. Apăru domnul CodHnger, cu părul ud, ștergându-se pe mâini și clefăind de parcă ar fi mestecat gumă. Cu gingiile mișcându-i-se de după buzele strâhse, privindu-și mâinile întinse, cu ochii cruciși pe deasupra pince-nezului. Atârnă prosopul și, căutând îndelung pe birou, găsi o tăbliță pe care o agăță deasupra:

Prosop! Atențiune! Atârnă aici!

Apoi se așează la birou și se apucă de lucru. Scria. Intră și bărbosul zdrențaros sfâșâind în unghii un ananas superb. Rămase o clipă pe gânduri, apoi întinse jumătate de fruct musafirului. Abia acum simți Pencroft cât îi era de foame. Luă ananasul din care picura zeama și dădu din cap, recunoscător.

— Mulțumesc.

Celălalt se răsti, nervos: i> ^ Asta nu mă privește! Ce vrei, ce vrei? – '3* Aș vrea să dorm.

M

— Și eu aș vrea! RâA

— Am motive să fiu îngrijorat. Dar dacă dumneata, în loasă dormi, ai vrea să stai de pază. Uxî

— Am să stau! Deschise un sertar și scotoci îndelung, timp în care se sparseră o mulțime de obiecte scumpe de porțelan, până ce, în sfârșit, scoase un revolver uriaș, cu o lucrătură foarte fină și cu patul de os.

— Sper că e încărcat – zise, trase de două ori și uriașa oglindă venețiană se desfăcu, zuruind, în mii de bucăți. O bucată căzu pe manuscrisul redactorului Codlinger. Acesta se scărpină și fece tocul în cap, azvîrți ciobul pe podea și continuă să scrie. Cei doi aruncă o privire mulțumită asupra pistolului și spuse moq rocănos: -șb

— Acum poți să dormi. aq Cu pleoapele îngreuiate, Pencroft își rezemă capul de brațul fotoliului. Se simțea cumva în siguranță. Va putea dormi Cel puțin o oră și apoi – la drum! Căscă. K.

— Nu știi – întrebă abia mișcându-și limba în gură, cu respir rația pierdută deja în somn – nu știi, din întâmplare, cine este acest Prentin? Ni

— Cum să nu știu. Ianr” -Oh. Așadar dumneata ai putea să-mi spui cine e Prentin?

— Eu sunt Prentin!

Stătea acolo, în fața lui, cu revolverul în mină. Bahn.

Prentin!

Somnul lui Pencroft decola vertical de pe ambele-i pleoape.

Acum dăduse definitiv de belea. Asta de-aici, din fața lui, n-avea decât să apese pe trăgaci și – gata. Măcar de-ar ști pentru ce trebuia să moară?

— Acum ai să mă omori?

— Am să te.

— Și știi pentru ce?

— Da.

— Atunci te rog să fii amabil.

Nu termină. În timp ce vorbea, îndoise ușor genunchii și, dintr-o lovitură, răsturnă masa, care, făcând un salt, Q răsturnă pe Prentin, pistolul bubui, glonțul se înfipse în tavan și în clipa următoare Pencroft se azvârli pe ușă afară și o luă la goană de-a dreptul spre terasament. Se cațără gâfâind până la șinele pe care tocmai staționa un tren de marfă cu vagoane mici.

Dă-i drumul!

Se strecură pe sub vagon pentru că pe partea dinspre el nu existau uși. Când ajunse pe partea cealaltă, zări departe în față clădirea singuratică, dărăpănată, a gării. Pe undeva trecea un revizor de linie cu felinarul în mână. Era o clipă favorabilă. Sări în vagon, trase ușa după el, se prăbuși moale pe podeaua de metal și. Salut!

„Fillipon” – își luă rămas bun de la tăblița indicatoare.

Adormi pe loc.

Când se trezi, din cauză că frâna unei roți țipase tocmai lângă urechea lui, auzi niște strigăte. Trenul care-l purtase în timpul somnului staționa. Trebuie să fi fost undeva, la o rampă, căci dinspre vagoanele mai îndepărtate ceva se revărsa undeva, du-ruind. Desigur, cărbune. Fluierând, bine dispus, își aprinse o țigară. De-ar avea și o sticlă cu rachiu, ar deveni îndată și mai voios.

Dar chiar de-ar fi să-ndure foame și sete, va călători cu acest tron până ce Filliponul va rămâne undeva foarte departe, în urmă. Acest cuib scârbos și plin de taine. Orașul Revolverelor Mute, unde oamenii duc o viață misterioasă, iar când, doamne ferește, pistoalele mute încep să sporovăiască, nu-și mai țin gura până ce nu e totul cuprins de flăcări. Cit mai departe! Dacă ar dori să se ocupe vreodată cu treburi încleșcate, avea la dispoziție propria lui viață.

Trenul se țâfa mai departe; Pencroft lovi cu piciorul în marginea ușii, din toate puterile, așa cum obișnuia. Ușa porni să lunece cu un sdrțut ușor și, în locul ei, apărură o perdea aristocratică, un albastru brodat cu argint: maiestuosul cer înstelat. Pe sub el călătoreau, și prin cerul acesta și în cerul acesta vagabonzii, cu mâinile sub cap. Ei știu prea bine că, între timp, pe șine lunecă tot felul de vagoane; că trec printre ogoare, munți uriași, metropole, platouri singuratice și cartiere industriale, la intrarea în gări. Dar dacă te întinzi pe spate, cu mâinile sub cap, atunci călătorești exclusiv prin cerul înstelat, te legeni cu vagonul prin neantul albastru, și toate problemele, dorurile, necazurile devin sublim de minuscule. Deasupra ta și, când te întinzi pe spate, și în jurul tău e nemărginirea înstelată ce-ți comunică ceva nesfârșit de liniștitor, un lucru pe care nu-l înțelegi, dar știi că e foarte bine așa. E bine și așa rău! Foarte bine!

Ce bine!

Aprinzi o țigară, mai târziu tragi cozorocul șepcii până pe vârful nasului, te culci pe spate sprijinindu-ți capul de haina împăturită în așa fel încât rabla aceea de revolver uriaș să nu te jeneze, suflă fumul, te gândești la ce vrei, la ce ți se năzare în clipa aia, fără să te îngrijoreze nimic, deoarece nu ai nimic.

El, în asemenea ocazii, se gândea la Madge. Dacă ar fi să ajungă să-și facă probleme, să se gândească la ziua de mîine și să-și dea seama și de altceva decât de idioțeni (care, la urma urmei, sunt unicele lucruri inteligente din lume), atunci o avea pe Madge. Pe care o iubea. O iubea și azi. Deși u era frică de ea. Și înainte se temea de ea. Asta-i nebunie curată. Femeia aia era toată numai conștiinciozitate, exactitate, cinste, simț de răspundere; fiecă sunet, fiecă gând, fiecare faptă a ei era câte o sentință de condamnare la adresa ființei lui Pencroft. – v. Și, colac peste pupăză, erau îndrăgostiți unul de altul. & Oftă.

— Doamne, cit de ciudată e lumea asta a ta, nu mi-o lua în nume „de rău” că te critic. Ai fi putut crede că idealul lui Madge era un inginer-șef sau un judecător de pace care măsoară câte grade are apa în baie, pentru că numai în cazul unei temperaturi corespunzătoare e dispus s-o întrebuințeze în vederea „urățeniei trupului. Dacă e mai rece sau mai caldă, chiar și cu un grad, nu se mai atinge de ea. Și are un ceas pe care, zi de zi, a învârt la aceeași oră.

O, Tată Ceresc! De ce-și închipuie oamenii că nu se poate circula decât în virtutea unui țel? De-abia ăsta e un obiect lipsit de orice țel. Ce minunată ar fi lumea dacă la clasele de bi-ilete din gări ai putea spune: Vă rog, un drum de treizeci și cinci de dolari, cu patru transbordări, tur și retur, dar fără nici o obligație. Și, pe un fel de cântar, ți s-ar cântări un drum corespunzător acestei sume, ai călători, ai schimba trenul undeva, „fulgerător, într-o gară, ca nu

cumva să pierzi legătura spre o destinație necunoscută, apoi ai sosi într-un oraș unde ai petrece trei zile și, pe baza unei convenții juridice internaționale, toată lumea ar fi obligată să nu destăinuie unde ești de fapt. „; Și vă întreb acum, stimații mei semeni.

— Perora pierdut în iNemărginire, în timp ce trenul îl legăna plăcut.

— Aș vrea să v4 întreb: unde. Ați ajuns voi cu circulația voastră permanent^ur” gentă, rațională, cu țeluri precise?!

Si vă întreb cu stimă, eu, cu călătoriile mele într-adevăr lipsite de țel, cu cât e starea mea mai-nefericită decât „a dumnesh voastră? Cui trebuie să-i dăm socoteală de ce nu dormim noaptea, de ce rătăcim pe străzi când plouă sau unde ne ducem dacă, între supă și carne, ne luăm pălăria și ieșim, pentru-eațo-vă minute sau câteva luni? De ce ar fi mai logic somnul din timpul nopții, de ce trebuie să mâncăm carnea după supă, de-t” trebuie să ne depozităm într-o locuință, dacă n-avem așa ceva? Bioa.

Ce sens poate avea sensul unic?.

În scurtă vreme, Pencroft fu pus în situația de a consta” că circulația semenilor lui în virtutea unui țel nu era o pedanterie chiar atât de gratuită. Ceva mai târziu, își dădu seama că iititixă era pe cale să intre într-o gară mai mare, căci. După ce fnlgse rară câteva lumini, frânele scrâșniră. Aici mărfarul va fi tra^ desigur, pe o linie secundară și va aștepta până ce semenii; lai maniacal de grăbiți vor trece pe lângă el cu trenurile lor aaceri lerate. ' n. k% își văzu aproximativ confirmate presupunerile, căci opiigaâ la o bună depărtare de luminile peronului. Coborî deci dktH&t gon, fiind atent ca o pornire bruscă să nu-1 poată surprmdS și înainta prudent până la marginea terasamentului. În api v/pfcere, printre copaci, se afla o clădire dărăpănată cu înfățișai* de cârciumă. Să mergem!

Se furișă într-acolo, dar abia făcuse câțiva pași, când vă,*,” umbră ieșind dintre copaci cu un revolver într-o mină, în timp ce cu stânga ducea la gură ceva după ce scotea bucăți din acel ceva din buzunar. Când ajunse în bătaia lunii, Pencroft scăpă un strigăt de spaimă.

Prentin!

Nu era laș, dar neverosimilul acestei întOniri îl îngrozi pur și simplu. Și o rupse la fugă!

Din două salturi fu iar în vagonul de marfă, trase ușa și trânti zăvorul. Se așeză suflând din greu.

Poate că ăsta îl urmărea cu o mașină?

În orice caz, își puse Coltul la îndemână. Călătoria dura de o zi încheiată și, după toate probabilitățile, Prentin îl urmărea. Nu mai putea fi prea departe de Chicago, căci porniseră spre nord.

Se auzi un șuierat prelung, vagoanele se itfniră. Călători fără să mănânce și să bea până a doua zi spre seară. Simțea o oboseală cumplită. Fără îndoială că de-acum era departe. O să ajungă într-un fel și până la New-York și n-are să-i mai pese de acest caz.

Cu siguranță că următorii au rămas în urmă. De altfel, ce-ar putea face el când va coborî într-unui din marile orașe? Ei, bine. Au vrut să-l vadă plecând? L-au văzut. Trecură prin două gări mari și el nici nu deschise ușa. Seara, într-o stare de sfârșeală totală, o dată cu intrarea într-o nouă gară mai mare, ridică zăvorul.

Ploua!

Ploaia mărunță cădea cu un zgomot moale. Aceasta era clima mai umedă, mai întomnată din nord. Staționau din nou pe o linie secundară, la câțiva zeci de metri de peron. În depărtare, se zăreau luminile orașului, era ceață.

Coborî cu grijă, îl luă cu frig și-și ridică gulerul, în timp ce înainta cu pași ușori pe solul saturat de apă. La marginea tera-samentului ud, plin de noroi, alunecă și se rostogoli la vale.

Unde se afla oare? Ar fi un mare avantaj să fie un port pe aici! S-ar angaja pe vreun vapor pinii la New-York! Numai să ajungă să înfulece ceva! Să mănânce ceva. Prin bezna de smoală, se îndreptă spre o lumină îndepărtată. După câțiva metri auzi pași clefăind prin noroi și, când ajunse în lumina felinarului de la marginea șosetei, se izbi de ceva. Simți că amortțește de groază. Dm gâtlej îi ieși un fel de horcăit.

În fața lui se afla Pfentin!

Cu un singur gest scurt, îl înșfăcă de gât m pumnul drept se abătu ca un ciocan de forjă, apoi un brânci, o lovitură de picior și Prentin zbură până la niște tufe îndepărtate, iar el urcă tera-samentul într-o goană disperată, alunecând, căzând, zgâriin-' du-se și lovindu-se, până ce, în sfârșit, iată-l respirând șuierător, în interiorul vagonului.

Trecuseră patruzeci și opt de ore de când răbda de foame. Mai putea rezista până a doua zi, atunci vor ajunge desigur la unul din marile orașe din nord. Nu mai era în stare să gân-dească. Zăcea așa, jumătate adormit, jumătate leșinat și, prin închipuirea lui încețoșată, defilau toți acei vagabonzi, care fuseseră găsiți, într-o stare de epuizare totală, incapabili de acțiune, pironiți pe locurile lor, morți de inaniție și intrați deja în descompunere, în statul New-York sau în Canada, la capătul unui drum lung, foarte lung, nesfârșit.

A doua zi, către ora zece seara, vagonul prinse din nou să salte peste o mulțime de ace. Câteva zguduituri scrâșnet de frâne, un șuierat. Se opriră. Aruncă o privire afară. Un peisaj umed, ploios, rece, cețos.

Unde a rămas însoritul Texas?

Trebuia să fi ajuns pe undeva, într-unui din statele din nord, și acesta era mesajul climei dușmănoase, a iernaticului stat New-York. Poate că iruine vagonul Q va purta deja printre copaci morți și plaiuri amorțite.

Coborî pe partea opusă peronului și rămase o clipă culcat la pământ. Atunci, pe pământul gol, fl cuprinse dintr-o dată somnul și nu se trezi decât ca să constate că trenul plecase. Să plece! Refuza să mai călătorească în chip de semicadavru. O să arunce o privire prin împrejurimi. Și, cum zăcea acolo, vizavi

de clădirea gării, înălță puțin capul ostenit și, în clipa următoare, gura îi rămase larg căscată, ochii îi ieșiră din orbite și simți cu deosebită claritate că-și pierde mințile. De clădirea gării era prinsă o tăbliță indicatoare:

FILLIPON.

CAPITOLUL VIH.

Era aici! În oraș! De unde pornise!

Și unde coborâse în credința că se află la granița de nord a statului Texas. Așa cum se afla, murdar de noroi, ud, se apropie de un revizor de linie.

— Spune-mi – cârii cu răsuflarea șuierătoare, șoptind răgușit și împleticindu-se – încotro merge mărfarul ăsta?

Omul Q examina mai întâi din cap până-n picioare, apoi dădu din umeri de parcă s-ar fi gndit că de răspuns poți să-i răspunzi până și unuia ca asta.

— Circulă în jurul orașului toată ziua, duce vagoneții de la mina de cărbuni la rampă, se oprește aici, și iar o pornește roată, de dimineața până seara.

Trei zile-n șir, de dimineața până seara, călătorise în cerc!

Drum cântărit, de treizeci și cinci de dolari, cu două escale, fără țel definit îndeaproape, fără nici o obligație.

Sau poate că e mai bine să știi totuși încotro te duce drumul, noaptea, prin ploaie? Fu nevoit să recunoască: uneori nici asta nu era de prisos. Iată că Madge avea din nou dreptate. Bănuia el de mult că Madge are întotdeauna dreptate. Era singurul ei defect. Adică, mai avea un defect: faptul de a nu avea decât un singur defect.

Acest soi de oameni, prin concepțiile și exemplul lor personal, au o influență nefastă asupra semenilor lor mai puțin ieșiți din comun.

Cu toate acestea, nu e tot una să călătorești în cerc sau să ajungi la hotarul nordic al statului Texas. Nu! Era un adevăr de-acum verificat. 1-1 va comunica} ui Madge printr-o reco: mandată expres, lui Madge, care era atât de îngrozitor de deșteaptă, încât descoperise adevărul și fără asemenea complicate călătorii în circuit. Și, bineînțeles, de fiecare dată când cobora de pe terasament, se întâlnea cu Prentin. Deoarece acest monstru locuia aici, dincolo de gară, lângă linia ferată. Iar noaptea rătăcea pe drumurile lui misterioase. Așadar, bătaia aceea n-a fost de prisos. Era singura învățătură ce se putea trage din toate acestea. Și, 'ântrucât voința neînduplecată a Destinului era ca el să rămână aici și să suporte ploaia de pietre, de vreme ce altă cale nu exista, ei bine, atunci va rămâne! Și, dârdâind nițel din cauza schimbării de temperatură (care nu e nici în Texas o raritate, căci, după câte o furtună, ceața și umezeala ajung până în ținuturile cele mai îndepărtate), porni în direcția orașului.

N-ar fi posibil, oare, ca revizorul să-l fi păcălit și să se afle, totuși, într-un oraș cu același nume, în nord?

Nu vedea nici la doi pași, prin beznă. O fi, cu siguranță, în Texas?

În depărtare, se zăriră câteva fulgere repezi. Bubuiră câteva împușcături cu ecou înăbușit.

Nu-l păcălise! ăsta e Texasul!

Sosise la Fillipon.

Ei și? Să vedem ce urmează!

O va lua pe jos și atunci nu va mai umbla în cerc. Trebuie să fie pe aici, pe aproape, un loc unde să nu se știe că, la câțiva kilometri mai încolo, în Orașul Revolverelor Mute, războiul e în toi. Porni pe șosea, mărșăluind în forță, consumând ultimele picături de energie.

Era o performanță cu totul remarcabilă. Dimineața intră într-un oraș învecinat. Porni calm pe strada principală. Ei, și acum, de aici va lua trenul!

Ajunse într-o piață centrală destul de frumoasă, cu cactuși și flori tropicale, cu case dreptunghiulare albe și noi, răs-pândind mirosul unei vieți industriale incipiente. Tocmai se pregătea să intre în vorbă cu un muncitor, când, pe la spate, cineva îi înfipse un revolver în coaste.

— Ia-o înainte încet și fii cât poți de atent! Sunt Burns.

Ei, poftim. Hildegard se sinucisese și Burns fugise. Unde fugise Burns? În orașul vecin!

Poate că Prentin era pe cale să sosească din clipă-n clipă. Și toată nenorocirea se va continua aici. Lua-l-ar dracu pe Wal-ter, uite în ce porcării se băgase!

În acest timp mergea, frumos și liniștit, căci ce-ar fi putut face cu țeava revolverului între coaste? Cel care venea în urma lui își acoperise brațul cu haina, mascând revolverul.

— La dreapta.

— Zise Burns, când ajunseră la o clădire asemănătoare unui patul, care, ulterior, reieși că era un restaurant. Dar ocoliră intrarea principală; lateral, niște scări duceau la o încăpere de la etaj.

— Deschide ușa! Și, imediat ce intri, sus mâinile!

Pencroft deschise ușa și ridică mâinile.

În cameră se afla un om înalt, cărunț, cu profil aristocratic.

Apoi intră și Burns și încuie ușa.

— L-am înhățat, dinele! Ține pistolul ăsta, Vuperin, până-l leg. Dacă face o singură mișcare, împușcă-l.

Nu se putea împotrivi. Burns îl legă. Celălalt îl privea cu o ură sălbatică.

— Ai fost destul de neghiob că te-ai întors. Și mai vrei să rămni și în viață?!

— Da, vreau să rămân în viață. Bună glumă, nu?

— Întrebă Pencroft ajuns la hotarele cinismului.

— Ai pus ceva la cale, satană!

— Strigă Burns, care se dovedi a fi un om cu pomeții ieșiți, palid și cu ochi scăpărători. Îl legă de mâini și de picioare, de glezne și de încheieturi.

— N-avea cum să inventeze nimic – răspunse Vuperin. Asta e prieten cu Prentin sau dușman?

— A aflat într-un fel oarecare despre mine și Hildegard că suntem împotriva Filliponului! A aflat și despre nenorocitul de Borges că e de partea lui Prentin.

— Ricardo ne-a trădat! Au fost văzuți împreună în Honduras!

Intrase într-o încurcătură foarte urâtă, faptul era de necontestat. Vuperin îl privea cu o ură sălbatică. Pufnea ca un șobolan.

— Du-te jos și cheamă-l pe Vandramas. Eu nu mă pot arăta prin Ravian – zise Burns.

Vuperin părăsi camera și se auzi cum coboară pe scări.

— Așa!

— Zise Burns și băgă revolverul în buzunar, deoarece Pencroft tot era legat fedeleș. Apoi se așeză în fața lui, cu bărbia sprijinită de spătarul scaunului și-l privi amuzat.

— Nu ne-am văzut de doisprezece ani, Walter. Te-ai schimbat mult. Dar, în mare, ești și azi cel de altădată. Acum ai zece minute la dispoziție. Știi că în ce-l privește pe Vandramas nu poți spera nimic. Ai copilărit și tu la Portogez, dar în afară de limba maternă nu vă leagă nimic. O să răzbune fără milă moartea lui Paolo. În Fillipon, toată lumea știe că ești nevinovat. Te compățimesc. Nimeni n-o să depună mărturie împotriva lui Vandramas, dar asta e un om care e în stare să iasă în fața tuturor, să se lovească cu putere în piept și să recunoască că el te-a omorât. Toate astea le știi și tu prea bine.

— Atunci de ce mă plictisești cu ele?

— Așadar, atâta preț pui tu pe viața ta?

— Nici atât. Dar să presupunem că ar avea un preț. Dacă tot nu pot să scap, căci vine Vandramas, își dă un pumn în piept și eu voi muri, atunci la ce mi-ar folosi să-mi fie și frică? Ești un măgar.

Celălalt se ridică, se apropie strâns de el, și i se uită în ochi:

— Aici contează un singur lucru: Documentul!

— Așae!

— Facem juma-juma?

— Nu se există!

Ce să mai stea la discuții? Cum ar putea împărți ceva de care habar n-are? Mai bine să vadă cum plesnește de ciudă coțca-rul ăsta! Să creadă că ar putea împărți, dar nu vrea. Căci tot va veni Vandramas, se va izbi cu pumnul în piept și-l va lua în coarne! Chestiunea era încheiată. Până atunci, las' să crape ăsta de ciudă, pentru că nu vrea să facă juma-juma. Dacă ar ști despre ce e vorba, i-ar da totul de îndată. Însă așa, nu-i dă nici un gram!

— Ascultă-mă, dacă noi doi ne unim forțele, le putem veni de hac lui Vandramas, lui Vuperin, lui Prentin, ba chiar și lui Montagezza!

— Ei, asta e o exagerare. Sunt gata să cred orice, numai că-i venim de hac lui Montagezza – nu! E, pur și simplu, o tâmpenie, nu s-a născut încă omul acela! Lui Montagezza nu i se poate veni de hac!

În acest timp, se întreba: am să aflu, oare, înainte de a muri despre ce a fost vorba, de fapt? Pentru asta ar merita să mai trăiesc un pic, ba ar merita chiar să și mor, atât de interesantă și de ciudată e istoria asta, în care acum soarta mă mai pălește și cu Montagezza!

— Fii atent! Eu nu vorbesc prostii! Aici mci-Montaf ezza nu contează. Dacă noi doi ne dăm mâna, tu Ic spui că eş'i nevinovat, eu te folosesc drept atu împotriva lui Prentin, pe Prentin îl folosesc cont. a Filliponului, Vuperin şi locuitorii Ravianului ' nu deţin de fapt nici o dovadă palpabilă, iar pe Montagezza îl denunţăm. Cred că am vorbit destul de limpede?

— Auzi vorbă?! Doar nu-s tâmpit. Însă ce-am realizat cu toate astea dacă nu avem Documentul?

— Neghiobule! Eu ştiu unde se află Documentul. Vrei să ştii şi tu? E cel mai mare secret şi dacă ţi-ai dat seama că sunt stăpân pe situaţie, eşti dispus să cazi la învoială?

— Nu-mi pasă!

De ce s-ar opune? Tot va veni Vandramas şi-şi va da un pumn în piept. De-ar da mai degrabă trăsnetul un pumn în pieptul acela! Iar până atunci, să se distreze. Mârtoaga asta de Burns! Jos, în cârciumă, se auzea clar prin podeaua subţire cum apa curgea şi se făcea ordine printre pahare. Burns se uită în jur, se apropie şi spuse cu nările fremătând:

— Nix Prentin.

— Nu-i adevărat!

— Răspunse uluit Pencroft. Doamne-Dum-nezeule, eşti sigur?

Burns zâmbi victorios, nervos şi, cu munile în buzunare, începu să se plimbe prin cameră.

— Ştiam că vei fi uluit! Acum ai înţeles?

— Tu-ţi închipui mereu că şaht surd sau tâmpit. Documentul nu-i la Prentin. Acum întrebarea e doar dacă Montagezza ştie şi dacă da, i-a spus, oare, şi liii Vuperin?

— Atunci s-ar putea să ai dreptate, dar e ceva care priveşte Filliponul. În schimb, noi avem aici o treabă personală: m primul rând, că în felul acesta, îl vom aveaJa mână pe Prentin.

— Dar unde-i. Documentul?

— Vrei să ştii? Am să-ţi divulg până şi asta. Ascultă: Documentul – se uită în jur – nu-i nicăieri.

— Mă aşteptam la aşa ceva.

— Zise gânditor. Încet-încet iese la iveală că totul e o tâmpenie. Ia să vedem, dar dacă Documentul nu-i nicăieri, pentru ce toată tevatura asta?

Pusese o întrebare de maestru!

— Pentru că nimeni nu ştie, doar Prentin, Borges, eu şi sârmana Hildegard. De fapt, Documentul nici n-a existat vreodată. E adevărat tot ceea ce i-a transmis Prentin lui taică-tău şi celorlalţi, e adevărat că-l prevenise pe Paolo despre ce se punea la cale împotriva lui, e adevărat, de asemenea, că Documentul nu era la omul respectiv, în schimb i-a fost furat şi lui Paolo înainte ca Prentin să fi putut ajunge acolo. În orice caz, azi nimeni nu mai ştie unde este. Eu am vorbit cu Paolo înainte de a muri, când tocmai mergea spre casă; era deja după ce Hildegard adusese vestea crimei şi cadavrul lui Paolo fusese văzut plutind pe râu în jos.

- Și ce s-a întâmplat după aceea?
- Ei, nu ești atent? După aceea am vorbit eu cu Paolo.
- După ce cadavrul fusese văzut plutind?
- Da! Ești surd? Ce-i aici de neînțeles?
- Nimic. Numai că nu prea aud eu bine.

Ăsta e în stare să-l ia la bătaie pentru că nu înțelege că s-a întâlnit cu Paolo la câțva timp după ce cadavrul acestuia fusese văzut plutind pe râu în jos! Cel care nu înțelege așa ceva e un om cu inteligența redusă. Era mai bine să se rezume la rolul de simplu ascultător. În acest fel, nu se mai face de rușine.

- Ei, întreabă cu viu interes, și ce-ai discutat cu defunctul?
- Faci niște glume foarte nesărate. Săracul Pàolo mi-a spus atunci că se duce la poliție, căci aflase că vor să-i fure hârtia. După o jumătate de oră, era deja mort.
- La urma urmei, eu nu l-am iubit niciodată prea mult pe Paolo. Burns se ridică, uluit.
- Înseamnă că l-ai cunoscut?
- Ei, Doamne!
- Iar făcuse o boacănă.
- În trecut. O dată, acest Paolo.

Nu izbuti să continue. Burns îl apucase de gât și, apropiindu-și fața de a lui, șuieră:

- Nemernicule! Canalie nemernică. Acum înțeleg totul.
- Faptul cel mai îngrozitor era că, din cuvintele lui, toată lumea înțelegea de îndată totul, în timp ce el habar n-avea de nimic.
- Ascultă! Tu l-ai omorât pe Paolo, ai ascuns Documentul, ți-ai asumat crima în care nu aveai nici un amestec ca să aperi Fiiliponul împotriva lui Prentin, dar ca să-l faci inofensiv și pe Prentin, ai vagabondat o vreme prin lume și acum te-ai întors pentru ca, în haosul general, cei doi adversari să se extermine reciproc și, în cele din urmă, să fii tu învingătorul! Acum e limpede totul! Așa a fost!

Pencroft înalță capul, sfidător.

- Da! Ei și? Află și comunică-le adevărul: doisprezece ani ați jucat cum v-am cântat eu. Acum sunt aici. Documentul e la mine! O dată l-am ucis pe Paolo, o dată am recunoscut, nevinovat fiind, că l-am ucis, și cheia întregii afaceri se numește Probatbicol!

Înspăimântat, Burns se dădu înapoi până la fereastră. Degetele îi tremurau, buzele i se învinețiseră, își pipăia fruntea în neștire, apoi șopti răgușit:

- Știam. Hildegard m-a prevenit. Probatbicolul. Da, dacă n-ar fi fost Probatbicolul azi toate ar fi altfel.
 - Cred și eu! Dar a fost!
- Ar fi dat orice să lămurească chestiunea asta cu Probatbicolul.

— Știu. Dădu Burns din cap. Pe coaja asta de portocală a-trebuit să alunecăm. Probatbicol! O coajă de portocală pe care poți să aluneci! După toate astea, e firesc să te omor. Încă înainte de sosirea lui Vandramas.

Situația devenise a dracului de tâmpită. Iar făcuse o greșală.

— Dacă mor, documentul devine public! '

— Cu atât mai bine!

— Atunci nu devine! Am poruncit ca, în cazul morții mele', să se întâmple cu Documentul tot ceea ce-ți poate provoca ție cele mai mari neplăceri.

Burns izbucni în râs.

Stătea cu spatele la fereastră și o lovitură groaznică de ciomag îl nimeri în moalele capului în așa fel, încât se întinse cât era de lung. Pe fereastră pătrunse Gonzales, cel cu mărul lui Adam. Medicul cu suflet de apăș.

Poate că nu se prea pricepea la dres capete, dar, indiscutabil, știa să le spargă. Și se dovedi capabil și să lege mâini și picioare, precum și să pună un căluș în gură și să-l rostogolească pe respectivul pacient sub pat.

Apoi se întoarse spre Pencroft.

— Fiule! Ne-a fost foarte greu să-ți dăm de urmă. Fillipon te așteaptă. Tu ești izbăvitorul nostru! Știm tot! Am aflat de la Borges că Documentul nu e la Prentin. Vom încheia socotelile! Revolverele au ieșit din nou la iveală, cele două orașe sunt ca niște mușuroaie stârnite, nu te așteptăm decât pe tine!

— Acesta e un lucru foarte bun și plin de entuziasm, dar, te rog, dacă numai pe mine mă așteptați, taie-mi legăturile.

— Imediat.

Și se căută prin buzunare.

— Ei, ce s-a întâmplat?

— N-am cuțit la mine. Tu n-ai?

— N-am decât revolverul.

— Ce neghiobie! Așteaptă, mă bag sub pat, poate că are ăla.

Se strecură sub pat, dar în aceeași clipă se auziră niște cizme duduind pe scări și medicul cel distrat nu mai avu cum să iasă. Ușa fu dată de perete cu o lovitură de picior și își făcu apariția un ofițer. Cărunt, înalt de doi metri și cu niște superbe mustăți răsucite în sus. Trebuie să fi fost originar dintr-un stat din America Centrală; avea o uniformă pitorească, cizme de călărie înalte până peste genunchi, un glas de bizon, un piept uriaș și o pereche de ochi apoși. Întâi se mărgini să-i dea târcoale lui Pencroft, suflând zgomotos. Apoi se opri în fața lui, cu brațele încrucișate și izbucni într-un ris plin de cruzime. După care, u comunică următoarele. Scurt:

— Atinde: I' corveyo trega mi siune y1 gordenyo! Pretende!

Se plesni peste carâmbi, satisfăcut, și se uită cu un zâmbet batjocoritor la Pencroft care deschisese gura șovăielnic, dar Van-dramas se răsti la el, făcând un gest tăios, energic, de interdicție.

— Cipetrine!

Dădu din umeri și tăcu. Ce putea face altceva? Apoi, omul cel mare de stat vorbi din nou, scurt, precis, ultimativ, rece și obiectiv, timp de douăzeci și

cinci de minute. Aceasta se putu constata datorită faptului că-și pusese ceasul în față și, după ce agită de mai multe ori și cu energie degetul arătător, lovi sălbatic în sticla ceasului, atrăgându-i atenția lui Pencroft asupra a ceva, lui Pencroft care nu pricepea o iotă. Ce limbă o fi vorbind și ăsta? Desigur, vreun idiom latin stâlcit al vreunui stat sud-american.

Apoi, dur și nemilos, judecînd după intonație, termină ce avea de spus și se opri așteptînd un răspuns. Pencroft tăcea, orgolios; nici n-ar fi putut face altceva. Ca unul care epuizase toate argumentele posibile, uriașul începu să-i explice ceva, blînd, rugător aproape, apoi scoase din buzunar o insignă și, cu vocea întretăiată de emoție, așezându-și mîna pe umărul lui Pencroft îi vorbi probabil despre această insignă. La un moment dat, se apucă să cînte încet și puțin de tot și-i zîmbi, oftînd melancolic, iar Pencroft, politicos, u întoarse zîmbetul, drept care uriașul scoase un urlet de tigru, smulse sabia din teacă, o ridică deasupra capului și.

Aerul șuiera deja cînd.

În ultima clipă, slobozi un jet puternic de aer pe nări și împinse sabia la loc, în teacă. Apoi făcu un gest lateral, vrînd parcă să spună că în fața unor astfel de indivizi intimitățile nu au nici un sens. Îi arătă ceasul, îl amenință cu degetul, îi arătă o hîrtie, i-o vîrî sub nas, îi agită în fața ochilor fotografia unei femei (o femeie cu părul cărunț și cu trei copii) apoi, făcînd cu pumnul cele mai sălbatice gesturi de amenințare în direcția lui Pencroft, scoase portretul împăratului Maximilian.

Și, neîncetînd să arate pumnul și să scrîșnească din dinți, Q plesni pe Pencroft cu portretul peste nas, apoi izbucni într-un plîns cu hohote sălbatice și se prăvăli peste portret, după care îl amenință din nou, sălbatic, cu pumnii.

Din păcate, se părea că cineva u indusese în eroare pe omul acesta, și acum Pencroft era bănuیت de uciderea împăratului Maximilian. Iar ăsta așteaptă un răspuns.

— Se gîndea Pencroft.

Își reluă plimbarea prin încăpere, cu un zîmbet trist, melancolic, cu capul tras între umeri, cu brațele atîrnînd în lungul trupului, apoi fluieră un marș, încet și rar, memorizînd, ridică din umeri și se uită zîbind din nou la Pencroft. Ce pot să fac, sunt și eu doar un biet om – părea că spune zîmbetul lui. Apoi scoase un revolver și, din păcate, se afla cu fața la pat.

Deci nici medicul care, adineaori, tocmai la timp, îi salvase viața printr-o trepanație îndemînată, nu putea veni acum în ajutorul lui Pencroft.

Dar, deocamdată, nu făcu decît să-i arate revolverul. Și ceasul. Era clar că-i dădea un timp de gîndire, pentru ca apoi să se lovească cu pumnul în piept și să-l împuște.

Ar trebui să-i dea un răspuns, dar cum să-i dea răspunsul?

Vandramas băgă ceasul în buzunar, O sărută pe Pencroft pe ambii obraji, zîbind, dar cu lacrimi în ochi, fredona o melodie săltăreață și părăsi încăperea.

Oare el. A priceput tot ce-a spus?

Apăru medicul.

— Bine că m-am băgat sub pat. Am fi putut s-o pășim urât de tot pentru lovitura aia în cap.

— Egra?

— Acum da, căci între timp și-a revenit, așa că l-am strâns binișor de gât și i-am cam încetinit pulsul. Era să-l omor.

— Un medic trebuie să se priceapă la anatomie! Dar acum, taie-mi legăturile!

— L cazul să ne grăbim! Ai auzit ce-a spus?

— Ce, crezi că-s surd? Poate că totuși nu-i un motiv ca să ne grăbim chiar așa tare.

— Amice, când l-ai auzit spunând „frăția ma ditte ci ypuro!” putea să-ți fie totul limpede! Înghețasem de groază.

Nu poți afla nimic de la ăștia.

Medicul scoase o brichetă.

— Am să aprind sfoara și se va rupe. Se aprinde ușor, e de cânepă.

Le aprinse greu. Mâneca hainei lui Pencroft luă foc de trei ori cravata îi arse până la nod și, dacă în cameră n-aifi existat o canal cu apă, ar fi ieșit dintr-însul o friptură bine rumenită. Io sfârșit, reuși să se elibereze, cu mâinile pline de arsuri.

Din depărtare se auzi un șuier prelung.

— E pentru mine!

— Zise medicul. Vino după noi cât mai repede, te așteptăm cu caii la Madonna Blorieltina.

Un salt, și dispăru pe fereastră.

Madonna Blorieltina!

Pe unde o mai fi și sfânta asta?

Ei! În primul rând, de unde să știe el pe unde-și face stagiul Madonna Blorieltina! Asta n-ar prea conta. Dar medicul uitase să-i dezlege picioarele. Și luase bricheta. Ce fel de medic era ăsta?

Încerca să desfacă nodurile, încercare care se dovedi cu totul inutilă căci sfoara era legată și răsucită de râte patru-cinci ori. Ei, nu contează. Principalul era că avea mumie libere. Țopăi framușel paha la ușă, o descinsa șLritândi<- se peste palier, văzu zL. *; ed-; su”; t se r_la cârciuma. În cârciumă, nu e: a nv meni. În schimb, tejgheaua și mesele gemeau de cuțite. Dacă reușea să treacă dintr-un salt.

— Balustrada nu era prea înaltă – nu-i trebuia decât o clipă ca să taie frânghia și gata. Se azvârli peste balustradă și.

Se pomeni atârând și legându-se cu capul în jos! Frânghia care-i ținea picioarele legate se agățase de cârligul de f r al lămpii din tavan și acum i&i&l atârând?,,,<

Și în balans!

În clipa aceea, intră un cetățean cu pălărie u boruri largi, cu nas ca un corn de rinocer și se opri uimit.

— Ia te uită! Asta ce mai e?

Pencroft se strădui să atârne zâmbind cu nonșalanță. Nu era prea simplu. Ce să-i spună?

— Am pariat cu cârciumarul că voi atârna două ore agățat de lampă, cu capul în jos. Pe cincizeci de dolari. Mai am o oră.

— Cârciumarului u plac neghiobiile de genul ăsta. Domnul e artist?

— Lucrez la ciroul din orașul vecin.

— Aha! Știu! Săptămâna viitoare veniți și pe aici?!

— Sigur că venim. Cum să nu!

— Pendulă Pencroft un răspuns prietenos și îndatoritor. Asta-i reclama noastră! Eu sunt Willy, Bărbatul-balansor. Cu câte o săptămâna înainte mă duc prin orașele învecinate și pun câte un pariu că voi atârna cu capul în jos.

Cetățeanul se apropie și-i făcu vânt ca să se miște ca o pendulă.

— Ce Iaci?!

— Zbieră furios Pencroft, uitând de toate.

— Abia mai pendulai, n-aș vrea să pierzi pariul. Noi, cei de-aici, suntem mari microbiști. Ne place sportul.

Lui Pencroft i se făcu greață și ameți, cu atât mai mult cu cât, la primul balans, răsturnase cu capul un scaun.

— Azi nișa – u zise cetățeanului – nu prea sunt în formă, așa că mă cam las păgubaș. Voi pendula mai degrabă mune, de la ora opt până la miezul nopții. Ajută-mă să cobor.

— Ar fi păcat să întrerupi acum. Mai ai o oră. Strânge din dinți și balansează-te. Fii bărbat, ce naiba!

— Nu. Nu. Dacă ești atât de drăguț să mă cobori.

— Nici nu poate fi vorba! O să-mi fii recunoscător mai târziu că n-am vrut să te dau jos! Ai să câștigi cei cincizeci de dolari! E bănet, nu glumă, pentru un coate-goale ca dumneata. Dar uite, iar te-ai oprit.

Și-l împinse din nou. Pencroft vru să-l apuce de mână și să-l muște, vedea scântei în fața ochilor și-l dureau toate încheieturile, iar cetățeanul se duse la fereastră și strigă:

— Hallo! Ia veniți încoace!

Veniră mai mulți, printre ei și barmanul cel tânăr.

— Dar ăsta ce caută aici?

— Lasă-l, mă! A făcut un pariu cu patronul că o să penduleze două ore cu capul în jos. Știi că patronului îi plac chestiile astea.

— Nici nu mi-a spus când a plecat. Păi, din partea mea, n-are decât să penduleze.

— Vă rog, zise răgușit, cu vocea pierdută, în timp ce sângele îi vuia în creier, anunțând așa cum se cuvenea apropiata apo-plexie, nu mai vreau să continui. Ar fi mai bine să mă dați jos.

— Dar nu mai ai decât trei sferturi de oră și gata! O să ne fii recunoscător pentru cei cincizeci de dolari. Căci cârciumarul o să ți-i dea. Asta-i băiat de comitet. Nu-i e frică decât de ne-vastă-sa.

În zece minute, cârciuma se animă, toți îl priveau cu interes pe Pencroft care atârna de cârligul lămpii, pe jumătate mort, și de câte ori balansul i se încetinea, îi dădeau câte-m feroci. Cu o asemenea ocazie, se lovi cu capul de robinet.

— Câte nu scornesc saltimbancii ăștia !

— Hallo, Bill! Dă o fugă până 'a Rit a, spuni-i să vin. ! Mei! Și spune-le și Almarovilor să nu se mai <f_ cinema pentru că aici e mai frumos!

După încă vreo cincisprezece minute, vecinii se „nbulveai; la ușă și la ferestre, îmbrâncindu-se șt sosi gâfâind și un reporter să-i ia un interviu lui Pencroft, Bârbăral-pendulă. Îi spuse că e corespondent și pentru New-York. Care a fost timpul cel mai lung pe care l-a petrecut pendulând fă>- \$ încetare? Poate să și cânte în poziția asta?

— Așae!

— Despre ce e vorba?

— O să cânte! Să ascultăm! Hallo, o bere!

Se bătea din palme și cineva porni &ă facă chetă, corespondentul dădu un interurban la New-York cum că în orașul'lo” un artist pendulează, cântă și mănâncă, atârând'cu capul în jos.

Știrea fu preluată și un ziar parizian scria, peste câteva săptămâni, despre recordul mondial de treizeci și șase de ore aiv pendulării-cu-capul-în-jos, iar mai tâzhi un tânăr din Boston „ făcu o tentativă de doborâe a acestui record, dar, între ore. Le patru și cinci, după-amiază, fu lovit de dambla.

Pencroft simțea că i se apropie sfușitul. Prin zăpușeala aceea unsuroasă, cleioasă, auzea din câiid în când ceva despre un pariu, cineva susținea că nu mai e în viață, altcineva pune la bătaie zece dolari contra unul e* va părăsi încăperea pe pro priile-i picioare. Barmanul, dintr -o inițiativă nesportivă dar iz vorâtă din bună-voință, îl stropi pe oeaștertate, golindu-i „n f? Ta două sifoane, din care cauză n-a lipsit mult să înnebunească.

— Acum să-l dăm jos!

— Poate să coboare și singur! Asta-i clenciul întregii chestii!

— Să vedem! Să coboare! Hallo! Dă-te jos!

— Scoateți frânghia de la picioare!

— Pune-ți tu frânghia. De gât!

— Bângui Pencroft în chip de răspuns, horcând în surdină până ce, în sfârșit, cuiva i se făcu milă de el.

Lampa!

Se rupsesse și Pencroft căzu în cap. I se duse pielea de pe nas și de pe urechi dar, din fericire, atârname aproape de podea, astfel că, după câteva mișcări de respirație artificială, își reveni, se așază pe un scaun; înghițea aerul cu greu și-i tremurau mâinile. Cheta se ridicase la vreo zece dolari pe care i-i puseră, plini de gingășie, în buzunar. Încet-încet, pleoapele i se ridicară și încăperea îi apăru clar în fața ochilor. Cârciumăreasa era înconjurată de oameni care urlau amenințător.

— Plătește-i imediat cei cincizeci de dolari!

— Ce prostie mai e și asta?

— Protesta femeia. Nu știu nimic! Bărbatul meu e dus la vie.

— Hoho! Când a văzut că pierde, s-a dus la vie! Păi ce, omul ăsta e un rahat ca să atârne pendulând pe gratis?!

— Vă lasă inima să trageți pe sfoară un sărăntoc de saltimbanc?

— Nu știu nimic despre toată negliobia asta! Dumneata ai pariat cu bărbatul meu?!

— Da. I – dădu din cap Pencroft. Mi-a spus că el se duce la vie și că nevastă-sa va aranja totul.

— Ți-a promis dumitale ceva bărbatul meu?

— Ba bine că nu. Cincizeci de dolari, o sticlă de rachiu, un salam întreg și două cămăși. Femeia se clătină, dar izbuti să nu leșine.

— Trebuie să-l aștept pe bărbatul meu! Asta-i o minciună!

— Vă rog, eu nu pot să aștept! Trebuie să mai pendulez și în altă parte. Sunt un artist sărac! Dacă nu vreți, atunci am să le fac un cadou cetățenilor ăstora: am pendulat pe gratis, de dragul lor!

— Zise Pencroft cu amărăciune.

— Nici nu poate fi vorba de așa ceva!

— Dă-i artistului ce-i al artistului! Anul trecut au făcut aceeași figură cu o fanfară!

Cum, o fanfară întreagă a stat agățată de lampă?

— Nu plătesc! Ce faceți atâta scandal pentru câțiva dolari?

— Ar fi bine să-i dai banii acestui om!

Atmosfera se încinsese, aerul fierbea, cineva trânti un pumn în masă și o sticlă căzu pe podea, prefăcându-se în cioburi. Repet, toate astea se petreceau în Texas, astfelfca, în decurs de cinci minute femeia, spre a evita desfacerea cârciumii în părțile ei componente, achită cei cincizeci de dolari, salamul, rachiul și cele două cămăși, iar Pencroft porni ca din pușcă, prin beznă orașului, gâfâind, fugind din fața lui Vuperin, Montagezza, Vandramas, Prentin și a întregului balamuc și, într-o stradă lăturalnică, abia mai suflând, se rezemă de un stQp. În sfârșit, se va putea odihni.

O mână i se așeză pe umăr.

— În sfârșit!

Era medicul. Iar de pe stâlp O privea Madonna Bloriettina!

Peste două minute era în șa și gonea, umăr la umăr cu nebunii, spre Fillipon, ca să preia conducerea orașului.

În culmea disperării.

Alături de doctor, călărea în goană un ins care se numea Forster și un alt ins care se numea Lorenzo.

— Ce-i de făcut acum? Îl întrebară pe Pencroft care, în timp ce căuta să se țină în șa, strângea cu sălbăticie la piept un salam întreg.

— Cum adică ce-i de făcut?

— Gâfâi nervos.

— De la tine așteptăm hotărârea. Tu o să ne spui ce-o să facem și așa va fi. Zarurile au fost aruncate, acum nu se mai poate da înapoi, chiar de ar fi să pierim cu toții, să se termine cu blestemul acesta!

— Așa să fie!

Îl aprobase din toată inima. Blestemul ăsta de a nu înțelege niciodată nici un cuvânt din ceea ce se vorbește. Să piară. Dar unde aruncaseră ăștia zarurile și care era lucrul pe care-l luaseră și nu se mai putea da înapoi?

Te. Apuca disperarea.

Acum, într-adevăr, nu-i mai putea părăsi pe oamenii aceștia, dar cum să li se pună în frunte? Nici măcar nu știa unde le era fruntea?!

Se crăpa de ziuă și, în depărtare, apăru periferia Fijliponu-lui.

— Vei vorbi de îndată în fața poporului!

— Omule! Trebuie să dorm mai întâi!

— E adevărat.

În oraș era liniște, numai că peste tot circulau patrule înarmate și, la vederea lui Pencroft, își fluturară fericiți pălăriile.

— Diseară convocam adunarea poporului!

— Foarte bine. Dar până atunci lăsați-mă să dorm.

— Nu-ți fie teamă! Te vom păzi!

— Nu v-am cerut așa ceva.

Intră grăbit în casă. Totul era liniștit, numai la parter se strecura o dungă de lumină dinspre ușa camerei lui Sterbinsky. Un zgomot slab. Ușa era întredeschisă. Se hotărî să intre puțin la bătrânul lui prieten atât de supărăcios și să încerce să-l strige Eduard. Asemenea vorbe spuse la întâmplare se potriviseră de mai multe ori. Din păcate. Și în urma lor pornise avalanșa.

— Cine știe, poate că cu Eduard va avea noroc. De ce nu s-ar numi bătrânul Tihamer? Tot un drac. Bătu la ușă și intră.

Ce mai e și asta?

Bătrânul, făcând abstracție de faptul că se numea Eduard sau Tihamer, ședea pe un scaun, cu figura unuia despre care îndeobște se spunerea „a fost bătut măr” – cu un căluș în gură și legat burduf.

Îl eliberă rapid, îi turnă o cană de apă rece în cap și în vreo zece minute îl aduse în simțiri.

— O! N-am crezut că. O să mă lase în viață.

— Gemu.

— Ce s-aîntâmpat?

— Mai întrebi?! Parcă n-ai ști.

— Știu, dar în mod cu totul excepțional, mai spune-mi o dată.

— A venit Burns ăla^plin de vâhătăi. Capul, bărbia.

— A fost la un consult medical. Hai, mai departe.

— M-a atacat ca un nebun, m-a legat și mi-a pretins ceva, despre care dumneata îi spuseseși că e la mine, din cauza sărmanului Ervin. Ceva, un Document.

Ehei! Desigur, el îi spusese ăstuia ceva despre moartea lui Ervin, de unde boul ăla a tras concluzia că cheia secretului era la bătrânul Sterbinsky.

— Și ce s-a întâmplat după aceea?

— Domnule, eu știu cât datorez acestei case, așadar am răspuns că știu, e adevărat, dar nu spun. Dacă dumneata ai vrut să îndrepti bănuiala asupra mea, eu mi-o asum. M-a lovit, m-a bătut, m-a strâns de gât, m-a amenințat, iar eu i-am răs în nas.

— Ce a urmat?

— A auzit tropot de cai și a fugit, dar mie mi-a mai dat una peste cap, temeinic. Cheamă-l pe doctor.

— E inutil. Lovitura e foarte bine executată, nici el nu ți-ar. Putea da tîna mai bună.

Medicul era într-adevăr inutil; îi puse o compresă rece și bătrânul Sterbinsky se culcă.

— Dat acum trebuie să te păzești, cât timp voi dormi. Ai procedat foarte înțelept că ți-ai asumat răspunderea. Dumneata nici nu știi ce bine e să faci așa ceva.

— Domnule! Mă crezi tâmpit?

— N-are importanță ce cred eu despre dumneata.

Lăsa un servitor să-l vegheze pe Sterbinsky și plecă în grabă să se culce.

Își zicea că n-ar strica să deschidă ușa brusc, izbind-o Ca pi-* ciorul și să tragă câteva focuri din două pistoale deodată, până ce nu se mai aude nici o mișcare în cameră; Dar nu putea distruge tot mobilierul lui Bunny. Așa că deschise ușa încet. In-troducând mai întâi doar țeava revolverului, apoi propriul cap. Nimic, pe perete portretul lui Ervin, în fund, pe etajeră, vioara, în tocul ei; intră și se opri.

Era lămurit de-acum. Întru totul. Nu-l mai păcălește nimeni aici. Ia să tragem un pic cu urechea. Aynai fi un lucru inteligent de făcut: să tragă câteva gloanțe sub pat. Scoase și celălalt revolver și se lăsă pe vine. Sub pat nu locuia nimeni: doar un miriapod <jare o luă la fugă de parcă s-ar fi speriat de cele două pistoale. Acum, repede, să trântască ușa, să închidă fereastra. Cele două țevi se îndreptară spre direcția dulapului:

Un scârțâit și, în aceeași clipă, băgă vreo zece gloanțe în dulap.

Nici un zgomot.

În schimb, niște sforăituri.

Poftim? Da. Cineva sforăia în toată puterea cuvântului. In dulap. Putea să fie un ucigaș cu suflet senin. Adormise la pândă. De ce să-i tulbure somnul? Mai bine-l împușcă. Apoi va gusta din salam, va bea rachiu, se va culca și va dormi. Altă discuție nu-i mai trebuia, pentru că era pe cel mai bun drum să declanșeze cu o nouă frază negândită, mobilizarea generală a tuturor Statelor și atacarea America de Sud! După cum a spus și doctorul, zarurile au fost aruncate, n-ai decât să te duci să le cauți. Învârti frumușel cheia dulapului, apoi bătu.

— Hallo! Vandramas, Prentin sau Montagezza, sau dumneata, Burns, nemerniciile, dar chiar și împăratul Maximilian în persoană de-ar fi.

— Mă aflu aici cu două revolvele!

Se auzi un păcănit. Trebuie să fi fost un pistol foarte vechi, cu fotul demodat, din cele ce sunt „armate” înainte de utilizare.

— Să nu-ți treacă prin cap să tragi aiurea.

— Cine vorbește?

— Walter. Dumneavoastră cine stăteți?

— Întrebă, încurcat. Deschid ușa și ieșiți cu mâinile sus. Prin ușa deschisă ieși un cowboy în miniatură. Un copil!

CAPITOLUL IX

— Sunt Dick Stevenson.

Bine că și-a spus numele.

Avea cel mult doisprezece ani. Și cu degetele lui subțiri strângea prudent un pistol vechi de un secol.

Era un revolver de modă veche, cu două țevi, pentru duel, pe care-l băgă acum la loc în toc. Era un băiețel cu chip vioi, cu ochi albaștri, foarte frumoși. Cu sombrero-ul lui uriaș părea o imensă ciupercă vie dintr-un film de desene animate.

— Dacă nu mi-ai fi spus cine ești, te-aș fi împușcat pe loc.

— În cazul acesta, mă bucur că am vorbit la timp.

— Mr. Stevenson – zise cu întunecată politețe Pencroft, căci copilul îi plăcea la nebunie. Deși, dacă te ascunzi în dulapul cuiva, și, cu toate astea, stăpânul acelui dulap refuză să se prezinte, încă nu e propriu-zis un motiv ca să-l trimiți pe lumea cealaltă.

— Nu înțeleg – zise băiatul, dând din umeri și, cu degetul mare, ca un cowboy cărunt, împinse borul pălăriei prinse cu o curea sub bărbie, apoi, băgându-și manile în buzunare, începu să se plimbe. Avea pantaloni largi de piele, cu franjuri indiene, cizme scurte de căprioară, cu carâmbi încrețiți, haină brodată, apărătoare cu nasturi de aur la încheieturi, cămașă în carouri, cravată galbenă, într-un cuvânt un adevărat cowboy în ediție de buzunar.

— Să nu crezi că eram în dezavantaj! Făcusem o gaură în dulap și te ținteam direct în cap. Deci dumneata nu mă vedeai pe mine, iar eu te vedeam pe dumneata, senor!

Pencroft se cutremură. Și se uită. Într-adevăr, era o gaură în dulap. Așadar, ce mai încolo-îhcoace, cu toată rușinea, fapt e că puștiul i-ar fi putut veni de hac dacă ar fi vrut.

— Mă bucur foarte mult, senor Stevenson, că m-ai lăsat în viață.

— Nu trebuie să împuști pe nimeni pe degeaba. Asta o știu de la un bun prieten de-al meu, Buck, contrabandistul, care duce tequila în Mexic. Cred că e vorbă deșteaptă, nu?

— Cred și eu. Îmi permiți să te servesc cu salam?

— Mulțumesc.

Se așezară la masă, Dick Stevenson scoase un cuțit de trei-'zeci și cinci de centimetri și-și tăie o bucată copioasă.

— Obișnuieți să beți rachiu?

— Obișnuiesc!

— Răspunse sever și roși până la rădăcina părului. '

Se vedea că nu băuse rachiu în viața lui și că acum mințea din mândrie, dar Pencroft dădu din cap cu seriozitate și-i turnă două degete de tequila.

— Nu vă jignesc dacă vă propun să bem bruderschaft?

— Zise, închinând în direcția copilului. Acesta puse de îndată paharul pe masă, pufni uluit și ochii lui albaștri întunecați fulgerară cu orgoliu hispanic.

— Carramba! Mama mea e urmașa infantei Parann* di Cos-taldo el Mercutio! Eu nu obișnuiesc să beau bruderschaft cu un gringo! Per Dios! Te rog să reții lucrul acesta, senor!

— Scuze. Bu'gui Pencroft, rușinat. Nu puteam să știu cu cine stau la masă, dar m-a indus în eroare, în ceea ce priyește originea dumneavoastră, faptul că v-am găsit dormind în dulap. Apoi mi-ați spus că vă numiți Dick Stevenson, iar mai încolo ați binevoit să împărțiți cu mine pâinea și salamul.

— Eu îi iubesc pe gringo, dar ei să nu uite cu ce suit datori față de originea mea. Dumneata ești un om de treabă, dar ar fi trebuit să știi cine este mama.

— Ei da. Eu nu susțin asta. Dar eu ar fi trebuit să știu atâtea pe-aici. Dacă mi-e permis să întreb, cine este tatăl dumneavoastră?

Băiețașul duse mâna la pistol.

— Dumneavoastră mă luați peste picior, senor?

— Nu, nu. Eu am auzit deja de domnul hidalgo Stevenson. Și, pentru că ochii băiețașului scăpărară din nou, se corectă în grabă: -De contele Stevenson.

— Tatăl meu nu e conte.

— Atunci cine e tatăl dumneavoastră?

— Dumneata. Ce te tot ții de povești aici, parcă n-ai ști? Nu mi-a fost niciodată rușine că tatăl meu e un gringo. Există oameni foarte de treabă printre ei. De pildă acest Washington, apoi Edison" și alaltăieri l-am învățat pe Benjamin Franklin. Până și Mexicul i-ar adopta.

Și, hotărât și îndrăzneț, dădu tequila pe gât.

După aceea rămase pe scaun, liniștit, dar puțin prea rigid, căci cu toate că-i dăduseră lacrimile, nu putea admite să tușească din cauza băuturii tari ca otrava.

— Dumneavoastră sunteți un băutor rutinat – spuse admirativ Pencroft, după ce se dezmetici. Nici n-ați clipit la o băutură atât de tare.

Zâmbind cu modestie, băiatul dădu din umeri, dar încă tot nu îndrăzni să vorbească, deoarece nevoia de a tuși îl făcea aprdape să explodeze. Și nu tuși. Era un flăcău dur, un cap de fier, puștiul ăsta. Să fi fost într-adevăr fiul lui Benjamin Wal-ter? Hm. Avea ceva din trăsăturile lui, și nasul,. Ei, dar de fapt asta mi înseamnă prea mult. Nu indică decât spiritul. De economie ce domnește la Centru. Dumnezeule! Ce'smintit Walter ăsta! Să ai o asemenea

moacă de copil și să-l lași în plata domnului pentru câteva sute de mii de lire nenorocite. Ce fericit ar fi fost să rămână acasă dacă Madge i-ar fi adus pe lume un copil. Cu ce plăcere și cu câtă grijă ar fi luat temperatura apei pentru baie și nici nu i-ar fi trecut prin minte să se întrebe de ce nu i se dă voie să vagabondeze noaptea pe străzi, prin ploaie, dacă așa are el chef! Dar ce să-i faci, Destinul a vrut să fie altfel.

Destinul a vrut ca a doua căsătorie a lui Vadge să fie mai bi-necuvântată, ca Madge să aibă un copil și el nu.

— Mă bucur foarte mult, senor, că ai clarificat relațiile dintre noi, dar orgoliul manifestat față de mine se justifică în cea mai mică măsură prin glorioasa ramură maternă.

— Nu pricep, răspunse băiatul și roși nițel; ochii îi străluceau și era drăguț ca un inger.

— Vreau să vă întreb de ce, dacă mama dumneavoastră a găsit că v-aș putea fi un tată corespunzător, da, da, atunci de ce sunteți dumneavoastră atât de înțepat? Ai vrea să răspunzi că ești obligat să te tragi din mine, dar să te tutuiești cu mine nu-i obligatoriu? Aș fi bucuros să discutăm toate astea acum, în amănunțime, întrucât spiritul domnilor Washington, Edison și Franklin, pe bună dreptate apreciați de dumneavoastră, senor, ar avea dreptul să-mi pretindă ca, chiar dacă nu mă consider de același rang cu dumneavoastră, să protestez împotriva disprețului pe care-l manifestați față de mine.

— Nici acum nu pricep.

— Nu-i nimic, fiule, pe-aici e un mod îndeobște acceptat pentru conversații; și mie mi se întâmplă la fel.

Băiatul începu să fluiera încetișor. Și se uita cam cruciș, din cauza băuturii.

— Păi bine, vere, u zise Pencroft de-a dreptul. Dumneata nu știi că datoria copilului e să-și respecte tatăl?

— Asta o știu. Dar datoria tatălui e să respecte pe mama copilului.

Ce să-i răspundă acestui puști recalcitrant? Din păcate, în linii mari, avea dreptate. Mai bău un pahar de tequila și, când întinse și copilul paharul, puse frumușel sticla pe podea.

— La toți dracii, senor. Te-ai închinat destul zeului Alcool. Acum răspunde-mi doar la următoarea întrebare: nu mă respecti pentru că sunt un gringo sau pentru că n-o respect pe respectabila dumitale mămică?

— Eu nu te iubesc pentru că timp de doisprezece ani nici nu ți-a păsat de mine. Și știu de la mama, căci de multe ori credea că dorm și vorbea, că un om care nu se interesează de copilul lui nici nu e om.

Jenant. Ce-ar răspunde acum benjamin Walter, scârnăvia?!

— În cazul acesta, senor, cărui fapt îi datorez cinstea de a vă fi avut oaspete în dulapul meu?

— Eram curios să vă văd.

— Numai atât?

— Și pentru că au spus că acum locul fiecăruia e alături de dumneata, recunosc și roși din cauză că recunoscuse. Așa că am fost și eu mândru. Căci chiar dacă nu ești un tată bun, ești totuși un bărbat și asta îmi place. Iar locul meu e alături de băbâi ^.*

— Acesta e un fapt. Dar numai cu știrea mamei dumneavoastră.

— Știe – răspunse și se făcu purpuriu.

— Obișnuiți să mințiți, senor?

Băiatul, cu ochii scăpărând, scoase revolverul. Pencroft, fără a sta pe gânduri, îi dădu una după ceafă și-i luă arma. Băiatul se dădu mai aproape și se uită la el cu o asemenea expresie pe chip încât îl ului.

— Dumneata m-ai lovit?!

— Întrebă amenințător.

— Te-am – recunosc, pașnic, Pencroft. Și ori de câte ori un copil scoate arma în fața tatălui său, fie el membru al casei domnitoare spaniole, sau chiar regele Spaniei în persoană, acel tată ar face bine să-i dea una după ceafă. Și asta din timp, încă de la vârsta de doisprezece ani. De altfel, n-am auzit ca nobilii spanioli să-i fi amenințat pe tații lor cu revolverele. N-am auzit așa ceva decât despre tâlharii din Texas!

— Strigă cu voce tunătoare și se desfășură cât era de lung în fața copilului. Par greșea dacă-și închipuia că Dick se speriasse. Ii întoarse o privire provocatoare, stând cu mâinile la spate și cu umărul undeva la nivelul stomacului lui Pencroft.

— Pe mine nu m-a lovit încă nimeni!

— Destul de rău. Eu am să te lovesc ori de câte ori te vei purta nerespectuos față de mine. Întrucât, dacă n-ați știut până acuma, senor, dumneavoastră binevoiți a fi un puști mucos.

— Asta e o jignire!

— Țăsta e un fapt. Iar acum mă bucur că n-am venit acasă timp de doisprezece ani, căci față de un asemenea copil e normal să ai reticențe. Și, după cele întâmplare, n-am să mai revin alți doisprezece ani. La-ți arma, domnule.

Și îi predă revolverul. Băiatul stătea uluit.

— Dumneata îndrăznești să-mi dai.

— Mie nu mi-e frică nici de dracu – zise și se întoarse cu spatele, căci nu-și mai putea reține râsul. Apoi se întinse pe pat.

Băiatul stătea acolo, cu arma în mână, aproape disperat la vederea unei asemenea indolențe.

— Cară-te, sefăor – se gândi, să-l gonească acasă, căci maică-sa trebuie să fi fost îngrijorată. Nu cunosc copii care ridică revolverul împotriva propriului lor tată. Și se întoarse cu fața la perete. Auzi multă vreme respirația agitată a copilului, apoi îl cuprinse somnul. Spre seară îl trezi un zgomot; din stradă se auzea un murmur de voci. Sări în picioare și se duse la fereastră. Grupuri mai mari și mai mici discutau în fața casei, din toate părțile apăreau în grabă oameni, venind dinspre piața centrală. N-ar strica să șteargă putina. Totuși îl

supăra faptul că-i băgase într-o asemenea belea pe cei din Fillipon. Deschise ușa și se dădu înapoi, speriat.

Senor Dick ședea lângă prag, cu capul într-o parte, rezemat de ușior, cu pistolul cu două țevi în mână, și dormea. Stătea de pază! Îl atinse. Băiatul sări în picioare, dar când îl zări pe Pencroft ascunse repede revolverul.

— Senor, spuse încetișor.

— M-am gândit la cele ce mi-ați spus.

— Am văzut – dădu din cap Pencroft. V-ați cufundat în dumneavoastră, cum s-ar zice. Și ce-ați descoperit? „

— Dumneavoastră. Bâigui, și părea că i se va frânge limba.

— Dumneavoastră. În multe privințe. Poate. S-ar fi putut să aveți oarecare dreptate. Căci un copil asupra tatălui său. Chiar dacă e un gringo. Să nu ridice mâna. Pistolul.

— Mă bucur, senor. Că reculegerea dumneavoastră a dat asemenea rezultate. În acest caz, nu fiți supărat pe mine pentru că v-am dat una după ceafă.

— Interesant, zise copilul și dădu din cap, mflinn. Nu „-” supărat. Cu toate că aș fi vrut. Și dădu din nou din cap cu tristețe. Interesant. Eu nu m-am supărat de loc pe dumneavoastră, senor.

Pencroft îl mângâie pe creștet și-l bătu ușurel cu palma. Dick roși.

— Nu-i o minune chiar așa de mare. După cum vezi, unele lucruri pot fi rezolvate bărbătește și totuși fără arme.

— Mi-am dat seama că tot nu mă pot măsura cu dumneata. Cutoâte că am crezut întotdeauna că, dacă mă lovește cineva, pot să mă iau la bătaie cu el, oricine-ar fi.

— Asta e tocmai pentru că ești un adevărat bărbat. Un bărbat adevărat nu l-ar amenința niciodată pe tatăl lui cu pistolul. Și nu există bărbat adevărat căruia să-i fie rușine că în copilărie tatăl lui i-a dat una după ceafă

— E posibil, senor. Dar. Nu mi-o lua în nume de rău, de unde aș fi putut să știu?

Găsea niște răspunsuri puștiul ăsta! Ar trebui să-l audă Benjamin Walter. Un copil ca ăsta! Pentru câteva sute de mii de lire nenorocite. Copilul se frământă îndelung în sinea lui, apoi întrebă:

— Spune-mi, senor, crezi oare că un Benjamin Franklin sau generalul Grant au primit și ei vreo palmă vreodată, să zicem, de la tatăl lor?

— Sunt convins. Până și Washington.

— Asta nu se poate!

— Strigă Dick, uluit. Washington nu putea să capete o palmă nici măcar de la tatăl lui!

— Mă bucur că sunteți un atât de mare admirator al lui Washington, cu toate că nici el nu era decât un gringo!

Copilul bătu enervat din picior.

— RSenor! Am/eținut învățăturile dumneavoastră, dar să nu îndrăzniți să-l faceți gringo pe Washington!

— După dumneavoastră ce-a fost Washington dacă nu un gringo?
Deveni iar roșu ca focul și spuse, derutat:
— Washington. E foarte simplu ce-a fost..
— Și brusc, încheie discuția tăind aerul cu mâna: Washington a fost Washington! Și gata! În nici un caz nu poate fi numit gringo.
— În locul dumneavoastră, eu n-aș numi pe nimeni gringo, căci acesta e un nume de batjocură.
De data asta nu mai înțelegea.
— De ce să nu-i spui unui gringo că e un gringo?
— Pentru că, de exemplu, și Washington e un gringo, și tatăl dumneavoastră de asemenea.
— Asta e altceva.
— Într-un cuvânt, nu e bine ca un cetățean al Statelor să-i disprețuiască și să-și bată joc de' compatrioții lui americani. Ceați face dumneavoastră, senior, dacă mâine Japonia sau Brazilia ar ataca Statele Unite și s-ar anunța de la Casa Albă că și copiii de doisprezece ani trebuie să ia arma în mână?
— Per Dios! Asta nu-i o întrebare! Toată lumea s-ar bate până la ultimul glonț și până la ultima suflare!
— E firesc. Și dumneavoastră, senior, ați apăra acest pământ împreună cu niște oameni cărora, de asemenea, libertatea Statelor le e mai scumpă decât orice. V-ați da sângele sub același drapel, ați muri alături, deși, după dumneavoastră, ei sunt niște gringo, ceea ce este un nume de ocară. Sub drapele curge un singur fel de sânge: și acesta e roșu, nimic altceva. Experiență personală, senior.
Copilul îl privea cu ochii larg deschiși, extrem de încurcat.
— Iar acum duceți-vă acasă, dar imediat.
— Încheie Pencroft.
— Nu mă duc! Rămân cu dumneavoastră!
— Copilul e dator să-și asculte tatăl! Și să nu mă întrebi că de unde era să știi asta, căci, dacă n-ai știut-o până acum, o afli de la mine.
— Qar eu acum nu sunt fiul dumitale. Eu acum, împreună cu toți bărbații din Fillipon, vreau să lupt alături de dumneata.
— Așadar ești soldat. Atunci ești cu atât mai mult dator să te supui. Soldat! Du-te acasă la maică-ta, că-ți dau una după ceafă, băiete, și o să ne certăm din nou. Stânga-mprejur! Înainte marș!
Dick plecă abătut, făcând niște pași îngrozitor de mari, în jos, pe scări.
Pencroft mai privi o vreme după el și mormăi ceva în sinea lui despre niște nenorocite de cinci sute de mii de lire.
Apoi trecu prudent peste pervazul ferestrei camerei lui. Sus era întuneric, nu puteau să-l vadă. Se cațără pe acoperiș și porni în grabă în lungul străzii.
Din toate părțile, oamenii se revărsau spre piața centrală.
Sări pe acoperișul unei clădiri mai scunde, și, văzând că în spatele ei e un teren pustiu și întunecos, își dădu drumul de-? Lungul burlanului.

Se furișă mai departe până la gard, sări peste el, și, îhcel. Prinse a se strecura înainte. Uneori rămtnea nemișcat minute în șir. Auzea oamenii vorbind

— Era și timpul!

— Dar ce vom face?

— O să ne spună el! Altfel n-ar fi venit acasă! Nu putea să dorească pieirea orașului!

— Știa că Borges îi e complice! Știa că Burns colaborer Vuperin! A îndrăznit să-i înfrunte de unul singur!

Se îndepărtară. Se furișă: și el mai încolo și ajunse în spatele câfciumii.

Aruncă o privire pe fereastra din dos. *

Prentin!

Cucuvea afurisită!

Numai de-ar ști de ce e atât de înspăimântător moșneagul ăsta zdrențaros, în ce constă puterea lui, cu care poate să omoare pe oricine? De ce trebuie să se ferească de el?

Înăuntru abia erau câțiva oameni; azi cârciumă era pustie dintr-un motiv necunoscut.

Pencroft ținea mina pe pistol. Ce-ar fi dacă, fără să mai stea pe gânduri, ar slobozi vreo patru gloanțe în Prentin? Îl mâncau degetele. Atunci apăru un om, un vânzător ambulant, străin de oraș.

— Se vedea după cum era îmbrăcat – și zise:

— Nu știți unde e șeful poliției?

Spre cea mai mare uimire a lui Pencroft, Prentin fu acela care răspunse:

— Eu șahț șeful poliției.

— Ce faci pe nebunul aici?

— Zise celălalt. Vreau să vorbesc cu șeriful. Sau unde-i dirigintele poștei?

— Eu sunt dirigintele poștei – răspunse iar zdrențarosul.

Străinul[^]ra pe cale să-l ia la palme, dar ceilalți îl reținură.

— Lăsați-l, săracul, îi explică patronul. ăsta-i Codlinger cel mare. Are o manie. Orice întrebare i s-ar pune, răspunde afirmativ. Și se întoarce spre moșneagul în zdrențe:

— Unde e împăratul Japoniei?

— Eu suit împăratul Japoniei – răspunse bătrânul.

Cu capul tras între umeri, Pencroft o șterse cât putu de repede.

CAPITOLUL X.

După ce-și reveni, Benjamin Walter stătu de vorbă cu Bun-ny, apoi rămase singur cu cealaltă femeie, cu aceea mai severă.

— Vă rog. De multe ori m-am gândit, în starea asta a mea, că e numai o iluzie. Nu înțeleg. De ce m-ai îngrijit și dumneata?

— Spune-mi tot, ce-ai făcut cu Pencroft? Ce-i cu schimbul acesta fantastic de persoane?

— Pencroft trăiește, răspunse încetișor. Unde se află, asta nu știu.

Madge nu forjă lucrurile. După-amiază, bolnavul deveni mai vioi și atunci povesti totul, de la sine.

— În Australia, un fermier foarte bogat m-a angajat și mi-a spus că o face pentru că semăn cu o rudă de-a lui, odinioară dragă, și care a devenit un vagabond. Degeaba îl tot cheamă, nu vrea să vină la el, să ducă o viață ca lumea. Fermierul se numea Gabriel Walley. Unicului fiu pierise într-un accident, zburând deasupra junglei. Nenorocirea îl îmbolnăvi pe bătrân, care-și făcu testamentul, am auzit din camera alăturată, lă-sându-și întreaga avere lui Tivald Pencroft.

Făcu o scurtă pauză, gâfâind: obosise vorbind atâta dintr-o dată. Madge urmărea cu atenție, chipul ei nu exprima nici mânie, nici îngăduință. Asculta liniștită.

— Am văzut că bătrânul n-o mai duce mult, continuă bolnavul, și am hotărât să dau un impuls nou tristei mele cariere întreaba rupte. O nouă turnură vieții mele ratate. Să pun mâna pe avere. Mi-a plăcut întotdeauna să am bani și am știut să trăiesc bine. Femeile mă iubeau și, adăugă cu un oftat, nu m-ăr mai fi iubit.*

— Asta nu mă interesează, zise Madge și, acum, pentru întâia dată, se uită în podea cu oarecare antipatie.

— De nu m-ar fi interesat nici pe minei într-un cuvânt, am pornit la drum pentru ca. Până ce bătrânul va muri, să pun muia pe averea lui Pencroft. Nu mi-a fost ușor să-l găsesc. Apoi am căutat un medic care m-a finanțat și am pus mâna pe avere.

Povesti toată escrocheria până la capăt, operația, precum și calea lui spre acest pat de spital.

— Și acum, dacă vrei, poți să mă denunți.

— Nu te denunț. Găsim noi ceva. Stai aici și te vindecă și apoi vom discuta totul în amănunțime.

Și era. Acolo și Bunny, răvășită și regăsită, cu pelerina ei de cauciuc, îndepărtând firele de păr de pe fruntea bolnavului. Și îi spuse cu un dispreț profund, aruncându-i priviri nimicitoare:

— Dacă vrei un pic de supă de găină, să. Știi că ți-am pregătit.

Madge ieși liniștită, tristă, mai plânse puțin pe culoare, dar își șterse de îndată lacrimile, se pudră, căci ar fi murit de rușine s-o vadă cineva.

— Pencroft se simte mai bine?

În fața ei se opri un om cu mustăți uriașe și doi brancardieri.

— Ce aveți cu Pencroft?

— Îl mutăm la spitalul închisorii. Nemernicul de Oliver Bu-bo a recunoscut că au jefuit împreună seiful de pe Pernambuco-co, în Honduras.

— În Honduras a fost grațiat!

Inspectorul zâmbi cu amărăciune.

— De asta îl cheamă pe el Tivald Belea 13, ca Pernambuco să fie vapor american și astfel, conform legilor internaționale, exteritoriu american; așadar

președintele Hondurasului nu poate grația în acest caz, ci numai președintele Statelor Unite. Iar acesta n-a făcut-o.

— Tăsați-l acum. Zise Madge, cu voce scăzută, mănâncă supă de găină.

Și, cu ochii plecați, se îndepărtă în vârfukpicioarelor. Ce bine că Pencroft nu-și primise milioanele, pentru că ar fi cumpărat și el o grațiere; nici el mi se pricepe la dreptul internațional și acum ar fi aici cu milioanele lui și ăștia l-ar băga la închisoare: șnapanul, găinarul, rușinea lumii.

Benjamin Wălter suferise îndeajuns în contul acelor cinci sute de mii de lire, pentru a încerca să cedeze partida și să-și clarifice identitatea. Dar poate că nici n-ar izbuti.

Întrucât însă fusese grațiat în Honduras și suferise mult de pe urma glonțului primit în cap, având în vedere toate aceste circumstanțe atenuante, precum și faptul că afacerea se petrecuse cu cinci ani în urmă, tribunalul îl condamnă la numai două luni.

O nimica toată!

Și, după aceea, Madge mai pleca din când în când la New York, lăsând casa în grija fetei. Vivian avea optsprezece ani, tatăl ei, soțul de-al doilea al lui Madge, Anton Bulker, consilier municipal se bucurase de un respect unanim și orașul îl înmormântase la loc de cinste. Fusese cunoscut drept un om de treabă, punctual, care nu întârzie nici măcar un minut de la birou și, la prânz, înainte de a pleca se spală timp de zece minute pe mâni, săpunindu-se și frecându-se cu periuța de unghii, ca un chirurg. Apoi, cu ajutorul unei lame speciale a briceagului, execută operațiunea pe cât de inutilă pe atât de temeinică asupra unghiilor sale curate ca neaua, își potrivește pălăria, își ia bastonul și se duce acasă. Poseda un ceas de buzunar pe care îl întorcea întotdeauna la aceeași oră, și avea o părere pe care și-o exprima întotdeauna în aceeași ocazie, și cariera și-o datora faptului că, în cazuri dintre cele mai complicate, cugeta îndelung și după aceea zicea: „Nu se mănâncă supa la fel de fierbinte cum se fierbe”. Din cauza asta, trecea drept un om deștept și talentat. Își pregătea el însuși apa pentru baie, care nu avea voie să fie mai rece de douăzeci și opt de grade și mai caldă de treizeci.

Trecură zece ani de când murise și Vivian, deoarece Madge o dorea, ducea în fiecare săptămână flori la mormântul lui, ceea ce, de altfel, nu era o corvoadă, căci chiar dacă era de-o șchioapă când îi murise tatăl, ținea minte că-l iubise mult.

Dar știa prea bine că Madge se gândește la un om cu numele de Pencroft, iar Kitty, bătrâna bibliotecară, singura prietenă a mamei sale, îi povestise că Mammy fusese îndrăgostită de omul acela; el trimitea câteodată scrisori și Vivian își amintea că, pe când era o fetiță, i-a trimis niște bijuterii false, care au fost urcate în pod, într-o ladă mare. Mai știa însă și că Mammy co-borâse bijuteriile noaptea, când credea că ea n-o vede și le ascunsese în dulap printre vrafurile de lenjerie, unde, de altfel, păstra și un mic capital, într-un ciorap tăiat în două. Și când a întrebat-o dacă nu se teme de hoți, a oftat și i-a

răspuns că nici măcar de spărgători de seifuri. Și i-a făcut observația că vorbește prea mult și că asta nu se cuvine la o tânără fată.

Apoi auzi că sosise în orașelul învecinat, la Bullock, un om cu numele. Marlow, care se îmbogățise în Honduras. O dată, în timpul mesei, spusese că ar putea fi întrebat acest Marlow, poate că știe el ce mai face mister Pencroft cu care Mammy se certa câteodată, în somn.

În legătură cu asta părerea lui Madge fu că Vivian s-ar putea alege cu câteva palme. E și asta un punct de vedere. Vivian nu mai spusese nimic, dar era totuși fiica lui Madge: prima dată când Mammy zise că are treabă la New-York, treabă despre care Vivian știa de la Kitty că e în legătură cu vizitarea unei mchisori, Vivian plecă pur și simplu până la Bullock și bătău la ușa casei Marlow.

Îi deschise un domn în vârstă, uscățiv și morocănos.

— Ce dorești?

— Vă rog, mister Marlow, dumneavoastră ați venit din Honduras și un vechi prieten al familiei noastre se ocupă acolo cu vânzări-cunipărări. E specialist în mobilă.

— Cum îl cheamă?

— Pencroft... Morocănosul domn bătrân deveni de-a dreptul înnegurat.

— Nu știu dacă ești în cunoștință de cauză, miss Bulker, răspunse cu răceală, că Marlow-ii sunt descendenți ai lorzilor Marlow, emigrați din comitatul Essex.

— N-am știut asta, și dați-mi voie să vă felicit. Dar, acum e vorba dacă v-ați întunit cumva cu acest mister Pencroft, care e un vechi prieten al familiei noastre.

Bătrânul se ridică, în semn că închisese convorbirea.

— N-am întâlnit nici un domn cu acest nume. Mal doriți ceva, miss Bulker?

— Nimic. Sunteți un moșneag lipsit de politețe și. Un bădăran!

— Strigă, roșie la față, aproape plângând, și plecă în goană. Abia dăduse colțul și o ajunsese din urmă un tânăr.

— Vă rog să mă scuzați, miss Bulker, m-a trimis tatăl meu.

Eu suit Henry Marlow. Tata vă roagă să nu fiți supărată. Ulterior și-a adus aminte că totuși îl cunoaște pe acel domn.

Erau minciuni. Henry era curios să afle cine e frumoasa vizitatoare și trăsesese cu urechea.

— Vă rog, eu nu obișnuiesc să fiu necuviincioasă. Dar. Stimatul dumneavoastră tată m-a jignit.

— I-a părut foarte rău. M-a rugat să vă invit la o cofetărie și să vă dau informații despre acest Pencroft.

Vivian nu bănuia nimic. Poate, dacă acest tânăr n-ar fi fost atât de fin și de politicos și drăguț și. În sfârșit, nu-i nimic rău în asta. Și mai e și frumușel. Aceasta era o apreciere obiectivă. Apoi, la cofetărie, află câteva date destul de interesante în legătură cu Pencroft. Ieși la iveală că se întâlnise cu tatăl lui

Henry la cursele de cai din Honduras și-i merge destul de bine, se ocupă cu negoțul de cereale, s-a însurat, are doi copii, iar iarna trecută a făcut față unei pneumonii, dar nu mai are nimic, s-a vindecat și, de fapt, l-a rugat pe bătrânul Marlow să transmită salutările sale familiei Bulker al cărei prieten vechi este.

Cam astea fură toate minciunile pe care le debită dintr-o suflare tânărul, îndatoritor, entuziast și înfocat, apoi, fără nici o tranziție, îi propuse Vivianeii s-o învețe să joace tenis, îi aduse la cunoștință că el este un filatelist pasionat, că are un automobil sport și că i-ar face plăcere s-o conducă până pe Mount Washington de unde se deschide o vedere minunată.

— Unde e un serviciu ireproșabil și unde, în timpul zilei, chiar și cele mai cuminți fete de burghezi pot să facă excursii fără supraveghere.

Vivian nu fu de acord nici cu tenisul, nici cu excursia, mulțumi pentru prețioasele date despre Pencroft și se duse acasă, iar acasă constată din nou că acest Henry era un băiat drăguț și poate că era mai puțin obiectivă decât în cursul după-amiezii. Două zile mai târziu, își făcu apariția tânărul Marlow, cu pușca pe umăr și cu câinele de vânătoare alături; era în trecere și, așa stând lucrurile, a așteptat, deoarece nu contează acele câteva ore până ce Vivian va ieși din casă. Îl ajutase câinele sau instinctul omului îndrăgostit? Un lucru era sigur: tânărul evitase cu multă iscusință întâlnirea cu Madge, ceea ce fusese o faptă destul de înțeleaptă. Nu așteptase decât ca să-i comunice un amănunt, rugat de tatăl lui, care își adusesese aminte, între timp, că Pencroft îi făcuse o vizită colonelului Lindbergh în trecere prin Honduras^ cu care ocazie luaseră ceaiul împreună, căci bătrânului îi merge destul de bine și are un cerc de cunoscuți agreabili.

Cu timpul, în creierul bătrânului Marlow apăreau tot mai des alte și alte amintiri privitoare la Pencroft și, în asemenea cazuri, Henry îi făcea câte o vizită Vivianeii, ca să-i aducă la cunoștință aceste vești. Uneori, când Madge pleca prin oraș, cu pachete mai mici sau mai mari, pe la săracii ei, (e vorba de o cunoștință care stă la închisoare, sufletelele).

— Explica mereu Kitty, dar nu vrea ca tu să afli și știi cum e ea.) atunci discuta” cu Henry ziua întreagă despre cazul Pencroft și o dată se întâmplă să se și sărute în legătură cu acest caz, nu se știe din ce motiv.

În schimb, Madge îl vizita pe Walter. Așa era ea. Doar pentru că purta numele șnapanului. Doar pentru că era închis în locul lui, pentru că nu-i putea duce nimic, cu toate că ar fi vrut atft de mult.

Și, o dată, când erau numai ei doi, căci de foarte multe ori îl vizita șiBunny, Bunny, care lăsase totul în plata domnului și se mutase la o rudă de-a ei din New-York, ca să poată fi alături de el zi de zi.

— O dată, așadar, nu era acolo decât Madge.

— Mrs. Bulker.

— Zise Walter. Aș vrea să-mi ascuți mărturisirea într-o chestiune importantă și s-o păstrezi. Mai este un lucru pe care nu ți l-am destăinuit; e în legătură cu orașul meu natal și cu o afacere deosebit de ciudată. De pe vremea când încă mai puneam piciorul prin Fillipon.

HBunny nu știe?

Walter o privi uimit.

— Ce știe Bunny? Nu poa”te ști nimic despre mine. Bunny e severă și o doare orice. Toate astea s-au întâmplat acolo, în jurul ei, dar niciodată n-a știut nimic, cel mult bănuia că-mi fac de cap cu femeile și că sunt nevoit să părăsesc orașul din pricina scandalurilor sentimentale. Intrigi amoroase.

— Ți-am spus că așa ceva nu mă interesează!

— Ești încă atât de tânără, crede-mă, cu timpul asta îți va trece.

— Așadar, ce pot face pentru dumneata?

— Am să scriu o scrisoare despre tot ceea. Ce vreau să-ți fac cunoscut, voi scrie de fiecare dată cât voi putea și am să las să hotărăști dumneata ce să faci cu manuscrisul. Poate că vei citi în ziare sau vei auzi ceva care va face să capete importanță folosirea acestei scrisori.

— Ia spune-mi, ce fel de loc e acest Fillipon?

— HEste denumit Orașul Revolverelor Mute. De mulți ani nu a mai răsunat nici o împușcătură.

— Mă bucur că e un loc atât de pașnic.

— De ce?

— Pencroft mi-a scris că se află acolo. Ce-i, ce s-a întâmplat, mister

Walter?

Se făcuse palid ca moartea și-i tremurau mâinile. Paznicul se apropie.

— Ei? Vrei un pic de apă?

Deținutul se așeză, întrucât i se muiaseră genunchii și, după ce paznicul se îndepărtă, șopti:

— Mrs. Bulker. Asta e. și am să mai scriu.

Cu un gest iute, puse o mulțime de hârtii în munile femeii uimite și, începând de atunci, la fiecare vizită u mai dădu câteva coli scrise mărunt. „

CAPITOLUL XI.

Scrisoarea lui Benjamin Walter „Stimată doamnă! Istoria foarte ciudată de mai jos este, din păcate, adevărată până la cel din urmă cuvânt. M-ați informat adeseori asupra tristei dumneavoastră situații, mă refer la faptul că vă opuneți oricăror povești amoroase; dați-mi voie, per-miteți-mi să vă invidiez din această cauză. Încă de la vârsta școlii a trebuit să părăsesc pentru o vreme Filliponul, în urma unei istorii de dragoste. Aveam șaisprezece ani și m-au scos din oraș prin contrabandă, noaptea, într-o căruță încărcată cu tot felul de mărfuri, ca să mă apere de revolverele unui tată furibund și a doisprezece membri de familie înfuriați. Mai târziu, când m-am putut întoarce și am hotărât cu Bunny să ne cununăm, întâmplări de genul acesteia s-au continuat într-o măsură sporită, în taină, în așa fel încât fiecare credea că n-o are de rivală decât pe Bunny, am întreținut legături romantice și mai puțin romantice cu femeile filliponeze.

Principala avere a Filliponului o constituia bogata mină de cărbune din împrejurimi. Odinioară, cele două orașe vecine, Fillipon și Ravian, concuraseră

pentru aceste terenuri. Până la urmă, acum câteva decenii, contele Montagezza dobândise, pentru Fillipon, terenurile și dreptul de exploatare.

Acestea s-au întâmplat pe vremea când în Mexic se sfârșea aventura tragică a împăratului Maximilian. Mai trăiesc doi-trei bătrâni din cei care-și aduc aminte de acele timpuri îndepărtate, împăratul Maximilian primise un ajutor relativ însemnat de la Napoleon al III-lea pentru a-și apăra stăpânirea. Când Juarez își organizează armata lui nimicitoare, agenții împăratului Maximilian pleacă oriunde se putea ajunge dincolo de hotarele Mexicului pentru a organiza, la rândul lor, o armată de rezervă. Vuperin și contele Montagezza erau oameni de încredere ai împăratului Maximilian și dădeau și ei ajutor la organizarea unei armate în Texas și în Statele din sud. Atunci apăru Prentin, un ofițer al împăratului Maximilian, englez de origine, care, cu mijloace disperate, voia de asemenea să angajeze soldați pentru ultima rundă a partidei și aduse cu sine o sumă îngrozitor de mare, pe care o depuse în custodie, în Ravian, la Vuperin. Vandramas, un căpitan din America Centrală, care era și el omul împăratului Maximilian, reuși să adune o veritabilă armată, nu-i lipseau decât armele și alte asemenea accesorii. De altfel, Vandramas era născut în Portugalia, era concetățean al tatălui meu, căci și noi am imigrat în Texas venind din acest stat din America Centrală și numai tata, eu și Vandramas vorbeam acel idiom latin aparte care, în Portugalia, e limbă oficială. Tata avusese grijă ca nici eu să n-o uit și, când ne întâlneam cu Vandramas, acest grai de acasă ne provoca o stare asemănătoare celei pe care am fi avut-o bând un plăcut vin vechi, aromat.

Contele Montagezza aduse banii de la Vuperin și, împreună cu Prentin, pleacă să cumpere cele trebuincioase pentru înzestrarea armatei. Iar Vuperin și Vandramas rămaseră cu oamenii să-i aștepte. Într-o săptămână, oamenii cărora abia reușeau să le asigure hrana se împrăștiară încetul cu încetul. Contele Montagezza se întoarse de unul singur. Prentin fusese informat între timp că totul era pierdut, Juarez învinsese, împăratul Maximilian fusese executat. Înainte de a-l fi putut împiedica cineva, credinciosul ofițer s-a sinucis la Fillipon.

Contele Montagezza, conform dorinței din urmă a lui Prentin dobândi mina pentru Fillipon, la Ravian însă începură să circule anumite zvonuri cum că Montagezza l-ar fi ucis pe Prentin și cu banii care, de fapt, i s-ar fi cuvenit Ravianului, întrucât fuseseră depuși în grija lui Vuperin, aranjase la New-York afacerea cu mina și, după alcătuirea unui concern, în posesia condițiilor prealabile necesare, procedase la începerea exploatării. Trecură decenii fără ca încordarea, atmosfera sufocantă ce plana asupra celor două orașe, să se fi risipit. Montagezza muri, locul lui fu luat de fiul său. Și fiul lui Vandramas deveni căpitan în America Centrală și moșteni de la tatăl lui această afacere tenebroasă în care întrezări posibilități imense. Se spune că Vandramas căpătase o misiune în Mexic, că i se promisese o substanțială participare dacă reușea să aducă dovezi că comoara trecută peste graniță i-a fost luată prin crimă, lui Prentin, ai cărui urmași trăiesc și azi în Mexic, iar mina era o

acoperire excelentă pentru un proces. Fiul lui Vuperin și acoliții lui din Raviân vor să dovedească faptul că mina a intrat în stăpânirea Filliponului pe cale ilegală, prin crimă și jaf. Dacă ar reuși să probeze că Ravianul a fost înlăturat de la stăpânirea minei datorită unui act criminal, asta ar anula valabilitatea concesiunii și mina ar deveni a Ravianului.

În schimb, Filliponul, a cărui întreagă putere și avere constă în această mină, e pregătit să se apere împotriva oricărui atac. Și un oraș și altul devin teren pentru intrigi nenumărate, spioni pângăriți. Jurăminte secrete și asociații clandestine, bănuieli, ven-Jetf mocnind de-a lungul generațiilor apasă, o dată cu praful de cărbune al minei, acea regiune. Oameni care, pe neașteptate, își părăsesc casa străbună, câte o împușcătură singuratică de pistol care pune capăt vieții cuiva, de undeva.

Și iată că, într-o zi, Vandramas sosește la Ravian, rănit, și se asociază cu Vuperin. De acum se străduiesc împreună să adune date despre împrejurările morții lui Prentin și despre ultimele lui indicații.

În atmosfera aceasta au crescut oamenii din cele două orașe.

Eu eram mult prea ușuratic pentru a lua parte în mod serios la afacere, apoi și din cauza scandalurilor mele amoroase am lipsit perioade îndelungate din oraș. Pe atunci, cu o trupă ambulantă, sosise Flora, Flora de care m-am îndrăgostit serios și mortal. Și ea mă iubea. Un om foarte bogat călătorea în urma companiei teatrale, un admirator fără speranță al Florei care o ți ceruse în căsătorie de mai multe ori.

În vremea aceea, cu un prieten de-al meu numit Burns, voiam să devenim cu orice preț milionari. Ne străduiam să inventăm. Un leac miraculos împotriva căderii părului și să câștigăm milioane în felul acesta. Eram îndrăgostit de Flora, pe Bunny voiam s-o iau de nevastă, dar cumnata lui Burns, Hildegard, era pe atunci iubita mea de taină și sedusesem și o fată spaniolă, nobilă. O, Doamna mea! Aici la închisoare, după aceste groaznice peripeții, azi, în sfârșit, văd toate cu totul altfel. Am fost un om îngrozitor, lipsit de conștiință și josnic! Dar încă de pe atunci am primit întâia palmă a Destinului. Flora Sterbin-sky, pe care o iubeam și care mă iubea, a fost nevoită să-i dea ascultare bogatului ei admirator și să se căsătorească cu dânsul, pentru că tatăl ei, un solist ușuratic și bețiv, delapidase. În-tâmplător, prenumele lui e identic cu cel al lui Pencroft: Tivald Sterbinsky. Eu i-am găsit un loc de valet la Bunny.

Bunny n-are nici cea mai vagă bănuială despre toate acestea. Nu știe nici că fratele ei s-a sinucis pentru că eu am sedus-o pe Hildegard, logodnica lui. Bunny mă socotește până astăzi un om căruia pur și simplu îi fug ochii după femei și atât. Burns, care se însurase cu sora mai mare a lui Hildegard și era farmacist, mă ura, dar, pe atunci, încă nu știam asta. Am folosit și priceperea lui în ale meseriei la invenția mea care ar fi trebuit să împiedice căderea părului. Am expediat două sute de sticlute ca mostre din soluția aceasta fabricată acasă la mine și, ulterior, am aflat că Burns adăugase ceva din care cauză oamenii s-au îmbolnăvit, pielea capului li se acoperise de plăgi, iar unul,

mai târziu, chiar dacă nu din cauza asta, a și murit. Burns îmi adusese vestea, gâfâind și, aparent, înspăimântat. Ulterior am aflat că Burns se îndrăgostise de sora soției sale bolnave, de Hildegard, care pe atunci era iubita mea, și în felul acesta voia să mă îndepărteze. Mă simțeam nenorocit. Nici 'Flora nu mai era acolo.

Acestea au fost preliminarile; datorită lor am ajuns în starea sufletească care explică cele întâmplate. Tocmai îmi făceam bagajele ca să mă salvez, când mă căută tatăl meu. Erau câțiva ani de când nu-mi mai vorbea. Îmi spusese că în acea zi avusese loc un eveniment senzațional: un străin cu numele de Paolo, care trăiește în oraș de o vreme, adunase toate datele necesare și intenționează să plece cu ele la New-York și să dovedească faptul că, cu ani în urmă, Montagezza l-a ucis pe Prentin, i-a luat banii și, în felul acesta, a pus mâna pe mină în dauna Ra-vianului. Asta ar fi o lovitură mortală pentru Fillipon. Dacă toate astea ies la iveală, orașul va ajunge în mizerie, toată lumea va cădea pradă sărăciei și rușinii. Prunii nouă cetățeni ai Filliponului au hotărât ca, în interesul orașului și al familiilor lor, să sfârșească cu Paolo înainte ca acesta să poată transmiță Documentul forurilor respective.

După aceea, tatăl meu continuă: Viața ta plină de păcate te-a adus în situația de a fi nevoit să fugi, să părăsești orașul. Ai putea face acum ceva, în așa fel ca multele tale păcate să ne salveze pe noi toți. Asumă-ți vina de-al fi omorât pe Paolo, pe acest om necunoscut care a vrut să duca la Filliponul la pieire, și fugiții așa fel încât să duci, o dată cu păcatele tale, și întunecatul nostru păcat, pe care trebuie să-l săvârșim pentru că suntem neputincioși. Altă cale nu există.

În starea în care mă aflam, am primit de îndată. În regulă. Am semnat o declarație prin care le aduc la cunoștință fillipo-nezilor ce-am făptuit. Am semnat și nici măcar nu l-am văzut pe Paolo. Nici măcar nu știam cine era. Mi-am luat rămas bun de la Bunny. Ea nu știa nimic despre toate acestea. Credea că plec ca să mă îndrept, să creez o posibilitate de existență pentru noi doi și apoi o să vină și ea. Ea mi-a dat bani de drum. M-am dus să-mi iau rămas bun și de la femeia aceea despre care știam că așteaptă un copil de la mine. Asta mi-a provocat emoții în plus. Fratele ei – despre care pteă atunci habar nu aveam că există; * – se afla tocmai acolo și m-a tras la răspundem. Ne-am bătui și nm părăsk F'Jlipcaul a un glonț în umăr.

Ce s-a întâmplat după aceea au mai știu decât din scrisorile tatei și ale lui Bunny. Cei nouă au redac: at un fel de document prin care toți nouă declară că-și vor face imposibil un alibi – în felul acesta răspunderea va fi egală – și că-l vor omorî pe Paolo. Dacă recunoașterea mea n-ar îndepărta bănuiala de la ei, atunci va rămâne să fie toți la fel de vinovați. Și ceea ce s-a petrecut după aceea seamănă într-adevăr eu o poveste cu fantome. Cei nouă oameni îi așteptau pe Paolo la marginea unei păduri, pe un drumeag. Despre Paolo știau că purta o pălărie de fetru cu boruri largi, o haină lungă neagră, și voia să meargă la gară. Apăru Paolo și, la oarecare distanță în urma lui, o fetiță cu un cărucior în care-i ducea bagajele. Când ajunse la buza prăpastiei, cei nouă oameni ieșiră din

beznă, îi smulseră haină și-l îmbrânciră în adânc. Apoi se îndepărtară în goană. În scurtă vreme, ajunse acolo și fetița cu căruciorul și nu-l zări pe Paolo. Fugi la poliție și polițiștii descoperiră în prăpastie pălăria cu boruri largi, urme de sânge, dar cadavrul fusese purtat cine știe încotro de apele repezi. După aceea se duseră la locuința lui Paolo, ca să-i sechestreze lucrurile și să deschidă ancheta și atunci avu loc surpriza: pe Paolo îl găsiră în cameră, mort, împușcat, iar crima avusese loc cu puțin timp înainte. De atunci se răspândi în oraș zvonul că sufletul ofițerului ucis al împăratului Maximilian, Prentin, se întoarce din când în când de pe lumea cealaltă, că el este stăpânul tuturor și dispozițiile lui, pe care le comunică edililor orașului sub forma unor scurte ordine bătute la mașină, tebuie executate, cu atât mai mult cu cât misteriosul act, Documentul, pe care-l căutase și Paolo, se află la el. Cineva fusese deci omorât, cineva care, după convingerea celor nouă oameni, ar fi trebuit să fie Paolo și nici până azi nu se știe cine era, și cineva l-a ucis pe Paolo înainte ca poliția să fi ajuns la locuința lui. Dar nu cei nouă făcuseră asta. Acum, Documentul e o armă ucigătoare în mâna unui șantajist nevăzut, o armă cu care s-ar putea acționa în orice clipă. Dezvăluind crima, poate aduce rușinea, folosind Documentul, poate aduce ruina asupra întregului oraș. Și, astfel, sunt deja patru tabere care se războiesc: Vuperin, în fruntea Ravianului, Burns, care e conducătorul Filliponului, Vandramas, care cercetează în favoarea moștenitorilor mexicani, și forța nevăzută, necunoscută, care ține totul în muniile ei: Prentin.

Cine este Prentin? Nimeni nu știe, nu sunt văzute decât poruncile pe care le dă în scris.”

Iată ce cuprindea scrisoarea lui Benjamin Walter.

Între timp, la Fillipon buboiul se cocea.

Cine e Prentin? Aceasta era întrebarea care-l frământa pe Pencroft, în timp ce se furișa prin spatele casei. -

Ce să facă în infernul dezlănțuit? Căci aici se petrecuseră lucruri groaznice și se vor mai petrece. Din cauza lui.

Ajunse în dreptul unei ferestre care dădea în grădină. Se opri și auzi niște cuvinte șoptite.

— Vrea să se sacrifice.

— Nu-i adevărat! Mie mi-e dubios! Pune la cale vreo viclenie.

— E de datoria lui să spună adevărul.

— Asta nu contează! Și dacă iese totul tocmai pe dos.

— Eu spun că nu mai contează! Să se termine o dată cu bles-temui ăsta!

Trebuie să-i venim de hac lui Prentin! Află că Paolo lăsase un mesaj la Ravian, la Pipo. Cine e acest Pipo nu știu. În seiful lui se află un act, o scrisoare, eeva în legătură cu Documentul.

— Știu asta. Dar unde e Documentul?

— Spune-mi, șopti o voce de femeie, ce-a zis Paolo înainte de a muri. Am să declar că mi-a spus-o mie.

— Mi-a spus că am datoria să-l reabilitez pe Walter. Dar dacă nu reușesc să aflu unde e Documentul, Walter e ca și spânzurat.

— Nu știu unde-i Documentul! Dar dacă ți-a spus că trebuie reabilitat, atunci dumneata, ca medic, ai datoria.

Ei, drăcia dracului, aici u pică-n palmă cheia. E drept că în dosul oricărei ferestre ar putea să audă niscaiva șoapte. Țasta e orașul misterelor. Dar Documentul!; Ce este Documentul și ce documentează? Habar n-are! Și atunci ce să se mai emoționeze? Tot un drac! Să mergem.

Dint; r-un salt trecu prin fereastră. N-avea revolver, dar era întuneric, așa că tot nu se vedea. În orice caz, strigă:

— Sus mfinile! Ușile și ferestrele sunt blocate de oamenii mei! La prima mișcare trag!

În camera întunecoasă, destul de departe de el, stăteau două umbre. Una era, într-adevăr, o femeie. Aceasta dădu un țipăt slab.

— Repede! De o oră ținem casa sub observație! Suntem curioși să știm care a fost ultima frază a lui Paolo.

— Ben! Zise vocea feminină. Dumnezeule, Ben!

În semiîntuneric se auzea răsuflarea greoaie a bărbatului necunoscut. Cine-o fi? Înainte! Striga-ceva în Pencroft.

— Răspunde! Dacă-mi spui sincer ultimele cuvinte ale lui Paolo și aflăm unde-i Documentul, atunci mă fac chezaș pentru viața ta. De nu, în cinci minute vei atârna de-o creangă.

— Am încredere în tine.

— Șopti bărbatul. Nu vei uita că am fost prietenul tatălui tău.

Doctorul Gonzales! Ce-i asta? Chirurgical ciomăgar!

— Când am ajuns aici, Paolo era deja pe moarte și. Pencroft uită că el putea fi văzut în lumina lunii și că n-are revolver. În schimb, celălalt avea. Cu fața schimonosită de furie, deoarece se lăsase dus, Gonzales sâsâi:

— Nu te clinti! O singură mișcare și te ciuruiesc, paiață! Brusc, se făcu lumină și toți trei clipiră orbiți.

— Sus mâinile! Strigă b voce sonoră. În prag stătea Dick, în. Cămașă de noapte și cu revolverul în mâini.

În primul moment, Gonzales încremeni și, zăpăcit, ridică, brațele, apoi revolverul u fu smuls din mână și pumnul lui Pen-croft se abătu cu atâta putere, încât medicul se prăbuși într-un colț, ca un butuc. Dick scoase un strigăt de mulțumire.

— Mulțumesc, senor – spuse Pencroft, plin de recunoștință.

— Nu mi-am făcut decât datoria.

— Ben. Dumnezeule., Cândva trebuie să fi fost foarte frumoasă, dar bătrânețea care le vizitează de timpuriu pe femeile din Sud, necazurile și mahnirile erau desenate pe chipul ei cu riduri, cearcăne întunecate și obraji căzuți.

— Ascultă. Acum n-avem timp de nimic. Pe omul acesta am să-l leg burduf și dumneata 3 vei ține undeva pe-aici, prin beci, până ce eu mă întorc din Ravian. Trebuie să-l găsesc pe Pipb!

— Nu te duce – șopti femeia, îngrozită.

— Trebuie! Principalul e să ai grijă de omul acesta.

Și se uită la Dick:

— Senor! Dumneavoastră veți sta de pază, cu pistolul scos. Din teacă!

— Puteți avea încredere în mine, senor!

— Dați-mi mâna!

Îl legară pe medic, îi băgară un căluș în gură și-l coborâră în pivniță. Până ce Pencroft se întoarse, femeia se aranja puțin. Tocmai își trecea un pieptene prin păr. Interesante mai sunt și femeile astea – își zise. Oricând le preocupă cum arată. De ce nu-mi trece mie prin minte, de exemplu, că sunt nepieptănat?

— Ben, Dumnezeu! N-am crezut că am să te mai văd vreodată.

— E destul de ciudat.

— Eu n-aș avea voie să stau de vorbă cu tine. Și totuși.

— Eh, nu trebuie interpretate chiar așa toate nebuniile tinereții.

— Zise, cu foarte puțină convingere.

— Dar, Ben – răspunse femeia tremurând, cum poți să spui așa ceva?! Să știi că Paolo a fost fratele meu! Aici, în casa vecină, l-au găsit mort polițistii. '

— Moartea lui nu va rămâne nepedepsită!

— Strigă plin de îngâmfare și ar fi vrut să dispară pe dată.

— Eu nu doresc răzbunare – șopti, tristă, femeia.

— Ucigașul, ăla să plătească! Răspunse neiertător.

— Eu nu vreau. Zise femeia. Să nu se afle niciodată că tu ești ucigașul.

Măciuca asta îl pocnise drept în moalele capului. Încremeni.

Walter l-a ucis pe Paolo?

— N-aș fi crezut niciodată că a fost un duel, dacă n-aș fi văzut. Desigur, tu n-ai știut că am un frate; până când nu ne-a găsit aici și te-a tras la răspundere. N-aș fi crezut, dacă nu vedeam cum ați scos pistoalele amândoi în același-timp. Mi-aș fi spus întotdeauna că l-ai omorât pe Paolo din cauza Documentului. Dar știu că nici nu bănuiai pe cine a nimerit glonțul tău. Și ai fost și tu rănit la umăr. O, Ben! Arată-mi! Vreau să văd cicatricea aceea! Glonțul pe care l-ai luat cu tine din'cauza mea.

— Asta nu e o problemă de actualitate.

— Bfigui. De unde să ia o cicatrice corespunzătoare? Avea el destule. Dar tocmai pe umăr-nu.

— Și ce caută doctor Gonzales în toată afacerea?

— Atunci l-am chemat pe el la Paolo care era pe moarte. L-am dus la casa lui, aici, în vecini. Și, înainte de a muri, i-a spus ceva lui Gonzales, despre tine. Aciun știu că a vrut să te salveze.

— Trebuie să-l găsesc pe Pipo acela. Adică seiful acela! Dă-mi uncal!

— L-am și scos din grajd, senor!

— Se prezentă m pragul ușii Dick care, între timp, în cămașă de noapte cum era, dăduse o raită prin grajd. Mi-ar face plăcere să vă însoțesc.

— Dumneavoastră trebuie să rămâneți aici și să stați de pază cu mâna pe revolver! Rămâneți cu bine!

Femeia îi căzu în brațe.

— Spune-mi pe nume, Ben.

— Nu-i timp acum pentru asta! Strigă sălbatic și ieși în goană. Și asta acum, după Sterbinsky! Se bagă peste tot cu numele lor!

Sări în șa, ieși în galop pe poartă și. Fu întâmpinat de urale nesfârșite!

Cerule! Uitase de adunarea populară! Ședea acolo, în șa, în poarta casei care se găsea în plin centrul pieței centrale.

Și iată poporul aclamând!

Pistoalele bubuie. Nu-i a bună. E drept că trag în sus, în nori, dar dacă cineva greșește ținta? Aici se cere o cuvântare. Fără discuție. Il înconjuraseră, urlau și zbierau urale, iar el înălță un braț drept spre cer. Se făcu liniște.

— Locuitori ai Filliponului! Strigă răsunător. Am venit să închei socotelile cu Prentin.

Aclamații înfiorătoare.

Își roti brațul într-un gest larg și se făcu din nou tăcere. Se adresa poporului, de pe calul său, ca un centurion. Și, între timp, habar n-avea de nimic.

— Timp de doisprezece ani am făcut cercetări'. Timp de doisprezece ani, făcând din noapte zi, m-am străduit să aflu adevărul. Azi, în sfârșit, sunt în măsură să eliberez acest oraș de tot ce-l amenință. Întu a trebuit să trag. „Ce a trebuit să tragă? A trebuit să tragă o cuvântare ca asta, fapt care e oarecum jenant. Așa ceva nu se poate spune. După o pauză de o clipă strigă, extrem de autoritar:

— Știți voi prea bine ce ascunde Destinul. Izbucniră urale fără sfârșit. Pencroft se găsea în fața unei adevărate minuni: dacă cineva vorbește de la înălțimea unui cal, și este ascultat, poată să spună orice-i trazește prin cap: oamenii or să-l aclame. Dar bine, atunci totul e în regulă! Nici o grijă! Descoperise un secret de importanță uriașă, despre care, la un metru mai jos, nimeni nu știa nimic; și, hotărât și rapid, spuse următoarele:

— Sinuciderea lui Hildegard și fuga josnicului Burns, sunt convins, constituie în ochii tuturor o dovadă strălucită! Dar eu merg și mai departe, eu vă aduc o dovadă în plus, nu mai mult decât un singur cuvântat: Vandramas!

Mulțimea vui minute în șir.

— Și acum merg și mai departe, știm foarte bine și mune veți afla și mai multe de la mine despre ce învăteau Vuperinii! Veți afla de ce a trebuit să moară acest Paolo. Făcu o pauză lungă, de efect, căci nu-i venea nimic în minte, dar, până la urmă, cu mâna deasupra capului, cu două degete împreunate pentru jurământ, țipă din rărunchi: Jur în fața voastră! Și trebuie să credeți! Singurul cuvânt care rezolvă totul, acesta e singura cheie și semnificație a cauzei noastre! Pe care noi n-o vom trăda! Și, roșu la față,

cuprins de o febră pe care nici el nu și-o putea explica, urlă cuvântul smuls din claia aducerilor aminte: Montagezza! Montagezza! Montagezza!

Efectul fu de nedescris! Oamenii parcă turbaseră, își az-vârleau pălăriile în aer, își strângeau mâinile, sărutau șaua, piața răsună de numele lui Montagezza, mulți săriră larându-le în șa, Pencroft însuși stătea glorios în mijlocul poporului cuprins de euforie și habar n-avea de nimic!

Dar cineva se și urcase pe o, masă, în fața unei cârciumi din apropiere, și începuse să explice cum stăteau lucrurile:

— Filliponezi! Cuvintele lui Walter Benjamin au fost cât se poate de limpezi! Ne-au arătat clar și drept drumul pe care trebuie să-l urmăm! Acum nu numai că credem, dar pur și simplu trebuie să avem încredere în el, să-l urmăm și să luptăm, dacă trebuie, și să ștergem Ravianul de pe fața pământului, căci acest cuvânt, Montagezza, este dovada!

Pencroft ridică încă o dată brațul.

— Oameni buni! Acum să se ducă toată lumea acasă și să. Aștepte până ce am să mă reîntorc. Voi aduce rezolvarea misterului. Până mane Documentul va fi în posesia voastră.

CAPITOLUL XII.

Toată lumea se supuse. Dacă ar fi fost nevoie, ar fi ucis. Dacă ar fi fost nevoie, ar fi murit pentru el, ba, mai mult, fură în stare chiar și să stea liniștiți, lucru care era dintre toate cel mai dificil de realizat.

Iar Pencroft galopă spre Ravian.

Atenție!

Făcând un ocol larg, se apropie de oraș din partea opusă, descăleca, priponi calul în desiş, în umbra palmierilor cu crengi dese și, ferindu-se de lumina lunii, se furișă în Ravian.

Aici nu avea de ales: trebuiau găurite toate casele de bani existente! Câte case de bani puteau să fie în Ravianul ăsta împuțit?

Cel mult patru. A le sparge într-o singură noapte era un record mondial. Dar el era campionul mondial. Nu erau mulți care să-l fi cunoscut la Ravian, dar dacă cineva i-ar fi auzit numele, fără îndoială că i-ar fi trântit un glonț în cap imediat după facerea prezentărilor.

Avea nevoie de scule! Opri un băiețaș.

— Ia zi, băiete, unde-i magazinul de fierărie? Unde stă patronul? I-am adus un mesaj.

— Acolo, la capătul străzii, în casa aceea galbenă. Dar nu cred că e acasă, căci toată lumea s-a dus la Primărie.

— Vai, ce rău îmi pare!

Îl mângâie pe creștet și, încet, cu prudență, dădu ocol clădirii. Era o joacă de copil.

În spatele clădirii, era o fereastră deschisă. Intră. După o scurtă băjbuală, constată că se află în baie. Avea noroc. Desigur că toată lumea era la Primărie. În casă nu se auzea un suflet, în regiunea asta, oamenii mor zilnic, dar de o spargere nu se mai pomenise de nu se știe când. În câteva minute, era

în prăvălie. Dădu peste o bicicletă căreia îi demontă de îndată farul. Dădea o lumină excelentă. Se găsiră vreo două-trei instrumente deosebit de fine, dar, în mare, erau bune și celelalte.

Ei, și acum! Negustorii de genul ăstuia reprezintă de obicei tot felul de firme aici, în Vestul îndepărtat. Prin intermediul lor se desfășoară orice cumpărare sau vânzare, de la aspiratoare până la camioane. Dacă e așa, e bine. Dacă nu, e rău. Se așează pe un dulăpior de metal pe care se aflau niște cărți. Tot felul de cărți și registre. Și dădu peste unul cu inscripția următoare:

Klincker & Buck Case de bani.

Trăiască! Deschise repede cartea. Asta e! Găsi o scrisoare prin care întreprinderea respectivă făcea cunoscut că va preschimba cele cinci case de bani existente în oraș, oferind altele, mai moderne, cu un suprapreț minim. Îi va asigura domnului Pierre Polard, negustor de articole de fierărie, o cotă parte substanțială. Reieșea că cele patru case de bani se aflau la avocatul Ragambo, la notarul Wolf, la liber profesionistul Turner (ăsta era sigur cămătar) și la proprietarul restaurantului. Adrese exacte. Din păcate, o hartă a căilor de acces și a punctelor în care se aflau casele respective lipsea.

Să ne bazăm pe Primărie!

Înainte, pentru doborârea recordului mondial!

La prima, trebuia merse ca pe roate. Drept care fostul Belea (actualmente relativ norocosul Pencroft) își zise că e semn rău. Nu era nimeni acasă, sări gardul prin curte, după care urmă o tăiere la rece, precisă, promptă, rapidă ca serviciile aeriene; o execuție dintre cele mai economicoase. În casa de bani găsi o jumătate de metru de cârnafumat, un praf, probabil pentru gândaci, și câteva ace de siguranță. Mare succes de prestigiu!

Să mergem mai departe. Nici bijuteriile Marlow n-au constituit o pradă mai acătării. Numai că acolo o făcuse pentru bani, iar acum o face pentru oamenii pe care fi conduce.

Numai de-ar ști încotro?

Nu contează. Ei știu și asta ajunge.

La cea de-a doua adresă, în momentul în care casa de bani sclipi la lumina lanternei, de după ușa vecină întredeschisă se auzi o voce somnoroasă:

— Eddy. Tuești?

Stinse lampa și bombăni ceva. În camera alăturată, patul trosni și apărură cineva. Își rezezi pumnul aproximativ în direcția capului acelui cineva, dar calcă greșit lovitură și pumnul ricoșă. Un strigăt de bărbat furios și o mână uriașă îi înhață, îl trase mai aproape, dar, vertical, dinspre stomac, pumnul lui Pencroft a nimeri de astă dată fără dubiu în bărbie, astfel că persoana respectivă căzu pe spate, horcăind. Aprinse lanterna: Vandramas!

Unde se afla de fapt? La Turner. Îl legă fedeleș pe Vandramas și-i puse un căluș. Era de cea mai mare importanță, altfel ar fi început iar să-i toarne la povești și să-i cânte în limba aia din lună.

Era puțin surescitat. Tăierea la rece avu loc cu o întârziere de cincisprezece minute. Un seif. Ticsit cu scrisori și bancnote. Deschise scrisorile

cu iuțeala fulgerului. Nu citea decât câte o frază și în scurt timp se convinsese că afacerea nu are nimic comun cu Filliponul.

Dar una din scrisori îi reținu atenția. Se pare că Vandramas ăsta e un fel de rudă aici, client sau tovarăș de afaceri.

„Domnul Marlow și-a dat consimțământul ca să schimbăm monturile bijuteriilor sale de familie și să le vindem fiicei președintelui Mexicului ca bijuterii ale coroanei rusești. Printre modelele prezentate se află și sigiliul statului mexican. Este vorba de inimitabila gravură a bijutierului olandez Hirsch-mann.”

Ce-i asta?

Deci Marlow se folosise de furtul bijuteriilor ca să bage în buzunar asigurarea și, între timp, vânduse adevăratele bijuterii fiicei președintelui mexican. Sigur că da: acest Vandramas e un american central și se „află în serviciul Mexicului! Iar Marlow se întorsese acasă după puțină vreme și se vădise că era din nou bogat. Pentru că-l jefuise Belea. Și astfel se îmbogățise! Băgă scrisoarea în buzunar. Nu contează! Acum e vorba de Fil-lipon.

Spargerea următoare avu loc în restaurantul Gorlot, din păcat tocmai în clădirea Primăriei. La etaj se țineau discursuri. Restaurantul era pustiu. Doar barmanul își făcea de lucru pe aproape. Locuința se afla în spatele tejghelei și din direcția asta apăru și Pencroft. Cu ajutorul unui scaun, îl scoase din cauză pe barman, stinse lumina și, ca și cum ar fi fost patronul sau vreun nou angajat, ieși în stradă fluierând și trase oblonul pe jumătate. Fluiera cu triluri fermecătoare.

— Hallo! Dă-mi ceva debăut!

— Strigă cineva.

— Nu se poate! Răspunse Pencroft. Primarul a spus că toată lumea trebuie să fie în sală. Asta e o zi mare!

— La dracu! Numai de l-am înhăța pe Walter Benjamin ăla!

— E ca și cum s-ar și afla aici! Zise, intră și trase oblonul până jos.

Ușa era deschisă. Rupea fulgerător facturile, scrisorile, când, deodată, deasupra începu să crească un murmur, publicul se împrăstia cu zgomot. Se auziră bătăi în oblon. Până acum fusese nevoit să-l mai lovească de vreo două ori în cap pe barman, căci se scula mereu. Strigăte de nerăbdare.

Geamul locuinței se sparse, zornăind!

— N-am încuiat eu! E cineva înăuntru!

— Strigă o voce adâncă și Pencroft se văzu obligat să-l adoarmă și pentru a treia oară pe barman. Măcar ăsta să nu-l tot enerveze. Se ascunse frumușel lângă oblon. Cineva îl ridică.

Trosc, pleosc, bum!

Trase deasupra capetelor.

Se împrăștiară, înspăimântați. Un salt uriaș și coti pe cea mai apropiată ulicioară, se ciocni de cineva și, dintr-un pumn, îl culcă la pământ. De ce se plimbă tocmai pe-aici? Și alergă mai departe printr-un stol de vreo duzină de gloanțe de pistol șuierătoare. Din toate părțile se auzeau urlete și se vedeau

oameni fugind. În spate, în lături. Și el mai avea casa de bani a avocatului Ragambo.

Coti din nou, apoi, conform unei vechi deprinderi, intră pe prima poartă care-i ieși în cale. În goană, pe scări! Spre acoperiș. Undeva, în partea cealaltă, ajunsese jos și, într-o stradă liniștită, se opri în sfârșit să răsuflă.

Urlete, țipete, lumini aprinzându-se în toate părțile.

Stârnise tot furnicarul ăsta!

Apăru o umbră împleticită.

Unde-o fi locuind acest doctor Ragambo?

— Scuzați, senor, îl întrebă necunoscutul cam afumat, nu știți ce s-a întâmplat de fac atâta gălăgie?

Pencroft nu voia decât să afle adresa.

— Toată lumea îl caută pe doctorul Ragambo! L-au împușcat pe frate-său. Nu știi unde locuiește?

— Carramba, urlă celălalt cu fața schimonosită, și duse mâna la revolver. Știam! Sângele fraților Mallina va fi răscumpărarea pentru asta!

Și, tremurând din tot corpul, răvășit, scoase arma. Ce dracu făcuse iar?!:

— Domnule! Îl reținu Pencroft. Unde stă doctorul Ragambo?!

— Piei din fața mea! Cune! Eu sunt doctorul Ragambo!

Cu două revolve în mâini, o luă la fugă, iar Pencroft rămase locului, înfiorat. Ce le-a mai copt-o acestor frați Mallina! Se apropie de un alt trecător.

— Domnule! Fratele doctorului Ragambo a fost. Împușcat.

— Ești tâmpit! Eu sunt fratele doctorului Ragambo! Nu știi încotro a luat-o frate-meu?

— Vrea să-i împuște pe frații Mallina, căci s-a răspândit zvonul că dumneavoastră ați fost omorât.

— Doamne sfinte! Dă-mi drumul, că te spintec.

Și o luă la fugă după frate-său.

Zări o doamnă în fața unei uși. Nici nu-și mai bătu capul.

— Nu-i așa, senorita, sunteți doamna Ragambo, sau cumnata lui?

— Sunt cumnata lui.

— Vă rog, duceți-vă imediat la Primărie, după soțul dumneavoastră. Am vorbit cu el adineauri, aici, la colț, frații Mallina au fost omorâți.

— Tată! Dumnezeu! Țipă femeia. Acum nu-mi mai pasă de nimic! Să afle toată lumea că-l iubesc pe Pietro Mallina! Și țipa, smulgându-și părul! M-am măritat cu nemernicul ăsta numai ca să nu-l omoare, și tot l-a omorât!

Apăru în goană, înjurând cit ii ținea gura, un bărbat cu barba căruntă, până la brâu.

— Era bătrânul Ragambo.

— Și începu să urle la femeie, recomandându-i să piară din casa lui. Căci i-ar fi împușcat chiar el pe frații Mallina, dacă n-ar fi făcut-o altul.

Se adunară o mulțime de oameni. Pencroft intră în casă pe fereastra din dos. Păcat să faci atâta scandal.

Casa de bani zăcea în bucătărie, ușa u fusese smulsă. Și era plină ochi de cărbuni.

Între timp, cineva trebuie să se fi lămurit, căci cei doi Ragambo veneau însoțiți de o mulțime de oameni; și printre urlate îngrozitoare, strigăte, zgomot de potcoave, Pencroft auzi cu ușurare, că, din fericire, glonțul doctorului Ragambo pătrunsese doar în antebrațul stâng al lui Mallina. Iar în casele de bani ale orașului nici urmă de mesajul lui Paolo!

Aruncă sculele. Făcuse tot ce se putea face. Sări gardul prin grădină, dar dincolo, de-a lungul străzii, patrulau oameni înarmați, îl căutau pe spărgătorul de seifuri! Ce-ar putea să facă? Ăstia nu-l cunosc! Nu caută decât o siluetă care fuge pe străzi sau peste acoperișuri. Dintr-un salt, trecu gradul și ateriza lângă cei doi flăcăi.

— Uite, banditul, a ieșit din casa lui Ragambo prin grădină, peste gard, și fuge! Urlă. Drept în ochii oamenilor și, cu pistolul fri mână, o luă la goană spre colțul străzii. Gata să se împuște pe sine însuși. Ceilalți doi îl urmară.

— Nemernicul! L-a jefuit și pe Pipo!

— Ce?! Pe Pipo nu l-a jefuit – protestează Pencroft, uluit.

— Ba l-a jefuit! Poliția e acolo. A căutat ceva și prin magazin. Pipo s-a întors de la primărie și a găsit magazinul vraște.

Își stăpâni un răcnet. Sigur. Pierre Polard, fierarul. Pipo! Datorită inițialelor. Și sigur că nu-și trece în registru propriul seif! Iar el, boul! Șezus*e.pe casa aceea de bani! Și nici nu i-a trecut prin cap că și aia trebuie.”, decojită. Ar fi fost ds mult la Filli-pon, cu scrisoarea.

Dădu colțul și dădu nas în nas cu Vandramas.

Arăta oarecum schimbat. Nu putea fi recunoscut decât după uniformă. Cu asta nu făcuse treabă de mântuială. Vandramas îl dădu la o parte cji brutalitate și le spuse celorlalți, printre dinți:

— L-am avut în mină. Aș fi putut să-l fac fărâme!

Sosi cineva cu un felinar.

— Dacă mai încape o dată pe mâna mea, nu va supraviețui. La lumina lămpii Q zări pe Pencroft, care 3 asculta cu mare interes. Rămase cu gura căscată, apoi întinse laba și-l înhață. Așadar mai încăpuse o dată pe mâna lui și, din nou, de jos în sus, dinspre propriul lui stomac încasă lovitura aceea în bărbie și, în același timp, un mâner de revolver în moalele capului, astfel încât se prăbuși cât era de lung.

Cei din jur înlemniseră – totul se petrecuse fulgerător, iar Pencroft u ocoli, trecu de colț în pas alergător, sări un gard, încă un gard, în timp ce armele făceau un zgomot asurzitor, iar din gard surcele țâșneau ca dintr-o fântână arteziană; și după ce trecu și prin cea de-a treia grădină, intră pe prima fereastră pe care-ozări.

Parc-a mai umblat el prin baia asta! Și baie n-a făcut! Baia negustorului!

Auzi voci. În toate părțile răsună tropăit de cizme. Poliția. Se furișă afară din baie. Peste tot era plin de oameni, de polițiști, iar un bărbat scund dădea explicații.

— A furat scule. De aici a pornit să jefuiască orașul! Noroc că nu mi-a spart casa de bani.

— Ai atâția bani într-însa?

— Întrebă un căpitan.

— Asta nu. Dar eu sunt consulul de onoare al Spaniei și păstrez aici documente diplomatice de mare importanță. Ar fi fost foarte neplăcut să se piardă.

Consulul era slăbănog rău, scund, șui și sașiu.

L-ai fi luat mai degrabă drept negustor.

Pencroft stătea acolo, în încăperea semiobscură, alături de alți câțiva cetățeni. Căpitanul și restul umblau de colo-colo. Cineva u puse mina pe umăr.

— Ia te uită! Te-ai întors?

Pencroft duse mâna la gât, ca să oprească bătăile inimii. Țasta-i cetățeanul care-l văzuse atârând. Pendulând. Cu capul în jos. Amintirea pendulării îi era extrem de neplăcută.

— Ei, ce zici, domnule saltimbanc, mai vii pe la noi să atârni -nișel?

— Acum se duc tratative – răspunse Pencroft cu glas scăzut. Dar nu urla, căci de-atunci mi-e teamă de cârciumar.

— Scârba dracului, n-a vrut să recunoască pariul!

După ce casa se goli, negustorul încuie ușile.

Un pistol îl gădilă între coaste.

— Deschizi casa de bani. Sau, poate, preferi să te împușc?! Mișcă!

O clipă, negustorul încremeni. Genunchii lui nu prea semănau cu niște genunchi de consul. Acești genunchi tremurau. Apoi deschise seiful, și predă scrisorile. Asta. Este. Da!

Ținând revolverul în nună, Pencroft plecă în goană și, o dată ajuns în stradă, citi: „Documentul, dacă aș păți ceva, îl poți găsi după monumentul funerar al Sofiei. Paolo.”

Ce dracu? Acum va începe profanarea de morminte? Trebuie cercetate toate mormintele ale tuturor Soliilor din cimitir! Asta nu e punea lui. Alergă mai departe. Cineva îl apucă de gât și acel cineva fu culcat la pământ dintr-o lovitură.

Trecu peste câteva acoperișuri și ajunse în cele din urmă pe acoperișul gării.

Orașul fierbea. Parcă ar fi fost un iarmaroc la miezul nopții Oameni înarmați blocaseră toate ieșirile.

Jos pufăia o locomotivă și un mecanic mânjit de ulei ștergea manetele. În clipa în care simți un obiect tare între coaste, ridică brațele cu un gest căruia rutina îi conferea eleganță.

— Presiune maximă! Înainte!

Locomotiva gonește.

— Nu contează că din față vine acceleratul de New-York?

— Întrebă mecanicul. Ciocnirea va avea loc acolo, în curba dinaintea podului.

Era un om calm.

— Frăează, zise Pencroft, speriat. Ieșiseră din oraș. Sări, se yostogoli pe terasament, pe mecanicul care nu-i văzuse fața țici pentru o clipă fl azvârli legat fedeleș într-un tufiș, și o luă la fugă.

Zori de zi.

Paznicul cimitirului din Fillipon fu trezit din somn de către un om înarmat și mascat. Pencroft știa prea bine că profanarea mormintelor ar umple de o mare indignare pe latinii aceștia cu frica lui Dumnezeu.

— Să nu faci lumină!

— Zise Pencroft-cel-Mascăt. Adu registrele aici, în bătaia lunii.

Dimineața îl găsi pe paznic legat cum scrie la carte, și douăsprezece morminte de Sofii răscolite! Pietrele fuseseră răsucite, răsturnate și la ora nouă tot orașul 3 căuta din nou pe Pencroft, respectiv pe Walter, căci medicul scăpase, îl acuzase că l-a omorât pe Paolo și susținea că Documentul se află asupra lui. Femeia fusese nevoită să recunoască faptul că Walter 9 omorâse pe fratele ei, Paolo, duelând cu el în timp ce-și lua rămas bun de la ea.

Atitudinea filliponezilor se schimbbase. Și ei fl căutau pe Walter. În acest timp, Pencroft hălăduia prin tufărișul de la marginea orașului. Spărsese seifurile, răsturnase pietrele funerare, alte SofU nu mai locuiau în cimitir și Documentul – nicăieri!

Iar acumăștia vor să-l spânzure, la Fillipon! Și la Ravian, de asemenea!

Și îi este foame și fusese la un pas de rezolvare, deși, de fapt, încă tot nu știa nimic. Zări călăreții patrulând printre dune. Încă puțin și vor ajunge în dreptul lui. Și îi era așa de foame! Dacă ar putea să mănânce ceva, ar porni-o pe șosea, dar n-are destulă putere. Atunci îl zări pe Domnul Redactor Codlinger, îndreptându-se spre colibă. Sări în picioare și-l ajunse din urmă.

— Domnule Redactor! Stai!

— Nu, de ce m-ai deranja?

Nebunul intră în colibă. Codlinger senior dormea. Pe masă – carne prăjită, pune și vin. Și ce de tablouri! Codlinger, care era protejatul lui Prentin, adunase tablourile de peste tot. Și toată lumea i le dădea. Se aflau aici pânze în ulei, prețioase, și fotografii decupate de prin reviste. Se afla aici Franz Ferdinand moștenitorul tronului și doamna Franz Ferdinand.

Și.

Scăpă mâncarea din mină. Ce-i asta?

Walter era căutat cu înverșunare.

Încă mai dinainte, Vuperinii hotărâseră să încheie socotelile o dată pentru totdeauna. Ravianul ceruse o anchetă de la New-York, o comisie care să facă lumină în afacerea misterioasă și să lămurească chestiunea minei pe nedrept stăpânite.

Și, înainte de masă, comisia se abătu ca o bombă de la New-York! Sub conducerea căpitanului Storens, poliția convoacă la Primărie pe oricine-hotărește comisia că trebuie să fie audiat.

Și echipele înarmate, înaintând sistematic, Q caută peste tot pe Walter. Prin apropierea colibe Codlengerilor, nădădura de urmă. Galopară într-acolo și, deodată, și dintr-o parte și din alta se auziră strigăte.

Vânătoarea de oameni dăduse rod.

Iată-l.

Dar nu era nevoie să fie prins cu forța!

Pe neașteptate, ceata vânătorilor de Walteri văzu că apare, cu mâinile ridicate, urmăritul și o ia de-a dreptul spre ei. Figuri amenințătoare, urlând, îi înconjurară pe Pencroft.

— Ne-ai tras pe sfoară, Walter!

— Unde este documentul?

— Tu l-ai oraorât pe Paolo! Ni l-ai adus pe Prentin și acum ne distruge! A sosit comisia din New-York!

Pencroft stătea liniștit. Scoase o țigară și o aprinse. Muia fi tremura puțin, dar nu de frică.

— De ce nu răspunzi?!

— Când o să fie liniște – răspunse așa încet încât nimeni nu-l înțelese și din cauza asta tăcură, căci nă interesa ce va spune omul acesta.

— Vorbește!

— Ești bădăran, Lovell și asta nu-mi place – zise încetișor, dar cu amenințare ascunsă în glas și simți cumva, cu o intuiție până acum necunoscută lui, șansa: sufletul mulțimii va îngeununchia din nou. Liniștea cu care o înfruntase se dovedise a fi o forță mai mare decât mânia lor. Dar asta nu mai era decât pojghița fragilă a popularității sale și, dacă se va rupe sub el, atunci se va scufunda iremediabil și oglinda strălucitoare și netedă a oceanului succesului se va transforma în valurile turbate ale mâniei populare, după care, în câteva clipe, vor trece peste el măturându-l și, iată, reprezentăția s-2 terminat!

Cugetă la toate astea, relativ calm, apoi începu să vorbească cu oamenii, direct, amical și liniștit.

Îl privi pe fiecare în parte drept în ochi.

— Fiți atenți aici. E vorba despre faptul că locuitorii Filli-ponului rămân deasupra sau se prăbușesc pe baza unei simple probleme juridice. Acum, aici, toți aceia care nu-și bagă revolverele în toc sunt niște neghiobi, pentru că, închipuie-ți, Lovell, dacă tu, acum, aici, nu te stăpânești să faci pac-pac, la New-York, la proces, avocatul va spune: „Dacă Walter Benjamin ar putea fi audiat înprivinla mortji lui Paolo, ați putea câștigaprocesul”. Pentru că acolo în fața judecătorului, revolverele n-au nici o greutate. Se poate însă întâmpla ca eu să spun un cuvânt și asta să vă folosească mai mult decât orice răzbunare. În cazul acesta, nu vă poate ajuta nici dacă ulterior îl veți spânzura pe Lovell, ceea ce ar fi, de altfel, firesc. Aici, acum trebuie luate de la vedere revolverele, căci valoarea depoziției salvatoare poate fi afectată, să zicem, prin aceea că respectivul va declara că îi era teamă că-l veți împușca. Și dacă atunci se dovedește că l-ați amenințat cu revolverele, totul e pierdut.

— N-am venit aici ca să ascultăm lecții de jurisprudență, zise Pincho, judecătorul de pace.

— Destul de rău, zise Pencroft și umezi foița într-un loc, căci i se rupsesse țigara. Deoarece dacă cei pe care-i privește s-ar ocupa cu asemenea chestiuni juridice, atunci judecătorul de pace ar fi scris încă cu ani în urmă la New-York, ca să ceară o anchetă pentru reconfirmarea drepturilor locuitorilor orașului. Asta ar fi exclus în orice caz posibilitatea de a i se lua orașului întreaga mină, având în vedere că bunele intenții nu pot fi puse la îndoială. Așa însă judecătorul de pace din Ra-vian a fost cel deștept, pentru că ți-a luat-o înainte.

În jurul lui Pincho se auziră bombăneli și acesta se trase puțin mai înapoi, încercând să se piardă printre oameni. Ce limbă blestemată are ăsta! Se pricepe să învârtă cuvintele, încât i-ar băga la apă și pe apostoli!

— R Spune o dată ce vrei!

— Voi ce vreți de la mine? Dacă sunt vinovat cu ceva sau dacă aflați despre oricine că e vinovat, prindeți-l, arestați-l. Dar aveți grijă, atâta vă spun! Fiecare om linșat e un bulgăr de pământ pe mormântul bunăstării orașului.

— Tu unde te-ai ocupat cu chestiunile juridice?

— Întrebă un ranhero.

Ce să-i răspundă? Că nu el s-a ocupat cu chestiunile juridice, ci ele de el? Tot un drac! Importantă e practica!

— Eu m-am ocupat cu tot ce ar putea salva acest oraș de Prentin. Și acum.

Scoase cele două revolve. Oamenii ridicară mâinile mur-murând, furioși, înspăimântați. Și se dădură înapoi.

Ce netrebnic uns cu toate alifile!

— Să vină aici judecătorul de pace!

— Se răsti Pencroft.

Cu brațele deasupra capului, temător, Pincho se apropie.

— Uite, Ben. Eu am fost de partea ta.

— Atunci trebuie ales alt judecător de pace. Tu nu poți fi decât de partea dreptății, altfel ești mai nemernic decât hoții de cai!

Unde vrea să ajungă ăsta?

— În oraș eu sunt acuzat de lucruri care aduc prejudicii serioase Filliponului și pe care va trebui să le dovedești, ca să vă apărați drepturile în fața Ravianului. Așadar, acum tu mă arestezi pe mine.

— Cum dracu? Stai cu două pistoale.

— Tu îmi aduci la cunoștință că mă arestezi, îmi adresezi un apel să predau armele, căci dacă nu mă supun legii, acest act va avea consecințe extrem de grave în privința delictului să-vârșit. Asta e datoria ta! Ai depus jurământ că, dacă va fi nevoie, vei proceda astfel chiar și cu prețul vieții tale! N-ai depus jurământ că vei proceda așa numai cu prețul vieții altora! În mâinile tale se află cea mai puternică armă din lume: legea!

Judecătorul de pace se făcu vișiniu, iar oamenii mârâiră. Făcu Un pas spre Pencroft și-i puse mâna pe umăr.

— Walter Benjamin! Ești bănuț de crimă și escrocherie! Te arestez! Predă armele!

Pencroft u întinse cele două revolve!

CAPITOLUL XIII.

Un murmur trecu prin mulțimea care sporise între timp.

— Oameni buni! Oricine procedează altfel e un dușman al Filliponului! Judecător de pace! Fă-ți datoria!

Și-și vârî mâinile încrucișate sub nasul lui Pincho. Stătu liniștit, cu capul sus, în timp ce-l legau. Astfel tjeu prin oraș, în fruntea, mulțimii.

Mulți își scoaseră pălăriile în urma lui.

Oamenii credeau din nou în Pencroft.

Îl duseră la Primărie, unde, în fața comisiei, se aflau Lovell, Vuperin, dr. Gonzales și câțiva cetățeni bătrâni și de vază ai celor două orașe, care țeseau de ani de zile firele intrigii, și erau informați asupra afacerii. Ancheta era în curs.

Cetățenii complotiști fuseseră deja audiați și amănuntele crimei comise odinioară începeau să prindă contur.

Căpitanul îi informă pe membrii comisiei:

— Acesta e Walter Benjamin. Care, după cum ne-au comunicat oficialitățile de la graniță, a sosit sub escortă și, deoarece a fost expulzat pe veci din capitală, acuzat fiind de șarlatanie, i s-a fixat domiciliul forțat în orașul său natal.

Doi jandarmi îl încadrară pe cel legat. De undeva, din direcția picioarelor, auzi o șoaptă misterioasă:

— Eu am avut grijă, senor. Complicele lui Gonzales m-a atacat pe la spate. Și așa s-a întâmplat.

Pencroft puse munile sale legate pe creștetul lui Dick.

— N-am crezut nici o clipă, senor, că a depins ceva de onoarea dumneavoastră de bărbat sau de curajul dumneavoastră.

— Mulțumesc, senor. Și adăugă, bâlbâindu-se: Aș dori să fiți nevinovat întru totul. Pentru că eu mi-am jurat că n-am să mai rostesc niciodată cuvântul acela. Știi care?

— Știu, senor.

— Walter Benjamin, începu președintele, dumneata ești acuzat că, odinioară, la cererea răposatului dumatăle tată, ți-ai asumat răspunderea pentru o crimă pe care n-ai comis-o. Dar mai târziu ai săvârșit cu adevărat acea crimă.

— L-am ucis pe Paolo în duel și nu știam că el e Paolo.

— Așa s-au petrecut lucrurile, zise mama lui Dick. Nimeni nu știa că Paolo este fratele meu. Punea ceva la cale și din cauza asta nu voia să se afle că e fratele meu. Mister Walter a venit să-și ia rămas bun de la mine, căci ne iubeam. Atunci a intrat Paolo, s-a ajuns la un schimb de cuvinte, la duel și frațele meu a fost rănit mortal. Înainte de a muri, l-a văzut doctorul Gonzales, căruia i-a spus că Walter e nevinovat!

— Doctor Gonzalfis!

— Senorita greșește. Paolo nu mi-a spus că Walter ar fi nevinovat!

— Nu-i adevărat – strigă femeia, * surescitată. Dumneata mi-ai spus că ai putea să-l salvezi pe Walter Benjamin, dar că. N-ai să recunoști ce a spus Paolo. Paolo l-a rugat anume să limpezească situația lui Walter!

— E o intenție demnă de respect că senorita vrea să-l ajute pe Walter, dar eu n-am făcut o asemenea declarație. Muribundul n-a spus.

— Ba a spus!

— Strigă acum o voce răsunătoare, ascuțită și, dând oamenii la o parte cu gesturi energice, Dick apăru în șața comisiei, ținând sombrero-ul ca pe un scut și, o dată ajuns, se opri într-o poziție. Sfidătoare de „pe loc repaus”.

— Senores! Aseară eu am tras cu urechea câhd ăsta – arătă spre Gonzales – a stat de vorbă cu mama. Și am auzit cum spunea: „Dacă dumneata vei destăinui adevărul, atunci eu u voi duce pe Walter la spânzurătoare! Pentru că nu voi recunoaște că Paolo a spus.”.

Se poticni, se uită speriat la dreapta și la stînga, se făcu roșu, apoi palid, își netezi părul.

— Calm, calm, băiete.

— Spuse blând președintele comisiei. Ce i-a spus muribundul doctorului Gonzales

— I-a spus că. Că. Se opri gâfâind, cu gura deschisă, apoi, brusc, scoase un strigăt: Dumneata ai datoria ca pe Walter. Da. Așa a spus, ai datoria. Să-l rebeabilitezi pe Walter!

Ultimul cuvânt îl strigase aproape plângând și văzu, uluit, că izbucnește un răs general.

Dar Gonzales se făcuse alb ca varul. Știa prea bine că era pierdut. Oamenii râdeau. Dar nu era risul acela pe care-l auzim cu ocazia unor întâmplări hazlii, era un răs ciudat și mulți se ridicaseră și făceau semne cu mumie și, când se făcu puțină liniște, Dick bătu furios din picior.

— Eu nu știu ce găsiți de răs în asta!

Președintele comisiei se aplecă mult spre masă, cu o lucire ciudată în ochi, se uită zâmbitor la băiat și-i zise cu o voce prietenoasă, dar un pic nesigură:

— Nici să nu-ți pese, băiețule! Ai merita ca fiecă om de aici să-ți strângă mâna căci eu n-am văzut un puști. Mai al dracului!

Cineva pufni, dar președintele comisiei bătu cu creionul în masă.

— Dacă mai râde cineva de misăer Stevenson, voi fi nevoit să continui dezbaterile cu ușile închise!

— Vă rog.

— Strigă acum Walter – nu-l lăsați pe doctorul Gonzales să plece! încăperea fu străbătută de un murmur agitat și judecătorul de pace puse mina pe umărul medicului:

— Doctor Gonzales! Pentru mărturie falsă.

Președintele u întrerupse în grabă, ca să împiedice o încălcare a legii, izvorâtă din bună intenție:

— La ordinul meu, martorul va fi reținut, în stare de arest.

I se adresează din nou, cu blândețe, băiatului:

— Repetați, vă rog, liniștit, calm, mister Stevenson, ceea ce ați spus adineauri și vă atrag atenția că depoziția dumneavoastră poate avea urmări foarte-foarte serioase. Așadar, dumneavoastră ați tras cu urechea și Gonzales a repetat ultima frază a muribundului. Ce a spus doctorul Gonzales, care au fost cuvintele lui?

Dick respiră adânc.

— Așadar, iată. A spus că: „Pe Walter e de datoria dumi-tale să-l reli.

— Se uită în jur, amenințător. Nimeni nu zâmbea. A zis exact: reluiabilitezi. Rebați. Rehiber.”. Înghiți în sec și tăie aerul cu muchia palmei, în semn că a terminat. Așa a spus.

— Mulțumesc. Dar eu cred că trebuie să fi spus – și se aplecă peste masă, silabisind – reabilitezi.

— Se prea poate! Dacă se poate spune și așa. Vă rog, senor, mi-ați promis că n-o să se rîdă!

Dar totul era în zadar, râsul izbucnise și cotropea sala, ca o forță a naturii.

Cu mare greutate se făcu, într-un târziu, liniște și atunci președintele întreabă:

— Ce-ai de spus despre toate acestea, doctor Gonzales?

— Am să depun mărturie.

— Degeaba ai încerca să susții că băiatul a inventat cuvântul acesta. Nici să-l pronunțe n-a știut. Acest cuvânt nu seamănă cu nici un alt cuvânt.

Și atunci afacerea luă un curs senzațional.

— Am să depun mărturie cu toată sinceritatea, zise Gonzales. Da, când am fost chemat la rănitul Paolo, se adunaseră și cei nouă cetățeni de vază care hotărâseră să-l omoare pe Paolo pe drumul din pădure. Eu făceam parte dintre ei. Dar Paolo nu putea să meargă spre gară pe drumul din pădure, căci se bătuse cu Walter Benjamin și, cu o rană mortală, zăcea în camera lui. Între timp, a sosit fetița și a încărcat bagajele pe cărucior, în curte. Nu bănuia că pentru drumul ce-l aștepta Paolo nu mai avea nevoie nici de bagaje, nici de însoțitor.

— Dacă Paolo a murit din cauza rănii, cine a fost cel pe care l-au omorât cei opt oameni?

Medicul răspunse limpede, fără echivoc:

— Conte Montagezza cel tânăr!

Uluire, în liniștea încordată. Bătrânul LoveU, unul dintre autorii acelei fapte, șopti slab de tot și totuși toată lumea auzi, în sala imensă:

— L-am ucis pe Montagezza. Dumnezeu!

— Destul! Continuă medicul. Să se termine cu toate astea, am să închei. Eu sunt de vină pentru moartea lui Montagezza. Pe când Paolo îmi murea în brațe, mi-a spus că sora lui cunoștea o urmă spre Document. Tocmai murise, când din camera vecină apărură Montagezza. Se reîntorsese în ziua aceea din

călătoria lui care durase doi ani. Cutureierase tot Mexicul ca să adune mărturii despre cinstea tatălui său. În cele din urmă, fusese informat că cineva se află. În posesia unor dovezi decisive, se reîntorsese așadar la Fillipon și a căutat pe Paolo. Dar Pao-lo era deja pe moarte, nu mai putuse vorbi cu nimeni decât cu mine, câteva cuvinte.

Montagezza m-a întrebat de-a dreptul ce mi-a spus muribundul. Atunci am declanșat tragedia. I-am răspuns că pe drumul din pădure trebuia să se întâlnească cu cineva căruia i se lăsase în grijă Documentul. I-am propus lui Montagezza să îmbrace haina lungă și neagră a mortului, pălăria lui ciudată de fetru; staturile erau asemănătoare. I-am spus să plece într-acolo, poate că va reuși să-l inducă în eroare pe respectivul.

— Nemernicule!

— Șacalule! Criminalule!

În aer plutea mirosul linșajului, președintele ciocănea zadarnic, pumni și ciomege se înălțau, când un om cu munile legate se sui pe banca acuzaților și strigă, energic, cu voce metalică:

— Să se facă tăcere! Se făcu tăcere. Numai legea poate da libertate acestui oraș! Cel care-l înspăimântă pe doctorul Gon-zales e dușmanul Filliponului.

Toată lumea se reaseză și se făcu liniște. Președintele se uita uluit la Walter Benjamin care se reasezase și el în bancă. Tot nu știa încă prea multe despre toată afacerea, dar era un tribun al poporului. Și asta face mai mult decât mintea și știința.

— Continuați, vă rog.

— I se adresa, binevoitor, președintelui și acesta fu cuprins de o uimire și mai mare.

— Fetița adormise pe bagaje și după ce Montagezza porni am trezit-o: „Uite-l pe stăpâh, merge la gară. Urmează-l pe domnul Paolo, merge la gară.” Fata zări silueta care se îndepărta și care semăna într-atât cu defunctul Paolo, porni în urma lui și văzu de departe cum e îmbrâncit în râu după ce i se smulse haina. Așa s-a întâmplat că cei nouă oameni îi văzută cadavrul undeva pe cursul inferior al râulețului și, spre cea mai mare mirare a lor, l-au văzut și acasă la el, împușcat, pe Paolo cel, după părerea lor, ucis și, acum, a doua oară mort. Acum orașul era amenințat pe de o parte de faptul că primii nouă dintre cetățenii lui se vor dovedi a fi niște ucigași, pe de altă parte că, datorită Documentului, va pierde mina. Faptul că le știam secretul și că nu putusem fi de față la murtuirea din pădure îmi asigura dominația asupra lor. Chiar dacă nu i-am făcut s-o simtă niciodată, am făcut rost de case, pământuri, aver% căd primii opt oameni erau în mâinile mele

— Și cine e Prentin?

— Asta nu știu. Eu în-am speriat de Walrw, cșci clacă și-ar fi ținut promisiunea, toată puterea mea ai fi tacetâi. Am vrut să dispară, de aceea m-am înțeles cu ceilalți opt să-l vizitez și să-l ucid, dar am făcut în așa fel înec revolverul să au percuteze, Un fel de permanență î unei grozâvii gata să

Msusasască mocnea în atmosfera stătută și unsuroasă, în jurul felelor asudate, încremenite. '

— Vă rog, aş vrea să lămuresc ceva aici. Anume că – interveni bătrânul Lovell – n-am fost opt, acolo în pădure, ci nouă.

Prin liniştea sălii supraîncordate trecu acum un murmur de uimire și preşedintele fu nevoit să ciocănească foarte energic ca să se facă din nou tăcere.

— Nu înţeleg! Cum puteau să fie nouă, dacă dr. Go&zalss au a putut veni și trebuiau să fie nouă împreună cu el?

— Cel de-al nouălea a fost Prentins Asta o ştia” deja de mult. Prentin era cu noi și, când am smuls haina lui M eatagszza, a luat desigur în învălmășeală Documentul. Așa am dedus.

— Doctor Gonzales! S-ar fi putut afla în haină ceea ce dumneavoastră numiți Documentul?

— E posibil. Vă spun sincer: aş fi controlat buzunarele mortului, dar a intrat Montagezza și a zădărnicit totul. În felul acesta, s-ar putea ca Paolo, în agonie, să fi amintit locul mai vechi al Documentului, de unde însă îl luase și, înainte de plecare, 9 pusese în buzunarul hainei, Presupun asta pentru că, de la un om pe care nu-l numesc, am primit informații despre textul Unei scrieri referitoare la Document, în”care Paoio indică prezența acestui act în dosul monumentului funerar al Sofiei. Am examinat încă acum o jumătate de an toate mormintele în care își dorm somnul de veci femeii cu numele de Sofia, dar n-am găsit actul.

Pencroft se scarpină în cap. Ar 5 putut s-o spună mai repede, în cazul acesta n-ar mai fi stabilit recordul mondial al spargerii de seifuri și al distribuirii de pumni. Acest Pipo, pe care nu îl numește, e deci um coțcar care s-a înţeles cu Gonzales și a deschis scrisoarea lui Paolo ca s-o poată citi acesta.

— De unde știi – 3 întrebă preşedintele pe Lovell – că ați fost nouă în pădurea întunecoasă?

— Eu am împărțit ciomegele. N-am vrut să aibă niciunul dintre noi vreo circumstanță atenuantă. Să nu se poată stabili cine i-a dat lovitura. De aceea am împărțit nouă ciomege în întunericul pădurii. Înășurați în pelerine, au trecut prin fața mea opt oameni, eu eram al nouălea.

— Vă rog, domnule preşedinte.

— Ceru cuvântul Pencroft -dacă-mi permiteți să pun dteva întrebări, am să vă spun cine e Prentin.

Preşedintele îl privi lung. Lira o liniște mormmlală. De foarte departe se auzi scârțâitu! Unei uși.

— Îți permit să pui întrebările.

— Răspunde-mi, doctore Gonzales – întrebă Pencroft -unde erai dumneata dnd ai aflat despre accidentul lui Paolo'

— Ar trebui să știi asta, răspunse cu un zâmbet amar. Dupa ce dumneata ai semnat declarația de recunoaștere, și te-a despărțit de tatăl dumitale, te-ai încrucișat cu mine pe culoar pentru că aveam întâlnire cu tatăl dumitale în

casa lui Bunny. El se dusese acolo să vorbească cu dumneata și trebuia să plecăm împreună spre pădure.

— Just. Eu am plecat. Am avut o neînțelegere cu Paolo și ne-am bătut. A venit cineva să te cheme la căpătâiul rănitului.

— Hildegard. Zise, tresărind, dr. Gonzales.

— Înțeleg! Zise președintele. Hildegard, în haine bărbătești, a fost cea de-a noua și această doamnă.

— Această doamnă mă îngrijea pe mine – îl întrerupse mama lui Dick, și ăsta e un alibi perfect. A stat lângă mine mai mult de o oră și jumătate. Între timp, a venit căpitanul de jandarmi.

— Așadar nu știm nimic – zise președintele.

— Eu știu cine e Prentin – zise Pencroft și, după o pauză lungă, comunică tăios, acuzator: e un lacheu al cărui nume e Sterbânsky și al cărui prenume nu-l cunosc! Și, în rumoarea generală, ridică brațele și șuieră:

— Liniște! Căpitanul să ia măsuri ca nimeni să nu părăsească sala. Sterbinsky trebuie chemat să depună mărturie și cel ce-i spune ceva, fie și în șoaptă, acela va fi condamnat pentru complicitate!

Președintelui nici nu-i trecu prin gând să spună că acuzatul; i s-a-re dreptul să dea dispoziții. Căpitanul Storens părăsi sala cu pași bubuitoari. Peste cinci minute, vSterbinsky stătea acolo, căim. Zâmbitor, cu fața roșie, strălucind de grăsime.

— Domr vss Sterbrasky! Cineva suspine că în acea zi în care, cu doisprezece ani în urmă, am părăsit orașul, în timp ce HU-degard urcase la etaj să-l cheme pe doctor, eu am scos din camera dumițale o cutie de culoare neagră. După câte știu, dumneata te găseai aâuaci în camera dumițale.

— Vă rog, eu nu vreau să îngreuez situația acuzatului, dar, din păcate; nu eram în cameră. A venit miss Hildegard, plân-gfcd, dispersă, a întrebat de doctorul Gonzales, și eu am fost nevoit s-o ajut pe doamti să urce la etaj. Dar nu cred ca dom-&U.1 Waiter să fi scos ceva din camera mea.

— EI, <kx dacă ai coborâi de îndată de la etaj.

— Tu n~aro coborât de îndată, pentru că am auzit că sârma->mil.

Adică.,.

La auzul vuietului isterie care izbucnise, întoarse capul, guî-aid mspâumMat; președintele ciocănea foarte energic, iar acu-eaiui lovea în bancă cu mâinile legate.

— Dacă dumneata ai auzit că Paolo era rănit, de te n-ai divulgat asta ani de zile, de ce ai lăsat misterul nede-zlegat? Și arând trebuia să auzi și că doctorul Gonzales nu se putea duce aadsva unde trebuiau să fie nouă persoane și l-ai urmărit pe defucctul. Ineu tată și ai îmbrăcat cea de-a noua pelerina?!

Sterbmsky îaraännurise.

— Sau vrei să negi – urlă Pencroft – că dumneata ești Pren-tia?

În liniștea care se lăsase, nu se auzi decât un fel de șoaptă înceată, aducând a horcăit, dar Pencroft prinse din nou să strige.

— Nu poate fi Prentin decât acela care știa că medical n-o să apară la întâlnire. Numai Sterbinsky putea să știe, căci el o însoțise pe Hildegard și trăsese cu urechea. Iar Burns minte când susține că m-a văzut pe mine ieșind pe fereastra camerei lui Sterbinsky cu un fel de geantă neagră în înăhă, căci un astfel de obiect Sterbinsky nici n-a avut vreodată!

Nimeni nu înțelegea nimic din toate asăea. Biucs nici nu fusese audiat. Stătea acolo, departe de Sterbinsky și căsca gura, căutând aer, dar căpitanul Storens se trase mai aproape de el. În schimb, Sterbinsky strigă furios:

— Burns a spus adevărul! Eu am avut, ba da, am avut o catie neagră, pentru că fiica mea bătea la mașină și a lăsat-o aici când a plecat și dumneata știai prea bine că se află la mine!

Calm, Pencroft se întoarce spre președinte:

— Această mașină de scris poate fi găsită; în casa lui Burns, în pod, litera A încalcă litera alăturată, căci litera A e defectă. La mașina asta au fost bătute scrisorile lui Prentin. Această mașină a fost închiriată de Paolo cel ucis, cu doi dofari de la Sterbinsky și, în ziua mutării, laolaltă cu toate celelalte lucruri ale lui a fost transportată la Burns. Deoarece era un om ordonat, a făcut un inventar complet și, în josul inventarului, a notat că mașina de scris îi aparține lui Sâerbiasky. Poftim, iată inventarul. Și, din buzunarul de la piept, scoase o hârtie pe care, cu mâinile legate, i-o întinse președintelui. Numai așa am putut să-l determin pe Sterbinsky să recunoască și el. Ceea ce se află scris în lista de inventar.

Președintele nu se uita la. Inventar, ci în acuzat.

— Dumneata pentru ce ești acuzat?

— Pentru înșelăciune.

— De ce?

— Nu știu.

— A spus că.

— Intervenți judecătorul de pace, că Documentul se află la el. Și nu se află la el.

— De unde știi?

— Întreba Pencroft. Mi l-ai cerut?

După o scurtă pauză, președintele vorbește:

— Acest act denumit „Documentul” unde se află?

— Pe dosul inventarului care se află în fața domnului președinte.

De-acum toată lumea era în picioare. Cu răsuflarea oprită.

Bărbați în toată firea, ca în transă, își tremurau degetele pe buze, femeile își apăsau mâinile pe inimă, fiecăruia fusese proiectat înainte, cu gura căscată.

După ce parcursese rândurile scrise, președintele se ridică și spuse încet, cu vocea puțin voalată:

— Documentul care se află în mâinile mele are un singur rând. Este ordinul semnat de împăratul Maximilian prin care se acordă depline puteri ofițerului său. Dedesubt, cu cerneală de altă culoare se află următoarele.

Președintele începu să citească.

„Subsemnatul, Jeremias Prentin, ofițer imperial, am fost informat în ceasul acesta că maiestatea sa imperială și regală prințul Maximilian, supus fiind consecințelor hotărârii lui Jua-rez, nu mai este printre cei viu îi voi urma pe stăpânul meu în moarte, spre a-i împărtăși soarta. Bani care, în vederea continuării rezistenței, se aflau în stăpânirea mea pentru a cumpăra arme și altele trebuincioase, vreau să fie folosiți pentru pro-pățirea acestui oraș pașnic. Aici voi muri, aici să trăiască prin muncă și dezvoltare pașnică, alături de amintirea împăratului meu, amintirea mea repede trecătoare. Prietenul meu, contele Montagezza, îmi va îndeplini dorința și, cu banii încredințați mie și care acum nu mai au stăpân, va da în exploatare zăcămintele de cărbuni din împrejurimi, în favoarea orașului Fillipon.

Jeremias Prentin, maior imperial.”

Oamenii rămaseră multă vreme muți, nemișcați, de parcă sala întreagă s-ar fi transformat într-un muzeu cu tot atâtea păpuși de ceară în cuprinsul său.

De ce-o făcuse Sterbinsky? Pentru că ura orașul, pentru că acest oraș Q umilise, 9 călcase în picioare, distrusese fericirea fiicei sale. Pentru că toată lumea umbla înarmată cu pistoale, pe stradă îl îmbrânceau din drum, și nu îndrăznea să sică nici păs, și când cheltuisese pe băutură suma strânsă din biletele unui spectacol de binefacere, întâi voiserărsă-l linșeze, apoi îl aruncaseră în închisoare și nu putuse scăpa decât prin sacrificiul fiicei sale, căci Vasinsky, admiratorul, achitase suma delapidată în schimbul mnnu fetei.

Iar bătrânul lacheu fusese dat deoparte pur și simplu, disprețuit mereu. Și atunci îi ajunsese la ureche că Paolo și cu Wal-ter s-au bătut. Hildegard plecase în grabă și el auzi cum medicul se reîntoarce în cameră, și-i spune că nu poate să meargă în pădure ca să ia parte la acțiune, Sterbinsky se duse în pădure. Cazul îi excita fantezia de artist. O! Nu de bani era vorba, cu toate că acum ieși la iveală că Sterbinsky avea un capital de douăzeci de mii de dolari. El juca rolul de forță misterioasă. Stafia neliniștită a lui Prentin, care va pedepsi acest oraș al revolverelor, acest oraș arogant unde el fusese de atâtea ori umilit; îi va pedepsi interzicând în primul rând accesul la revolver! Apoi va trimite pi în poștă ordinele următoare și acelea vor trebui executate.

Acțiunile următoare le puse la cale deja împreună cu Burns.

Îl Juă pe Burns de părtaș. Pentru că Sterbinsky e prost și el știe „* asjta^iespre sine. Burns exploatează situația în fel și chip. Ei nu țtia unde se află Documentul, dar bănuiesc că Paolo l-a ascuns în i. ndeva și n-o să i se mai dea de urmă. Numai când Pencroft se reîntoarce, simt că li se clatină încrederea. Se pare că el știe ceva. Ar putea să bănuiască și rolul lui Burns. Vine să se răzbune peatru că i-au falsificat leacul-minune. Hildegard, care era geloasă, Burns, care fl ura pe Walter, puseseră în vânzare la farmacie niște prafuri falsificate.

Burns fusese în relații bune și cu Paolo. Mașina de sc/is pe care Paolo o expediază, râaiâne acolo, de fapt, în podul casei lui. Acolo se dactilografiază scrisorile lui Prentin. Li se interzice oamenilor să poarte arme, li se dă mână liberă celor doi Cddlinger, nebunii care fura averi întregi.

Toate asăea ieşeau la iveală acum, seara, în oraşul scăldat în ameteala bucuriei, din conversaţia dintre fruntaşii Filliponului şi ai Ravianului care petreceau împreună, la Primărie.

În capul mesei şedea Pencroft.

— Am să divulg de bună voie secretul celor doi Codlinger -zise Vuperin. Vandrămas a crezut că aştia ştiu unde e Docu-mestuL î-a făcut prizonieri, i-a transportat în taină la Ravian şi? Îa pivniţa unei case părăsite, i-a interogată fără rezultat până când cei doi oameni şi-au pierdut minţile de tot. Burns a dus o politică dublă, Mie mi-a spus că e în solda mea şi că e spionul 'Ravianuku la Ffillipon, dar, în acelaşi timp, după cum ştim acum, a colaborat şi cu Prentin. Cred că nici nu mai poate fi pus la îadoiaia faptul că Burns aflase pe o cale oarecare că cei doi Codlinger înnebuniseră, de pe urma interogatoriului lui Vandramas, de altfel, erau dinainte alcoolici şi cu ereditate încărcată. Poate în speranţa că va afla el ceva de la ei, îi stabili la Fillipon şi, în numele lui Prentin, dădu ordin ca orice dorinţă a celor doi Codlinger să fie îndeplinită. Şi în felul acesta adunarea covoare de preţ, conserve scumpe, bijuterii şi porţelanuri, faia vresih motiv sau scop, ceea ce a fost o crudă nelegiuire din partea lui Burns, îndeosebi pentru că domnul Redactor a adunat şi cele mai frumoase tablouri din oraş.

— Pentru asta puteţi să-i fiţi recunoscători – zise Pencroft. Neghiobul ăla ar trebui să se dea cu capul de pereţi.

— Ce au a face tablourile aici?

— Burns se comporta ca şi cum ar face parte şi el dintre slujitorii lui Prentin, asemeni concetăţenilor lui. Aşadar, când Codlinger s-a dus să-i ceară anumite tablouri, doar dacă n-ar fi vrut să se trădeze arătând că nu-i e frică de Prentin, fu nevoit să-l lase să le ia. Şi în felul acesta a ieşit la iveală totul.

— Nu înţeleg >- zise căpitanul Storens. Ce legătură are asta cu Documentul? Defunctul Paolo a lăsat vorbă să fie căutat în spatele monumentului fuaerar al Sofiei, dar nu se afla acolo.

— Ba se afla acolo.

— Îmi pare rău, dar şi doctorul Gonzales fi un făptaş necu* npscut de asemenea au răscolit toate mormintele pe care stătea scris numele de Sofia.

— Numai unul nti – zise Pencroft. În dosul monumentului funerar ai bâronesei Sofia Schotek n-au căutat. Paolo care, după cum se pare, se trăgea dintr-o familie simpatizantă a împăratului Maximilian, avea în locuinţa lui un tablou reprezentând monumetui funerar al bâronesei Sofia Schotek. În dosul acestui tablou ascunsese Documentul. Împreună cu celelalte lucruri, tabloul ajunsese la Burns şi Burns care, în chip de Prentin, dăduse dispoziţie ca tot ceea ce ar cere Codlinger să i se dea, a fost nevoit să-i cedeze tabloul şi habar n-avea că, din clipa aceea, Documentul atârnă pe peretele colibei lui Codlinger. Tocmai ajunsesem în culmea disperării, când am zărit pe perete monumentul funerar al Sofiei Schotek! Deci, dacă Burns. Nu i-ar fi făcut cadou lui Coodlinger tabloul cu reproducerea monumentului funerar al Sofiei Schotek, tocmai în virtutea unui ordin de-al lui Prentin, dactilografiat cu propria-i mină sau cu cea a lui

Sterbinsky, atunci, mai devreme sau mai târziu, ar fi trebuit să observe inscripția din josul tabloului, care părea numele firmei fotografului: „Docdos”. Într-un cuvânt aceste cuvinte care însemnau „document pe dos” suint scrise acolo într-un singur cuvânt și cu destul de multe înflorituri. Nici eu nu am observat decât ulterior.

— De unde ai știut atunci că acolo se afla actul căutat?

Pencroft duse roata la gât și tuși. Numeni nu înțelegea, întrucât pateul n-avea oase. Doar într-un târziu, răspunse misterios și întunecat:

— Doisprezece ani de căutări neobosite m-au purtat până la. Țel. Afacerea asta însă, ca să zic așa, în toată mîreția ei, împreună cu toate amănuntele Probatbicolului, să rămână învăluită într-un veșnic mister.

Asta era răzbunarea lui.

Pentru că tot nu știa încă ce e cu Probatbicolul.

În afacerea asta, nu exista nici un personaj cu acest nume! Din mină nu se extrăgea nici un minereu cu numele ăsta, nu fusese somat să recunoască nici un copil cu acest nume, sub pretextul acesta nu încasase nici o palmă de la nici o doamnă. Și toată lumea de aici știe ce e sau cine e, numai el nu. Poate casa Codlingerilor se cheamă Vila Probatbicol? Pare verosimil, în schimb, e cu atât mai indicat să treacă sub tăcere vizita pe care o făcuse onorabilului consul Pipo, întrucât pentru recordul mondial în materie de spargeri de seifuri premiul întâi e cel puțin un an, să zicem, cu circumstanțe atenuante, șase. Luni ne-maivorbînd de mulțimea de Sofii, cu mormintele lor răscolite în pripă.

— În decursul acestor doisprezece ani, vreme în care, pornind pe firul Probatbicolului, cu datele ce le dețineam, cu căutările, și concluziile mele definitive, am ajuns până acolo încât să mă pot întoarce acasă.

Căpitanul Storens tuși ușurel și suflă un fulg imaginar de pe veston. Își aduse aminte că în emoția primelor zile uitase să înregistreze scrisoarea de expulzare a lui Walter Benjamin din Cuba până în zilele noastre. Pe Anton Burns și pe Tivald Sterbinsky îi arestase încă în ziua aceea.

Lui Pencroft îi rămase din nou un oscior în gât și examina de foarte aproape, tușind, pateul, căci se gândise și el că fusese expulzat din capitală, dar comportarea aceasta imposibilă fusese începută încă de poliția cubaneză, iar ca răspuns la toate întrebările lui, detectivul pronunțase doar un singur cuvânt: Probatbicol!

De-a lungul diverselor cuvântări și toasturi, continuară să se limpezească amănuntele necunoscute, ale acestei afaceri complicate. Paolo era un om isteț. Cercetase împrejurările morții ofițerului imperial Jeremias Prentin. După spusele surorii sale, defunctul făcea dese vizite la Werwiell. Pe atunci, la Werwiell -era o bază de adunare pentru trupe și un spital militar, unde se adunau rămășițele oștirii rănite și bolnave a împăratului Maximilian. Prentin, după sinucidere, n-ar mai fi putut fi salvat decât printr-o intervenție. Chirurgicală rapidă, și contele Montagezza îl transportase la Werwiell, la spitalul militar. Montagezza era un domn. Nici nu-i trecuse prin minte că cineva ar putea acuza lin conte spaniol de furt și alte fapte rușinoase. După ce Prentin fi adusesese la

cunoștință dorința sa din urmă, porni în grabă în interesul orașului său, să ducă banii la New-York. Când se reîntoarce, Prentin era deja mort. Puse să fie adus acasă și-l înmormântară. Pe actul numit Documentul se afla și sigiliul arhivelor orașului Werwiell. Werwiell ajunsese oraș din vremea împăratului Maximilian. Diversele acte franceze, austriece, engleze ale taberei militare de odinioară fuseseră depuse la arhivele orașului, cu superficialitatea cuvenită unor astfel de hârțoage. Printre ele și testamentul maiorului imperial Jeremias Prentin. După cum se vede, ofițerul cunoștea mai bine oamenii decât contele Montagezza, astfel că, înainte de a muri, recopiase textul așa-numatului Document. Ce se întâmplase cu acest act? Poate că ajunsese în sertarul biroului vreunui dintre medici. Te vremea când murise acolo Jeremias Prentin, la Werwiell veneau sute și sute de bolnavi și răniți și sute și sute de oameni își căutau pe atunci prietenii și rudele. Întorcându-se de la New-York, Montagezza se duse în grabă în tabără. Administratorul deschisese registrul: „Cel pe care-l căutați Dvs. e mort de o săptămână.” Contele a plecat și, probabil, a făcut o cerere. S-a dat aprobarea ca ofițerul să fie exhumat și reînhumat la Fiălipqn. Cam așa trebuie să se fi petrecut lucrurile. Uniforma și celelalte obiecte ale lui Prentin au rămas la, contele Montagezza care, pe atunci, începuse deja să bănuiască că nu cunoscuse îndeajuns de bine oamenii. Testament, dispoziții finale – nicăieri! Timp de zece ani – șușoteli, denunțuri, bănuieli, dar nicăieri nici un fel de dovadă. Apoi, rudele lui Prentin, în Mexic, prind glas: Oho! Un ofițer imperial nu obișnuiește să mânuiască banii ce i s-au încredințat, fără nici un act scris! Aici începe rolul fiului lui Vandra-mas care, în Mexic, îl pune sub acuzare pe contele Montagezza. Mai departe și fiul lui Vuperin se vâra în afacere, simte că Ra-vianul a fost dat la o parte de la exploatarea minei, pe nedrept și ilegal, cu ajutorul unor bani care i s-ar fi cuvenit lui, cel puțin tot atât cât contelui Montagezza. Tatăl lui fusese prieten la fel de bun cu Prentin și un discipol tot atât de credincios al împăratului Maximilian.

Unde se afla Documentul înainte de a fi fost aruncat în arhivele din Werwiell? Dacă nu din sertarul biroului unui medic, a-tunci dis poala unei infirmiere, ajunsese într-un birou unde-l păstraseră și așteptaseră să se prezinte cineva ca să-l preia. Apoi cineva trimisese, poate, actul la comenduirea orașului și aici a fost repartizat pentru a fi studiat, i s-a dat un număr, i s-a atașat o scrisoare explicativă și a început să pribegască până când cineva s-a plictisit și l-a aruncat într-un alt sertar.

A fost așa sau nu?

Era ceea ce nu se va afla niciodată.

Fapt e că Prentin a murit la Werwiell și lui Paolo, după zeci de ani, i-a trecut prin minte să cerceteze filă cu filă toate actele din arhivă. Apoi a dat peste hârtia asta și a văzut că Montagezza e nevinovat. De ce ascunsese dovada în spatele unui tablou? Fusese Paolo un aventurier? Care ar fi intenționat să apară și el în chip de stafie a lui Prentin sau într-un alt fel, în scopul de a șantaja? Dacă nu s-ar fi certat cu Walter în timp ce acesta își lua rămas bun de la sora lui, s-ar fi putut afla și asta. Sau se gândea că, pe baza Documentului,

va reuși să determine cele două orașe să ajungă la o înțelegere? În orice caz, simțea că j aici miroase a praf de pușcă și voia să plece la New-York.

Paolo fusese văzut adesea împreună cu Codlinger. Domnul * Redactor aflase din vreun cuvânt scăpat de Paolo ce intenție avea acesta, sau spionase pe la funcționarii arhivelor din Wer-wiel, 3 văzuse cercetând, în taină, o scrisoare. Nici asta nu se poate ști. Și nici n-are importanță. Fapt e că unul dintre alcoolicii frați Codlinger, în lipsă de bani, exagerând desigur importanța informației pe care o deținea, s-a dus la fiul de mult defunctului conte Montagezza, ca să-l șantajeze. Bineînțeles că acesta i-a făcut vânt pe scări. Bețivul, furios și pe jumătate nebun, a început* să pălăvrăgească tot ce-i trecea prin cap și în felul acesta a provocat catastrofa a doi oameni.

Tatăl lui Walter și ceilalți cetățeni de vază din Fillipon aflaseră de la Codlinger despre șușotelile în legătură cu Paolo, care erau întărite și de alte indicii, precum și de comportarea lui Paolo însuși. Faptul că un număr de câțiva inițiați îl văzuseră pe Paolo mort de două ori în aceeași zi, că toate jignirile, demonii tuturor urilor care mocneau în evenimentele de demult ale orașului s-au depus încetul cu încetul peste istoria asta rușinoasă nu mai e de mirare. În fiecare oraș dăm peste un Ster-binsky, aflăm amărăciunea ascunsă a medicului de provincie, ignorat, ambițios și ducând o viață mizerabilă, chinuit de gândul că n-are nici casă, nici pământ și că, pentru câțiva gologani, rătăcește pe drumurile nenorocite de țară, până la genunchi oh glod, ca să bandajeze un picior rupt de vreo mârtoagă. Se află acolo farmacistul semidocht, tânjind după New-York, o Hilde-gard, iubita abandonată, cu o mistică și tenebroasă istorioară sinucigașă agățată de gât. Ervin aflase ceva. Ervin se sinucisese și luase această taină cu el în cimitirul orașelului. Pe de altă paxte, se prea poată că numai după ce Hildegard, de mahnire, a început să-i facă vizite mai dese, abia atunci să fi început nevasta lui Buras să dea semne de boală, și poate că cutiuțele de porțelan mort ale farmaciei ar putea să spună câte ceva despre asta.

— Numai noi suntem aici atât de nervoși, domnii mei, zise acum, pe gânduri, Pencroft. Dar pe drept, căci de douăzeci de minute am comandat o puipă de berbec și tot a-au adus-o. Așa ceva, dincolo pe lumea cealaltă, după opinia mea, nu se poate întâmpla și, dacă da, tot nu te enervezi, căci nu ai pe cine să ameninți cu posibilitatea că, începând de mnne, te vei duce să iei masa în raiul concurenței Consider că e suficient dacă spun doar atât în legătură cu această pulpă de berbec.

— Orașul, bineînțeles, n-a bănuیت esența întregii povești. Orașul simțea numai că mina e în pericol și că se află cu toții în mnnile lui Prentin.

După aceea mai avură loc o mulțime de cuvântări. Clinchet de pahare și nenumărate voci care-l felicitau pe Benjamin. La un moment dai, se apropie de el tânărul cu muzicuța, care, acum, dintre toate instrumentele muzicale, optase definitiv pentru două pistoale automate uriașe.

— Nu te teme. Sunt alături de ție. Edgar și Biii ie așteaptă afară.

— Spune-le că mai întâi vreau să mănânc – îi șopti furios. Să le ducă băiatul niște ziare.

Și, deoarece insistau să ia cuvântul, începu să vorbească din nou, cu multă prestanță. În mare, spuse că aici toată lumea îl cunoaște încă de pe vremea tinereții sale și că știu cu toții cum și-a îndeplinit întotdeauna datoria. Câțiva domni mai în vârstă dădură din cap, oftând. Și mai târziu – zise – i-a plutit în fața ochilor doar imaginea asta: orașul, Prentin, Vuperin și împăratul MaximiHan. Respectiv Montagezza. El pe împărat nu l-a cunoscut personal, dar ofițerii lui erau oameni dintr-o bucată.

Dracu a mai văzut așa ceva, de pe cal, în fața poporului, totul ieșise cum nu se poate mai bine, iar aici dă drumul unei neghiobii după alta. Șterse sudoarea ce-i inundase fruntea și declară că în oraș ar trebui să i se ridice măcar un bust împăratului Maximilian, întrucât aici nu s-ar putea întâmpla niciodată să fie împușcat un. Asemenea gentleman. Noțiunea asta, în acest oraș, e complet necunoscută. Nu aceea de gentleman, ci aceea de împușcare. Geea ce, apoi, are drept rezultat că vin aici cei din Ravian, cu mina. Căci, de bună seamă, adică. Dacă o luăm așa, ăsta a tot minerit prin oraș și, cum s-ar zice. Fiecare să trăiască de pe urma muncii sale. Dar frații dr. Ra-gambo. Își vând casa și-și beau banii sau, să zicem, acești doi Mallina. Într-un cuvânt, e foartecaând aici, așadar înainte de a deschide ferestrele el nu vrea să mai spună decât că oameair trebuie să încerce, pe măsura posibilităților, să trăiască cinstit s în Fillipon, căci bătaia, jaful și beția n-au nici un rost. Pentru asta, ridică paharul!

Îl ascultară oarecum stupefiați și el se așeză ostenit de moarte și când toată lumea ridică paharele zise că le mulțumește! Foarte mult dar că astăzi nu mai bea nimic. Și luă hotărârea de a nu rmai vorbi niciodată în viață în fața unor oameni cărora nu le poate zări creștetul capului. Atunci veni mustăciosul și-i spuse la ureche că Bill și Edgar suit nerăbdători.

Ei bine, asta măcar se va putea rezolva și fără cavalerie! Îi, rugă să-l scuze o clipă și, deoarece era distrat, își exarnină acolo la masă cele două revolvere, după care părăsi încăperea. O sări învețe minte pe mucoșii ăia doi!

Prima surpriză fu barba căruntă, până la brâu, a lurEdgar; iar Biil era lung ca o scară, avea de asemenea cel puțin patruzeci de ani și se mișca foarte asemănător aceluia animal cunoscut îndeobște siib numele de „Leneș”.

— Te rog frumos, Ben – începu bătrânul – am venit să.

— Lasă poveștile – strigă de îndată – mă doare-n cot de Im-manuel!

— Uite ce e – zise bărbosul – aici e vcrba de mine.

— Nu recunosc și nu înfiez pe nimeni! Hai cu pistoalele alea!

Atunci lunganul duse mâna la buzunar, iar Pencroft, scoțând un strigăt de luptă, îl pocni, rostogolindu-l până sub bancă.

— De ce dai în el?

— Strigă bărbosul. Voia să-ți arate înștiințarea. Dumneata l-ai înfiat pe Immanuel și pentru asta îți suntem recunoscători, dar acum s-a întors de la Ford și s-a aflat că dumneata ai comis ceva pe un vapor și ai fost condamnat și

închis. Ai cazier. Am venit să te implorăm să-i dai o împuternicire avocatului Lopez, N-an? Cruța câteva mii de dolari dacă s-iar putea anula înfierea.

Păi bine, asta-i curată obrăznicie! Acest om de treabă, Benjamin Walter, îl înfiază pe nepotul acelei doamne scârboase, apoi e închis sârmanul, desigur din cauza vreunei femei, și tot ei umblă cu Basul pe sus, iot ei o fac pe îmbufnații!

— Uite ce ei Eu am făcut toate astea ca să-mi repar greșeala. Reparația a avut iocs ponoasele vă privesc. Iar acest Ford să nu facă pe nebunul cu mine când e vorba de fiul meu.

Bum!

La auzul acestor cuvinte, uriașul, care se sculase între timp și stătuse pașnic deoparte, trase de îndată. Șase oameni abia reușiră să-l imobilizeze.

— Ce vorbești dumneata?! Ce-ai spus dumneata despre copilul meii? Madonna! Al cui fiu e*îmanuel?

— Eu unul habar n-am!

Auzind asta, scoase și bătrânul două pistoale.

Se iscă o hărmălaie de nedescris. Ieși la iveală că acestei familii îi mai lipsea un an pentru dobândirea cetățeniei americane. Italieni imigranți. Walter, propunându-le cine știe ce afacere, îi determinase să plece în America de Sud, de unde fură nevoiți să se întoarcă, și atunci le promisese că-l va înfia pe Immanuel, dacă s-ar întâmpla ca din cauza cetățeniei străine, întrucât anul acela îl petrecuseră în altă parte, băiatul să nu poată găsi de lucru. Și acum, iată familia pradă celor mai mari bănuieli și calomnii. Dar un incident ca acesta nu mai putea stăvili valurile sărbătorii.

Orașul plutea beat de bucurie.

Urlau și trăgeau cu pistoalele și cineva, în piața principală, ținea o cuvântare despre aceea că Ravianul trebuie admis în concern, cele două orașe Se vor unifica, și cetățenii celor două orașe se îmbrățișau acum pe șosea și oamenii îl purtau pe um&-rii lor pe Pencroft. Cei din Ravian, care nu de mult îl căutaseră să-i ia viața, u strângeau acum mâinile și-i făceau semne cu pălăriile!

Toate ferestrele tuturor caseior din Filiipon erau luminate!

Pencroft stătea acolo 2a piață, în sunet de fanfară, în mijlocul urâlelor, pe un pocO"rî, deasupra mulțimii nebune de bucurie, și văzu cum sosește Vuperin, c& capul gol și-J auzi cum strigă, răsunător:

— Îmi cer iertare de la locuitorii orașului Filiiposi și șahat mândru că pot să strâng nuna lui Benjamin Walter.

Și-i strânse mâna și fanfara cânta și se aduseră torțe și urale vijelioase vuiiau neconținut. Pencrott stătea acolo, făcea semne, dădea din cap și zâmbea în toate direcțiile și de la ferestrele luminate fluturau batiste. Cele'două orașe se împăcaseră.

În zori, Pencroft se împleticea spre gară, alături de căpitanul Storens. Căpitanul spera că se va întoarce curând de la New-York. Pencroft i-o promisese solemn. Burns înghițise ceva și murise. Dar acest Sterbinsky – ăsta

fluieră, zâmbește și mănâncă. Țasta o să iasă din închisoare peste zece ani de parcă n-ar fi stat decât o oră.

Care o fi numele de botez al lui Sterbinsky? Pencroft nu știa că Sterbinsky se numește Tivaad. Că are același prenume ca și el. Dacă renunțase la Probatbicol, poate că va reuși să afle măcar prenumele lacheului.

Zise, într-o doară:

— Sper, bătrâne, că tu n-ai să mă ții aici, pe spezele închisorii? „'

— Asta nu se știe niciodată.

— Zise căpitanul, irizând, și mima lui Pencroft se înnegura de neliniște chiar și la auazul acestei simple glume. Nu cumva îl conducea la gară cu anumite intenții? Asta aflase frumușel, pe ascuns, tot trecutei lui de spărgător de seifuri!

— Despre mine, bătrâne, n-ai să afli niciodată nimic pemtra care să mă poți ține aici – răspunse, prudent. Eu nu sunt ca acest Eduard Sterbinsky.

— Tivald.

Pencroft simți că-i îngheață sângele în vine. Sfinte Duma (c)- zeule! Vulpoiul ăsta de polițai Q demascase! Și voia să-i dea de înțeles.

— Nu înțeleg – zise răgușit – ce-ai spus?

— Am spus: Tivald.

— Ce vrea să însemne asta?

— Un om certat cu legea, un păcătos. Zum-trosc-pleosc!

De multă vreme nu-i mai ieșise o asemenea serie de trei! Capul căpitanului trosni și tot căpitanul se prăvăli ca un sac între tufele ce mărgineau drumul spre gară. Te-nvăț eu minte să-l urmărești ca un copoi ce ești și să-l demaști pe salvatorul și eroul orașului, modelul, statuilor viitorimii, să insinuezi că ar fi unul și același cu un anume Tivald căutat de poliție. De fapt, ar fi trebuit să remarce, încă de pe când își dregea glasul acolo, la Primărie, că moaca asta era dubioasă.

Îl legă pe căpitanul Storeas atât de strâns, încât nu putea mișca nici degetele de la picioare, îi înfundă călușul atât de adânc încât nu putea nici măcar să geamă și-l rostogoli în șanț.

Acum să mergem la tren!

Copoi ingrat! Se grăbea. Și, numai așa, din dorința fierbinte de a-și lua rămas-bun, se abătu din drum și intră pentru o clipă la Codlingeri. Și tot numai așa, din dorința fierbinte a dispariției, Codlinger-senior sări pe geam când îl zări intrând și o luă la fugă și fugi două ore și jumătate, cât putură purta picioarele trupul său îndesat.

În mijlocul camerei, trona găleata de porțelan ce împodobise holul consilierului municipal, cu cei mai frumoși trandafiri ai amiralului Nil și cu o mulțime de carne tocată în ea. Din păcate, această viață de huzur va lua sfârșit – se gmdi Pencroft. De bună seamă însă că orașul va avea grijă de ei.

Domnul Redactor scria și, fără a ridica ochii, se întoarse cu scaun cu tot cu spatele la Pencroft.

Pencroft închise ușa pe dirjafară și plecă.

Şeful gării îi strânse mâna, plin de bucurie.

În compartiment voia, în sfârşit; să doarmă. Puse deja piciorul pe scară, locomotiva fluieră, când de pe peronul încetoşat se desprinsese o umbră de femeie, lunecă până la el, şi-i şopti, cu reproş:

— De ce a trebuit să dezvălui că Immanuel e copilul tău? Ai jurat că asta va rămâne secretul nostru!

Puţin a lipsit ca Pencroft să nu piardă trenul, căci îl luaseră ameţelile. Apoi, dintr-un salt, ajunsese în compartiment, trânti uşa, o încuie pe dinăuntru şi, oftând ostentiv, îşi sprijini capul în pumni. Bine că s-a terminat.

— Cine-ar fi crezut că dumneata, printre altele, te pricepi şi să atârni penduli!?

Cetăţeanul din Ravian. Şedea alături. Pencroft se ridică hotărât, îi vârî cele două revolve sub nas şi-i spuse, încetişor:

— Marş afară, scâfnăvie!

— Marş afară!

Cetăţeanul dispăru pe culoar. Încuie uşa în urma lui. Aruncă o privire sub banchetă, apoi se întinse cât era de lung şi trenul porni.

CAPITOLUL XIV împleticindu-se, puţin ameţit, Benjamin Walter părăsi închisoarea. Şchiopăta, căci la munca forţată un muncitor de la drumuri îi dăduse cu maiul peste picioare. În schimb, acum avea măcar trei sute de mii de lire, fără douăzeci de mii. Bunny, bineînţeles, îl aştepta.

— Ascultă, Bunny, noi trebuie să plecăm acum în Texas. Poate că Pencroft mai e încă în viaţă şi trebuie să facem ceva pentru el.:

— Ce-ar putea păţi?!

— Nu ştii tu asta.

— Doar n-ai avut vreo neplăcere? „

— Nu, nu. Dar, datorită tatălui meu, am fost amestecat într-o afacere, şi Pencroft putea foarte uşor să comită vreo negliobie.

Walter coborî la Ravian şi Bunny plecă mai departe, spre Fil-lipon. Ceea ce află aici o lăsa cu gura căscată. Dumnezeu! Şi j numele lui Walter era pe toate buzele. Şi. Cine-i ăsta? Ce cer- [cetase timp de doisprezece ani?

Tare-i grea de cap femeia ăsta! I se explică:

— El s-a întors pentru că avea toată afacerea în muni. Şi cum! S-a comportat la proces! După doisprezece ani nu uitase nici cel mai mic amănunt!

Bunny se reîntoarce în grabă. Nu pricepea. Surescitată şi uluită, plecă la Ravian.

Urmă adevărată surpriză.

La hanţl de la capătul oraşului i se vorbi foarte rezervat.

— Unde este domnul cu cai e am sosit?

— Vă este rudă, poate?

— Unde este?

— Gâfâi îngrijorată.

— E acolo unde e locul unui om care, într-o singură noapte, comite cinci spargeri de case de bani. E acolo unde trebuie să fie un individ care profanează mormintele!

Trebuie să spunem că orașul trimisese mai de mult amprente la New-York, de unde, cu prima poștă, sosise răspunsul. Căci nu fuseseră necesare prea multe investigații. Aici era vorba de acel Tivald Pencroft numit Belea 13, binecunoscut ca vechi și temeinic specialist.

Dacă Walters ar fi spus că nu sunt amprentele lui, poate că a. mai fi avut șanse de scăpare. Dar ar fi trebuit să răspundă pentru un delict cel puțin la fel de grav: cum a ajuns să pună mâna pe moștenirea lui Pencroft. Și ar fi pierdut cele trei sute de mii de lire pentru care suferise deja atâta.

Spuse deci, zâmbind:

— Recunosc totuși. Eu am săvârșit spargerile! Domnilor, vreau să vă ușurez cercetările!

Întrucât nu furase bani, avându-se în vedere circumstanțele atenuante, se alese cu numai șase luni de închisoare. Și, separat, trei luni pentru profanarea amintirii câtorva morți, deoarece se dovedise că și pe pietrele funerare din Fillipon figurau binecunoscutele amprente ale lui Pencroft.

Pencroft duse ia bun sfârșit aici ceea ce ar fi fost, conform Destinului, datoria lui Walter. Chiar dacă n-a putut să-și repare greșelile decât prin intermediul lui Pencroft, primind pedeapsa în locul acestuia, puna măcar câteva pietre la temelia recunoștinței. Respectiv, câteva gratii.

În schimb, Pencroft sosi la New-York. Doi detectivi 2 conduseră de la gară direcți la poliție. Storens, căpitanul din Fillipou, când își revenise și, făcut zob, reușise să se elibereze, socotise cazul drept o tentativă Nebunească a lui Walter, beat mort, de a-l ucide. Din răzbunare – o dată cu dovezile trimise – antință New-Yorkul că Beajsâia Walter 3 omorâse în duel pe Paolo, comisese un atac la adresa reprezentantului ordinii publice și că sosea la New-York. N-avea decât să stea la închisoare, netrebnicul, dacă așa a interpretat el o seară de adio! Duelul nu era oi bagatelă, și se soldase cu moartea unui om!

Asta face cel puțin câteva luni.

— Recunoști că dumneata l-ai omorât în duel pe inginera Paolo?

— Îl întrebă un consilier când îi fu înfățișat Pencroft.

— Nu recunosc.

— Degeaba negi! Iată procesul verbal, pistolul, toate dovezile, toate datele anchetei.

— Nu recunosc.

— Nu faci decât să-ți agravezi situația. Dar fie, luați-i amprente.

Acum doisprezece ani, se luaseră de pe revolverul găsit lângă cadavrul lui Paolo cele mai clare amprente ale lui Walter. Și căpitanul Storens ie conservase în primul rând pe acestea. Nu trebuiau decât comparate cu amprentele celui arestat, și.

Și, peste o oră, Pencroft trecea fluiernd pe Broadway, iar Storens primi de la superiorii lui din New-York o scrisoare cum că e păcat să deranjezi

centâala cu tot felul de cazuri nefondate și că ar putea să-afle ce înseamnă un picior într-un anumit loc, dacă până acuma n-a știut asta.

Exclus! Căpitanul Storens să nu știe ce înseamnă un picior? Tocmai și-l bandaja. Era încă plin de vânătăi de pe urma loviturilor lui Pencroft. Și zăcea și nu pricepea. Și clipea și citea din nou scrisoarea în care se spunea că amprente nu seamănă nici măcar pe departe și că, după o asemenea barbarie dacti-loscopică, inspectorul șef de la New-York are o singură nedumerire: oare ce fac colegii lui, acolo, în provincie, pe banii statului? Căci dacă un detectiv din New-York ar confunda amprente trimise de el cu amprente individului semnalat, acest element ar fi pensionat pe loc, considerându-se dovedită, pe cale indirectă, căderea lui în patima beției, ceea ce nu este propriu stilului corpului polițienesc al Statelor. Inspectorul newyorkez tratase chestiunea extrem de amănunțit, cu vădită plăcere, pe două pagini încheiate. După părerea lui, dactilo-scopia n-a fost inventată pentru ca un căpitan, așadar nu un paznic, și nu portarul intrării principale de la clădirea Primăriei, și nu un detectiv stagiar sau comandantul unei grupe de pompieri voluntari, ci un căpitan propriu-zis – transcriu pe. Silabe, de dragul dumneavoastră -vncă-pi-tan care de mult ar trebui să aibă toată dactiloscopia în amprenta degetului său mic, să trimită o informare bazată pe amprente digital la New-York (unde se întâmplă, de asemenea, să mai. Aibă oamenii de lucru cu câte-un furt-două de găini), și în informarea respectivă să nu ceară nici punerea sub urmărire, nici efectuarea unei anchete, ci, pur și simplu, arestarea, fapt care atrage după sine despăgubiri, pensionari și altele de acest fel, și să se constate că informarea căpitanului nu are nici o bază reală! Desigur, din cauză că Filliponul, această metropolă, unde polițiștii dau zilnic bătălii de pe mașini blindate cu gangsteri cunoscuți în toate cele cinci continente, îi dă într-atât de furcă, încât această minusculă eroare se justifică cu ușurință prin enorma solicitare a domnului căpitan! După ce vă aduc la cunoștință că această scrisoare a mea trebuie păstrată în arhivele poliției (numai că n-aș vrea să cadă în mina vreunui autor de comedii), vă comunic totodată, domnule căpitan Sovers sau Stpjers, dacă am descifrat bine iscălitura, că, conform dispozițiilor domniei voastre, cel mai mare aparat de menținere a ordinii publice din Statele Unite, poliția din New-York, a intrat în acțiune și am stabilit (în locul unuia dintre căprarii dumneavoastră) că datele dac-tiloscopice respective s'at greșite. În cazul când instalațiile dumneavoastră dactiloscopice ar fi cumva defecte, mi-ar face plăcere să intervin să vi se includă în buget prețul instrumentelor lipsă, dar Be-ar mǎfani extrem de tare dacă, în lipsa unei corespunzătoare priceperi de specialitate, domnul căpitan ar recurge și în viitor la serviciile poliției din New-York, act de-curgând din aceeași lipsă de informare care l-a făcut, de bună seamă, să ignore că Nsw-Yorkul este al doilea oraș din lume ca mǎrime și că e cu totul inutil să ni se mai trimită de lucru și din provincie. După cum spuneam, acest inspector consacrase chestiunii o scrisoare de o iacredibilă minuțiozitate.

Storens își băgă nasul într-un pahar cu apă și se simți cu totul năucit. Pe hârtia din fața lui, care cuprindea recunoașterea-scrisă de Walter la cererea tatălui său, lângă semnătură, se afla aceeași amprentă!

Nici a-avea cum să priceapă căpitanul Storens! Aici era vorba de două vieți omenesti care se întuniseră în goană, și se idiersectaseră, urmându-și fiecare drumul pe alte șine, iar ghinionul care, până atunci, se ținuse cu încăpățănare după una din ele, pierzându-și pentru o clipă capul, își continuase fuga sălbatică după cealaltă, fără să aibă habar de eroare.

Walter putea să facă tot ce voia: nu ara bine! Pencroft putea să comită orice-i plăcea: nu era rău! Căpitanul își mai muie o dată nasul în paharul cu apă și luă hotărârea de a nu și-l mai băga niciodată în nimic altceva.

Aceasta era o hotărâre înțeleaptă.

Și cu asta – basta: povestea s-a sfârșit.

Adică. Nu s-a sfârșit de loc! La sfârșitul povestirii vine începutul. Asta-i o poveste dintr-alea.

Norocufface din păr de dine sită de mătase. Na-ți-o ființă, că ți-am dres-o! Împlinirea unor posibilități excluse. Dacă e cineva care să poată sconta, cu o siguranță dată numai de logică, pe toate răsturnările fericite, fie ele-cât de improbabile, acela e omul norocos. Dacă există, în general, cineva care să poată sconta pe ceva! Căci dacă ghinionistul zice că doi și cu doi fac patru, când se uită mai bine vede că avusese de-a face cu doi ori trei care, între timp, se și făcuseră șase.

Bunny 3 vizita la închisoare pe Benjamin Walter, de câte ori era posibil. Acum, adevăratul Waiter se numea definitiv Pencroft. Femeia asta cinstită și de treabă se simți încurcată doar o dată, când paznicul îndrăzni să se informeze politicos pe ce bază lingvistică se formează prin părțile lor diminutivuliten de la numele de Uvald? Nu exista nici un răspuns. Dădu niște explicații vagi despre un unchi pe care băiatul îl iubise foarte mult și care se numea Ben și în felul acesta rămăsese și numele. De pe urma acestor explicații avu de pățimit deținutul. O dată, pe niște cai ocolite, izbutiră să facă să i se repartizeze paznicului cinci dolari din bugetul închisorii și acesta îi zise:

— Nu vrei să-i transmiți ceva unchiului dumitale?

— Ce doriți de la mine?

— Păi dacă-l iubești atât de mult!

— Și-i mai făcu și cu ochiul!

— Nu pricep.

— Răspunse, uluit, deținutul.

— Dacă pot să vorbesc mai clar: eu cunosc secretul numelui dumitale.

Walter îl privi, scrâșnind din dinți.

— Înțeleg.

— Am aflat.

— Capeți cinci mii de lire.

Paznicul. Închine un apartament mare, își dădu demisia și, într-o duminică, împreună cu nevasta, îi făcu o vizită binefăcătorului său. Un om

neprietenos. O prevenise și pe nevastă-sa că un deținut ca ăsta e cam trăsnit; Așa că nevastă-sa nici nu se miră când Pencroft îi întâmpină scrâșnind din dinți.

— Taharule!

— Bună ziua. Uite, eu m-am hotărât să fac demersuri în chestiunea dumitale. Dumneata ne-ai dat cinci mii de lire.

— Spune, ce vrei?! Ce?!

— Strigă deținutul.;

— Îți suntem recunoscători.

— Ciripi femeia și-i părea rău că Pencroft era atât de nervos.

— Acum ne-am hotărât să cumpărăm un imobil. Ne costă o mie de lire.

Waltepu măsură din cap până-n picioare.

— E-n regulă. Veți primi cele o mie de lire de la avocatul meu! Cărați-vă!

— Interesant – u spuse afară paznicul de odinioară nevastei șale care vărsa lacrimi de fericire. E un bădăran, dar are o inimă de aur, asta e sigur. O să-l vizităm mai des.

— Merită, sărăcuțul de el.

Paznicul se alege cu aproximativ treizeci de mii de lire, așa că, mai târziu, se întoarce în Suedia și-i cumpără o fabrică. Vorbea adeseori despre deținutul cu suflet binecuvântat. Căci unii deținuți sunt bădărani și răi ca dinii, dar, dacă au de-a face cu un paznic inteligent și bun la suflet, sunt în stare să dea și haina de pe ei.

Bunny stătea și aștepta la Ravian. Slăbise puțin și plângea mult. Benjamin Walter o consola cu ocazia vizitelor, ori de câte ori nu era bolnav. Căci din când în când îi dădea câte ceva în cap.

— Bh. Ben.

— Plângea uneori Bunny.

— Așa trebuie să fie, Bunny.

— O consola Benjamin Belea 13, după ce află adevărul despre povestea cu spargerile. În viață trebuie să plătești. Eu am făcut împrumutul și omul acela l-a achitat. Se cuvine să execut cavaleriește pedeapsa datorată. Acesta e un gen de reciprocitate. Dacă ies de aici și nu mă împușcă nimeni, nu-mi cade o cărămidă-n cap sau nu voi fi spânzurat din greșeală în locul vreunui paricid, atunci am să fiu foarte bun cu tine. Bani am, am o mulțime de bani.

— Ben. Tu simți că ți se cuvin banii lui Pencroft?

Figura bărbatului se schimonosi de furie, începu să agite pumnii și ochii i se întunecară de lacrimi.

— Cum adică mi se cuvin?! Nemernicul! Asta-i curată cămătărie! Asta nu se poate plăti cu câteva sute de mii de lire! Nu se poate plăti!

Și Pencroft sosi în Bronx, cu părul cărunt, dar oarecum prudent și temător ca un elev care se ținuse de șotii.

Madge, încruntată, îi întinse obrazul drept, apoi pe cel stâng și-l examina dând din cap:

— Ar putea să-ți fie rușine. Ai luat masa?

Îi vorbise cu vocea aceea dură și cu privirile acelea triste pline de reproș, prin care obișnuia să-și ascundă, ca pe o mare rușine, dragostea ce izbucnea din inima ei bună. Poate că se temea că cei din jur și-ar lua-o-n cap dacă ar bănuia ceea ce știa de altfel toată lumea: că Madge e o femeie bună.

— De acum înainte va fi cu totul altfel. ai să vezi, Madge.

— Bime, bine. Am mai auzit asta de câteva ori. Și, mai târziu, în timp ce puneam masa, mai mormăi: faină figură.

Bărbatul risipitor cercetă toată casa în amănunțime. Femeia scoase în dulap o bucată concavă de cositor folosită drept scrumieră. O tarnaseră o dată de Crăciun ca să-și vadă norocul și, deoarece în ziua aceea s-au și sărutat, hotărâseră s-o păstreze. Stăteau uitându-se la ea, mișcați.

— La ce te gâsdești?

— Întrebă Madge.

— Că ăsta e exact ca tirbușonul. Madge u privi îngrijorată.

— I-ai arătat vreunui doctor deafiricea asta de pe frunte?

— Poftim? Era distrat. Se gîndea la camera lui Ervin.

— Spune-mi, Madge, unde-i fotografia aceea din excursie?

— Acolo. Erau ei amândoi, pe perete, într-o ramă, și pe fotografie era sens: „N-o să mai pescuim niciodată în altă parte decât în borcanul ăsta cu castraveți murați. Și Baba cloanța a fost excepțională! Așa ceva nu se uită. Tivald.”.

Cât se poate de limpede. Dar cine nu cunoaște limba, acela nu pricepe o iotă. Puse mâinile pe umerii femeii și-i spuse, cu dragoste și tristețe:

— Ai să vezi, Madge, că soția lui Benjamin Walter va fi o femeie cu adevărat fericită. De acum va trebui să te obișnuiești cu acest nume.

Madge se făcu roșie și înghiți iute în sec: exista primejdia de a începe să pungă. Dar nu-i mai veni în ajutor nici faptul că ase repede, poticnindu-se:

— Taci din gură. Ești și dumneata. *(c) bijuterie. Faină figură. Și căzu în brațele bărbatului și începu să plângă.

Reînviară multe întâmplări vechi și Pencroft revăzu într-o ladă, cu adâncă scârba, falsele diamante Marlow. Individul acela josnic trăsesese pe sfoară Societatea de asigurări. Pe pielea lui. Noroc măcar că nu l-au închis. De la fereastră văzu venind fata, frumoasă, zveltă, cu obraji proaspeți, o domnișoară zâmbi-toare. Ce altfel ar fi acum toate dacă ar fi rămas atunci aici. Ar avea o fată mare și frumoasă ca asta. Dracu știe de ce, dar parcă ar merita mai mult să suporti mizeriile vieții. Căci totul e mai ușor când există un copil. Nu-i o rezolvare, e doar o cale de mijloc. Dar o cale de mijloc cu totul remarcabilă; păcat că nu există.

— Fetei mele nu i-am amintit de porcăriile duminale.

— Zise Madge. Nu trebuie să știe toată lumea ce bijuterie ești dumneata: I-am spus că-mi ești văr și că ai fost și dumneata în Honduras.

— Poate că ar trebui totuși să i se spună. De ce să creadă că te măriți pentru a treia oară?

Îl măsură dând din cap disprețuitor și înghiți în sec. Vru să spună ceva de genul „ar trebui să-ți fie rușine” sau „viața asta mi-a fost dată mie?!” sau „pentru că n-ai vrut niciodată să mă ascuți.”. Dar nu putu decât să-i cadă iar la piept, să-l îmbrățișeze și să plângă.

În fața ușii, Vivian își potrivi pălăria și se îndreptă din umeri, ca o acțiune preventivă față de remarca intitulată: „nu sta așa ca o gheboasă”, își înghiți zunbetul și își făcu intrarea în mod solemn.

— Vivian – zise severa ei mamă – acest domn este Bejamin Walter care a venit din Honduras și ne-a adus vești de la o rudă de-a noastră decăzută.

— Ce mai face Mr. Pencroft?

— Bine, copila mea – zise cam acru străinul, de altfel grozav de simpatic. Și, când se salutară, o bătu ușurel pe mână. În multe privințe s-a îndreptat. Îmbătrânește omul.

În liniștea stânenită care se lăsase, Madge interveni brusc,] găsină o frază obișnuită de-a ei:

— Păi, să ne așezăm la masă. Pe locul meu va sta azi mister. Hm.

— Și se stropși la Vivian: Ce caută pe tine iar rochia asta? Leagă-ți panglica imediat!

În timpul mesei, Pencroft constată cu oarecare vinovăție că, de câte ori Madge se întoarce cu spatele, și schimbă priviri complice cu fata. Se vedea că se tem amândoi de Madge, dar că sunt edificați asupra adevăratei ei firi. Când Pencroft luă ziarul, în timp ce Madge se duse să aducă prăjiturile, Vivian îl atinse cu degetul:

— Lasă ziarul! Mamei nu-i place să citești la masă.

— Mie-mi spui? Și se corectă în grabă: Mie-mi spui că-mi va spune stăpâna casei, mie, musafirului, ce să fac la masă?

— F ți spune – O. Liniști Vivian. Există antecedente. Acum patru ani a dat afară pe cineva. Se ridicase de la masă înaintea ei. Nu-i plac oamenii dezordonați.

— Din păcate. Adică. Vreau să spun că nimănui nu-i plac oamenii dezordonați.

Cu toate acestea, masa decurse oarecum solemn, în ordine, fără incidente. Spre cea mai mare uimire a lui Vivian, Pencroft, în timp ce Madge și fata mai mmeau, aprinse o țigară. Madge îi aruncă o privire. Vivian știa că urma schema: „nu pot trăi fără țigările alea puturoase.”

Dar n-a urmat*.

Fata nu pricepu însă de ce străinul, când mama se uită la el, stinse fulgerător țigara. De unde știe? Era ciudat și că, după ce Madge se sculă de la masă, el îi sărută mma și-i ură să-i fie de bine, întocmai ca papa BuUcer.

Dar felul cum o luă înainte spre fotoliul cel mare de Ungă sobă și se așeză era de-acum uluitor, aproape înspăimântător. Încă din timpul mesei Vivian avusese temeri că n-o să-și dea seama. Interesant.

Iată că stau de vorbă. Apoi Madge iese.

— Hai să ne plimbăm – spuseră într-un glas și începură să rida.

— E drept -zue simpaticul străia -putem fi înapoi latrei și jumătate când se trezește Madge.

Fata fi privi, bărbatul se făcu roșu ca para focului.

Porniseră să se plimbe prin Bronx, spre cfmp. O fată îngrozitor de drăguți. Râde tot timpul cad, m prezența lui Madge, nu-și prea permite s-o facă atât de des. Din față venea un bărbat, un ttoăr bine făcut, brunet, cu o pușcă pe umăr și cu un ogar în urma lui. Fata se roși și, parcă ridicându-l pe Pencroft la rangul de complice, îi șopti:

— Acesta e Marlow cel tânăr. Mama nu trebuie să afle.

— Băiatul își ascunde originea?

— Nu, nu are voie să afle că, în ultima vreme, din tntâmplare, vânează adeseori pe aici. Și atunci, se mai potrivește să ne întâlnim.

— Da., dădu din cap bărbatul. Câteodată drumurile hazardului sunt foarte ciudate. Abia acum bag de seamă că am uitat să-mi iau țigările. Nu te superi dacă te las aici până mă duc să îmi cumpăr. Văd că, întâmplător, nu te superi. Și bătrânul spărgător, despre care Madge spunea de-o viață întreagă că nu ar vorbi de-a dreptul nici să-l pici cu ceară, mințea și de astă dată, căci tabachera îi era doldora de țigări. Cu toate astea, se duse până la tutungerie și mai cumpără câteva și se mai învârti câteva clipe prin piață de parcă arteziana orașelului ar fi fost cine știe ce minunăție.

Când se reîntoarce, fata ședea deja singură pe marginea șanțului și culegea tot felul de flori prăfuite și bătrâne, le examina preocupată corolele, ca un botanist încărcat de ard. Trebuie să fi fost niște corole tare ciudate dacă o făcuseră să roșească într-atâta. Bătrânul se așeză lângă ea.

— Vă iubiți?

Fata nu se uită la el, ci îi răspunse doar dând din cap grozav j de repede și de des. Mai târziu, cine știe de ce se întâmplă așa ceva, îl îndrăgi foarte mult pe căruntul spărgător de seifuri și îl luă de braț așa, cum ședeau acolo.

— Este cineva în Honduras. Care de mult. Într-un cuvânt, mama nu știe că m-am dus în orașul vecin când a sosit Marlow j ăsta din Honduras. Căci a venit de-acolo și aș fi vrut să știu dacă nu s-a întunit cu respectivul. Bătrânul Marlow e foarte mândru, abia a vrut să stea de vorbă cu mine. Băiatul însă a venit după mine, și mi-a explicat. M-a întrebat despre cine mă interesasem. Și așa, încetul cu încetul.

— Înțeleg. Așa că, în ultima vreme, se face că tot umblă pe-aici. Se mai întâmplă. Iar Marlow, dinele bătrân, nu vrea să-l vadă umblând anume pe aici.

Tăcură. Prin dreptul soarelui trecu un nor grăbit și umbra iui căzu până departe peste câmpuri. Așadar, Marlow mai e și mândru? În ciuda escrocheriei cu asigurările?

Era un amurg înmiresmat.

— Cine este. Respectivul? Cel despre care te-ai interesat? Întrebă bărbatul.

Fata răspunse încetișor, pe gânduri:

— Un domn cu numele Pencroft. Și, abia auzit, în șoaptă, adăugă: Tatăl meu.

De astă dată, tăcură vreme îndelungată. Țigara bătrânului spărgător de seifuri se stinse și din turn o mulțime de porumbei își luară zborul speriați de sunetul clopotelor.

— Mama – spuse în șoaptă fata – n-a vrut ca eu să știu. Și că știe toată lumea. Când primul ei bărbat, acest Pencroft, a plecat, eu nu eram încă pe lume. Mama n-a vrut ca tata să rămână aici numai din cauza asta. Așa că nu i-a spus că așteaptă un copil. Deși voia să-t spună tocmai în ziua când tata s-a hotărât să plece în Honduras. Apoi nu i-a mai spus. S-au despărțit și mama s-a măritat din nou și tatăl meu de-al doilea a consimțit să ftu copilul lui. M-am născut cu numele lui. Doamne ferește, să nu afle mama. Nu vrea să știu secretul nașterii mele. Singura ei prietenă, Kitty, e cea care mi-a spus. Și, o dată, când eu am întrebat-o cine e acest Pencroft căruia S scrie, mi-a spus că e un vechi prieten al familiei. Dar cu toate astea, eu, în taină, tot l-am iubit și l-am respectat pe tatăl meu și poate că și mama l-a iubit pentru că, o dată, când era bolnavă, am găsit sub perna ei o fotografie veche și boțită a lui tata.

Bătrânul înghițea într-una în sec, dar nu putea vorbi. Respiră adine, dar nici așa nu fu în stare să vorbească, după ce se pomenise cu o fată gata crescută și asta așa de brusc, de parcă ar fi crescut direct din arătură.

Și-l încălzi ceva pe dinăuntru. Atunci toată chestia cu existența nici nu e așa lipsită de senat Dacă o luăm așa, multe nu au avut un rost, multe lucruri despre care crezuse că nu contează. Și își trecu palma peste părul fetei și se uită la ea și tresări, nici el nu știa de ce. Ea se uită la domnul acesta în vârstă, trist, cu ochii larg deschiși, speriați, cu gura căscată și deodată îi veni să plângă.

Și, foarte tăcuți, fără o vorbă, porniră spre casa, oarecum vinovați și spășiți, căci amâhdurora le era o frică grozavă de Madge.

— Deci îl iubești mult de tot?

— O întrebă, mai tându.

Fata făcu din nou semn că da, de parcă n-ar fi prididit să dea destul de des din cap. Și-i spuse că băiatul voise s-o invite la o serbare câmpenească în orașul lor. Cu chipul trist, Vivian li spuse că nu va putea merge la acea petrecere. Desigur că bătrânul Mariow se va opune.

— Păi, uite ce-i, fetițo. Zise cu vocea vibrând adine, după o tăcere îndelungată. Eu am trăit mult timp în America de Sud și, printre incași, am învățat și eu câteva vrăji. Ți-am trimis de acolo și niște pietre fermecate. Cred că, dacă te vei folosi de acestea, Îți vor veni în ajutor. Nu trebuie decât să crezi și să speri.

— Eu am foarte multă încredere în dumneata!

— Zise Vivian cu însuflețire, căci într-adevăr așa era și strânse mâna bărbatului, așa, din mers. Și am și speranță!

— Da.

— Mormăi bărbatul, nu-i de mirare că dumneata speri. Cu toate că de-acum încep să sper și eu căle ceva.

Dacă a fost sau nu Benjamin cel Nou în (ara incașilor – asta eu n-am cum s-o mai știu. Fapt e că, atunci când Vivian apăru la serbare gătită cu pietrele fermecate scoase din ladă și frumos lustruite, pietre care, după spusele unui tăinuitor-poet, erau cu totul și cu totul false.

— Cum ziceam ded, totul e posibil – căci i se putea întâmpla și unui spărgător de seifuri să-și petreacă un week-end printre incași, un lucru e sigur: m urma acestei vrăji, Marlow căzu înfi într-un leșin adine, apoi începu să sugkită și, când fata, după sfatul vrăjitorului, duse de trei ori mâna, semnificativ, la colierul fals pe care-l purta, și spuse: „fiul dumitale mă iubește și m-a cerut în căsătorie”, bătrâul Marlow, chiar dacă nu cu fața strălucitoare de bucurie, dar totuși spuse: „vă dau binecuvmtarea mea.”

Așa s-a întâmplat. Și întrebarea de mai multe ori repetată dacă a fost sau nu Pencroft oaspetele incașilor rămâne o taină a incașilor la fel ca și locurile neștiute ale vechilor lor mine de aur.

Cfnd, după cununie, Bunny, femeia fericită și emoționată, intră să stea de vorbă cu celelalte femei, adevăratul Pencrot't și adevăratul Walter rămaseră singuri, pe o bancă, în grădină. Soția unuia se chema doamna Walter și Pencroft era soțul ei, soția celuilalt se numea doamna Pencroft și trist era soțul ei și din cale-afară de ostenit. Ceea ce e un fapt destul de uimitor, căci șezuse locului un an întreg.

— Spune-mi – zise adevăratul Pencroft – pot să-ți cer să-mi faci un serviciu?

— Ca să-ți spun drept, nu știu, răspunse celălalt, într-o tristă dilemă.

— N-aș vrea decât să aflu, e singura mea dorință, și mi-ar îndulci anii care mi-au mai rămas de trăit.

— Lămurește-mă, în sfu-șit: ce este Probatbicolul?

— O loțiune pe care am descoperit-o eu. Împotriva căderii părului. Și, pentru că am sedus-o pe sora soției farmacistului, de care farmacistul era îndrăgostit, el mi-a greșit rețetele. Toți cei care s-au dat cu loțiunea asta, s-au ales cu răni și plăgi. Când am fost denunțat, am plecat la Austin, dar m-au descoperit și acolo. Pe baza mărturiilor din Fillipon, am fost condamnat pentru șarlatanie și expulzat din capitala Texasului.

În vremea asta, Pencroft își zicea că trebuie totuși să-i fie recunoscător unchiului său din Australia pentru că îi merge așa de bine. Dacă fiul acestuia nu s-ar fi prăbușit cu avionul în junglă, Walter nu i-ar fi luat niciodată ghinionul, împreună cu moștenirea.

— Știi, n-a fost o treabă ușoară să-ți (în locul. La început, când încă nu știam nimic m-ara descurcat destul de bine. Mai ttrziu, cfnd ajunsesem aproape sa pricep despre ce e vorba, am făcut tot felul de gafe. După fiecare gafă, trfnteam clte o cuvmtare și, când nimeni nu mai înțelegea nimic, începeau să strige, să urle, și totul mergea din nou bine.

Petrecerea începuse și toată lumea Q căuta pe falsul Pencroft. Adevăratul Pencroft li întinse mtna, dar celălalt fi spuse, fscuzându-se:

— Încă nu-mi prea pot mijeia brațul,. Am alunecat ieri., mi l-am scrântit un pic. Așa ceva.

Pencroft dădu din cap, înțelegător.

— Domnule! I se adresă solemn proaspătului soț. Îți doresc să trăiești fericit. Să-ți rămă, ca un drept al dumitale, toată moștenirea!

Celălalt fi aruncă o privire carc-1 făcu să se dea doi pași înapoi.

— Cum adică?!

— Fi întrebă încetișor, proaspătul soț. Dumneata nu știi că acum două luni fiul unchiului care a lăsat moștenirea a fost găsit la un trib de sălbatici, în junglă? Fusesse grav rănit, a supraviețuit, s-a vindecat, a fost transportat la Sidney, moștenirea fi aparține și, bineînțeles, mi s-a blocat de îndată contul de la bancă. I s-a restituit tot ce mai rămăsese. Din toată chestia nu m-am ales decât cu câteva condamnări, și cu ante-brațul fisurat. Și cu un paznic de închisoare recunoscător care, din când în când, își pune nepoții să-mi trimită ilustrate, din care cauză mă chiriuiie migrena zile întregi.

Tăcură vreme îndelungată și, într-un târziu, Pencroft zise cu sinceră părere de rău:

— Domnule! Te rog să mă ierți că m-ai jefuit! Dumnezeu mi-e martor că eu n-am vrut!

Petrecerea a fost într-adevăr frumoasă, și adevăratul Benjamin Walter s-a înveselit încetul cu încetul și, spre miezul nop {ii, tfnărul Marlow închină paharul, entuziast, bmd pentru tinerii căsătoriți. Le ură mulți ani, le dori fericire, dar cineva se împiedică de el, paharul șlefuit îi scăpă din mâna și căzu în capul adevăratului Benjamin Walter.

Sosi Salvarea!

SFÂRȘIT